

İLİM YAYMA VAKFI

5. YIL

BÜLTEN

ŞUBAT 2018 - SAYI 11

“Büyük bir medeniyetin inşası için
mühim bir tuğla koquyoruz.”

◀ Sabahattin
KIRKAN ile
Söleşti

◀ Hizmet Ehlî
Bir İnsan:
Kemal
UNAKITAN

◀ Vakıf
Merkezimiz
Eğüpsultan'da

Mihrişah
Vâlîde Sultan ve
Külliyesi

iyi fikirler, özgün projeler

Biz 19 yıldır, markalarımızın daha iyi görünmesi için çalıştık; iyi fikirler, özgün projeler ve özenli uygulamalar ile çalışmaya devam ediyoruz.

Başlarken...

Türkiye'nin sayılı ve köklü hayır kurumlarından olan İlim Yayma Vakfı, 'İlim, İrfan, İnsan' düsturuyla vatanın ilim talibi evlatlarına hizmeti kendine amaç edinmiş, kurulduğu 1973 yılından bugüne amacından sapmadan çalışmalarını aralıksız sürdürmeye devam etmektedir.

Vakfımız ve kurumlarının faaliyetlerini bulacağınız bültenimizde, gelenek halini alan tarihi mekân tanıtımını bu sayımızda, geçici süre misafir olduğumuz Eyüpsultan semtimizin yaklaşık üç asırdır bütün ihtişamıyla ayakta olan nadide mekânlarından Mihrişah Valide Sultan Külliyesi ile yapıyoruz.

Muhtelif sivil toplum kuruluşlarının ve vakfımızın kurulmasında, faaliyetlerine devam etmesinde büyük emeği olan Sabahattin Kırkan Ağabey ile gerçekleştirdiğimiz söyleşide, vakfımızın kuruluşundan bugüne ne tür zorluklar ile karşılaşıldığının o dönemi anlamamıza yardımcı olacağını düşünüyoruz.

İlim Yayma Vakfı Akademik Danışma Kurulu'nun, bursiyerlerimize rehberlik etmesinin yanında zengin akademik danışman kadrosuyla öğrencilerimize çeşitli faaliyet ve destekleri ile önemli bir hizmet sunmasının gururunu yaşıyoruz.

Vakfımız kurumlarından olan İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi ile bünyesinde İrfan Okulları, anaokulundan üniversiteye uzanan eğitim kademelerini öğrencilere sunmanın kıvancı ile ilgili faaliyetlerimizden haberleri bulacaksınız.

Tefsir alanındaki çalışmaları ile dikkatle takip edilen Kuran ve Tefsir Akademisi, akademik yayın dünyasına yeni bir soluk getiren Usûl Dergisi, vakfımızın akademi ile olan bağını derinleştirerek devam ettirmektedir.

Vakfımız lisansüstü bursiyerlerimizin kaleme aldığı makale, gezi yazısı, kitap ve ülke tanıtım yazılarını bültenimizin ilgiyle takip edilen Vâkıf bölümünde okuyabilirsiniz.

Vefa semtimizin ayrılmaz parçasını teşkil eden İbnü'lemin Mahmud Kemal İnal yurdumuzda kalan Anadolu'muzun dört bir yanından gelen öğrenciler ile gerçekleştirilen faaliyetleri sizlerle paylaşıyoruz.

İlim Yayma ailesi mezun ve mensuplarının buluşması vesilesi ile faaliyetler gerçekleştiren VEFADER, mühim bir boşluğu doldurmaktadır.

Bir dönem Vakfımız Mütevelli Heyeti Başkanlığını yapan Kemal UNAKITAN Bey hakkında eşi Ahsen UNAKITAN hanımefendiyle yaptığımız söyleşi, merhumun şahsiyeti ile ilgili önemli noktalara dikkat çekiyor.

Bu vesileyle ahirete uğurladığımız tüm kurucu üyelerimize ve İlim Yayma ailesinin tüm fertlerine Allah'tan mağfiret diliyorum.

Milletimizin vakfımıza göstermiş olduğu haklı ve değerli teveccühe layık olmaya devam edeceğiz.

Yücel ÇELİKBİLEK
Mütevelli Heyeti Başkanı

İLİM YAYMA VAKFI BÜLTEN

Şubat 2018 • Sayı 11

Sahibi

İlim Yayma Vakfı adına
Yücel Çelikbilek

Yayın Yönetmeni

Osman ACUN

Yazı İşleri Müdürü

Ömer AYDIN

Editörler

Mikail UĞUŞ
Burak KOÇ

Yayın Kurulu

Murat YALÇINTAŞ
İdris SARISOY
Adem YAVUZ
Uğur ÖZTÜRK
Enes GÖK
Oğuz DEMİR

Yapım

Selika

Tasarım Uygulama

Ahmet YUMBUL

Baskı - Cilt

Elma Basım Ltd. Şti.
☎ 0212 697 30 30

İletişim

Nişancı Mah. Feshane Cad.
Kızılmescid Sk. No. 1
34050 Eyüpsultan İstanbul

☎ 0212 511 2290 ☎ 0533 920 7079

☎ 0212 511 2291 ✉ iyv@iyv.org.tr
www.iyv.org.tr

Bültende yer alan yazılardan
yazarları mesuldür.

© Yayın hakları yayıncıya aittir.
Kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.

İçindekiler

04

Şahsiyeti ve
Hayır Eserleriyle
Mihrişah Vâlide
Sultan ve Külliyesi

12

Nijer
Günlüğü

18

Misafirhanemiz
Yeniden İnşa
Ediliyor

22

İlim Yayma Vakfı
İrfan Okulları

08

Sabahattin
Kırkan ile
Söyleşi

16

Vakıf
Merkezimiz
Eyüpsultan'da

20

Lisansüstü Burs
Sistemimiz
Yenilendi

icindekiler

30

Kur'an ve Tefsir
Akademisi
İlmi Çalışmalarını
Sürdürüyor

34

'VEFADER'

46

Usûl'ün
Yeni Sayısı
Yayında

26

İstanbul
Sabahattin Zaim
Üniversitesi

32

Hizmet Ehli Bir İnsan
Merhum
Kemal UNAKITAN

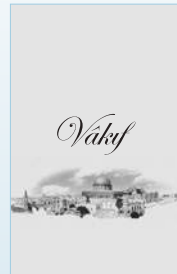
40

İbnü'lemin
Mahmud Kemal
İnal Lisans Yurdu

47

Vâkıf

Şahsiyeti ve Hayır Eserleriyle

Mihrişah Vâlide Sultan ve Külliyesi

İbrahim AKKURT

Tarihçi-Yazar

Osmanlı Devleti'nin 26. padişahı Sultan III. Mustafa'nın(1757-1774) hanımı ve 28. Osmanlı padişahı olan Sultan III. Selim'in (1789-1807) annesidir. 1746'da Kafkasya'da doğduğu tahmin edilmektedir. Kendisi aslen Gürcü'dür. Sultan III. Mustafa ile padişah olduktan sonra 1760 yılında evlenmişlerdir. Sultan Üçüncü Mustafa 1774 yılında vefât edene kadar 14 yıl evli kalmışlardır. Sultan Üçüncü Mustafa'nın 1774 yılında ölümü üzerine eski saraya gönderilmiş, ardından oğlu Üçüncü Selim'in 1789'da padişah olması üzerine saraya "Valide Sultan" olarak dönmüştür. Mihrişah Valide Sultan, dindarlığı ile meşhur, hayır işlerini seven siyasi mülâhazalardan arınmış hamiyetli bir Valide Sultan olarak tarihe geçmiştir.

Osmanlı Devleti'nin 34 Yıl Sonra Doğan Şehzadesi: Üçüncü Selim

Sultan III. Ahmed Han'ın küçük yaşta vefat eden şehzadesi Seyfeddin'in doğumundan sonra Osmanlı hanedanında 33 yıl 10 ay ve 20 gün süreyle hiçbir şehzade doğmamış ve bu durum memlekette büyük bir endişeye sebep olmuştu. Şehzade Selim (Üçüncü Selim) 24 Aralık 1761'de Topkapı Sarayı'nda doğduğu zaman 7 gün 7 gece süren "şehrâyin" şenlikleri yapılmıştır. Bu doğumdan sonra Mihrişah Valide Sultan'ın padişah ve hânedan nazârında itibarı çok artmıştır. Kendisi bu denli itibar sahibi birisi olmasına rağmen devlet idaresine karışmamak suretiyle halkın ve devlet ricalinin teveccühüne mazhar olmuştur. Sultan Üçüncü Mustafa Han'ın, 1774 yılında vefat etmesi üzerine Bâyezid'teki eski saraya gönderilmiştir. Oğlu III. Selim Han tahta çıkana kadar 15 yıl boyunca orada ikamet etmiştir. Oğlu Sultan Üçüncü Selim Han padişah olunca, 7 Nisan 1789'da saraya "Valide Sultan" sıfatıyla dönmüştür.

Valide Sultan Olarak Saraya Dönüşü...

Mihrişah Valide Sultan, eski saraydan Topkapı Sarayı'na debdebeli bir "Valide Alayı" ile gelmiştir. Taht-ı revan içindeki Valide Sultanı, Divanyolu'nun iki tarafına dizilen yeniçeriler selamlamışlardır. Alayın önünde alay kavuklarını giymiş divan çavuşları, bunların arkasında valide kethüdası Mahmud Bey, paşalı kavuğu, bol yenli kürkü ve elinde asasıyla yer almıştı. Daha geride iki taraflı olarak baltacılar ve Darü's-saade Ağası gelmekteydi. Alay, Topkapı Sarayı'nın ilk kapısı olan Bab-ı Hümayûn'dan içeri girdiğinde, has fırın önünde bekleyen yeni padişah Sultan III. Selim Han, annesini yerle beraber üç defa temenna ile selamlamış ve taht-ı revan perdesinden validesinin elini öpmüştür. Oğlu tarafından çok sevilen ve sayılan Mihrişah Valide Sultan, Osmanlı Tarihine hayır işlerini sevmesi ve dindarlığı ile geçmiştir. Oğlu gibi o da Mevlevi meşreb idi. Peygamber Efendimiz(s.a.v.)'in Mihmandarı (ev sahipliğini yapmış kişi), Halid bin Zeyd Ebu Eyyüb el-Ensari (Eyüb Sultan) Hazretleri'nin ruhaniyetinden istifade için yaz aylarını kızı ile birlikte Eyüb Sultan'da bulunan sahil sarayında geçirirdi.

Yaptırdığı Hayır Eserleriyle Zirveleşmiş Bir Valide Sultan...

Mihrişah Valide Sultan'ın yaptırdığı hayır eserleri saymakla bitmez. Sadece İstanbul'un çeşitli semtlerinde 13 adet çeşme yaptırmıştır.

Eserleri;

- Bahçeköy'de İstanbul'a su veren ve "Valide Bendi" diye bilinen baraj
- Halicioğlu Kışlası ile Haliç Köprüsü arasındaki iki minareli Mihrişah Valide Sultan (Halicioğlu) Cami

- Tabhane (Misafirhane) ve hamam
- Küçüksu ve Boyacı köyünde birer Cami
- Eyüb Bostan iskelesinde medrese (sıbyan mektebi), kütüphane, imarethane, kendi türbesi ile sebil ve iki yanında çeşmeler
- Kızı Fatıma Sultan'ın ruhuna biri Fındıklı'da diğer ikisi Üsküdar'da olmak üzere çeşmeler
- Küçüksu, Kağıthane, Eminönü balık pazarı ve Kılıç Ali Paşa'da çeşmeler
- Yeniköy'de birkaç çeşme
- Eyüb Sultan Camisi'ne 500 eserden oluşan bir de kütüphane vakfetmiştir
- Levent çiftliğindeki kışlanın bahçesinde cami, çeşme ve sıbyan mektebi hayratının başlıcalarıdır

Mihrişah Valide Sultan Külliyesi

Türbe, hazire, imaret, sıbyan mektebi, sebil ve çeşmelerden oluşan külliye 1792-1796 yıllarında Mehmed Arif Ağa ve Mehmed Nurullah Ağa'nın baş mimarlıkları sırasında inşa ettirilmiş olup bina emini Anadolu kazaskerlerinden Kavafzade Mehmed Emin Efendi'dir.

Türbesi

Türk barok mimarisinin en güzel örneklerinden olan türbenin avlu kapısı mermerdendir. Tâkında "Küllü nefsin zâikat'ül mevt" (Her nefis ölümü tadacaktır) ayet-i kerimesi ve bunun iki yanında, bir madalyon içinde kelime-i tevhid yazılıdır. Kapının iki yanında, ikişer mermer sütun ve bunların arasında ise kitâbesi

ve ufak yalıklı kuzu çeşmecikleri vardır. On iki oval yüzlü mermer türbenin her yüzü alt-üst pencerele olup her pencerenin iki yanına ince sütunlar yerleştirilmiştir. Bu ince sütunların altta olanları siyah, üstte olanları ise pembe mermerdir. Alt pencereler dökme demir şebekelidir. Türbe tek büyük kubbelidir. 1793 tarihinde yapılmıştır. Mimar kethüdası Arif Ağa'nın baş mimarlığı sırasında imareti ile beraber inşa olunmuştur. Alt pencerelerinin üstünde dolaşan âyet-i kerime kitâbesini Hattat Mahmud Celaleddin Efendi hazırlamıştır. Madalyon içindeki yazılar da onundur. Pencere-lerin iki tarafında, dışında olduğu gibi pembe mermer sütunlar bulunmaktadır.

Mihrişah Valide Sultan'ın gelini (Sultan III. Selim'in dördüncü Kadını Refet Kadın) ile gelin - kayınvalide ilişkisinden çok abla - kardeş ilişkisi içerisinde olmuşlardır. Hatta vasiyeti üzerine türbesinde Mihrişah Valide Sultan ile gelini yan yana yatmaktadır. Mihrişah Valide Sultan ve gelini, günümüz kayınvalide - gelin ilişkisine örnek teşkil etmesi bakımından araştırılması, insanlarımızın istifadesine sunulması gereken bir konudur. Türbenin haziresinde de devrin tanınmış kişilerine ait mezarlar bulunmaktadır.

Sıbyan Mektebi

Eyüb Sultan Cami'nin doğusunda Bostan İskelesi Sokağı üzerinde Mihrişah Valide Sultan Türbesi'nin karşısında olup bugün mezarlıklar arasında kalmıştır. 1795 tarihinde Mihrişah

Valide Sultan türbesi, imareti ve sebili ile birlikte yaptırılmıştır. Yapıldığı tarihte etrafı boş arsa idi. Önündeki mezarlıklar takriben 30 sene sonra oluşmaya başladı. Çatısı ahşaptı, burada küçük de bir kitaplık vardı. Bu kitaplık 1924'ten önce cülus yolundaki Hüsrev Paşa Kütüphanesi'ne, 1965'te de Süleymaniye Kütüphanesi'ne nakledilmiştir. Mektebin kitabesi yoktur.

Sıbyan Mektepleri İstanbul'un fethinden, Tevhid-i Tedrisat Kanunu'nun yürürlüğe girişine kadar hizmet veren ilk okuma ve din bilgileri okuludur. Sıbyan Mektepleri tarihte "Mekteb-i Sıbyan", "Muallimhâne", "Dâru'l-İlim", "Dâru'l-Talim", "Mahalle Mektebi" olarak da bilinirler.

Mihrişah Valide Sultan Sıbyan Mektebi'nin (Çocuk okulunun) mezarlık içerisinde olmasının sebebi; bu mektepte okuyan çocuklara sağlıklı âhret inancının verilmesi içindir. Yani çocuklara bu vesileyle şu anlatılmak isteniyor: "Dünyada paşa olabilirsiniz, müderris (profesör) olabilirsiniz, çok yüksek makam ve mevkilere erişebilirsiniz. Eğer güzel ve hayırlı işlerde bulunursanız kabriniz cennet bahçelerinden bir bahçe olur. Fakat kötü işlerde bulunur ve bu hatalarınıza ısrarla devam ederseniz kabriniz cehennem çukuru olur." İşte bu sağlıklı âhret inancı ile yetişen nesiller, yıllar boyunca dünyaya huzur, refah ve adalet tanzim etmişlerdir.

Mihrişah Valide Sultan Sıbyan Mektebi günümüzde İlim Yayma Cemiyeti Eyüpsultan Şubesi ve Eyüpsultan Gönüllüleri ismiyle hizmet vermektedir. Mihrişah Valide Sultan Sıbyan Mektebi'nde "Medeniyetimizin Sessiz Tanıkları: Mezar Taşları" adlı mezar taşı okuma-öğrenme programı ile başlayan çalışmalar, ücretsiz olarak Arapça, Ebru, Ney dersleri, Mezar Taşlarını Okuma ve Osmanlı Türkçesi Okuma-Yazma dersleri uzman öğreticiler tarafından verilmektedir. Yerli ve yabancı insanların uğradığı bir "tefekür bahçesi" konumunda olan mekan için Dr. Mehmed Emin Hoca "Mihrişah Valide Sultan Sıbyan Mektebi, alem-i insaniyetin ve âlem-i islâmiyetin bir şubesidir" tabirini kullanmaktadır.

İmârethanesi

1792 yılında, Mimar Kethüdası Arif Ağa'nın Mimarbaşılığı zamanında yapılmıştır. Yapıyı Sultan III. Mustafa'nın eşi, III. Selim'in annesi

Mihrişah Valide Sultan yaptırmıştır.

İmarethane günümüzde Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün önemli bir hizmeti olarak fakir ve kimsesiz ailelere yemek dağıtmak ve iaşe temini hizmetini vermektedir. Bugün de yapılaş amacına uygun olarak 500 fakir aileye yemek verilmektedir. 1793 yılında kurulan imarethane günümüze kadar aralıksız bir şekilde bu görevini ifâ etmektedir.

Sebili

İstanbul'un sanat ve estetik açıdan en muhteşem sebillerinin başında yer almaktadır. 1794'te yapımı biten çeşme ve sebil Eyüpsultan'da, Cülûs Yolu üzerinde Mihrişah Valide Türbesi yanındadır. Yuvarlak cepheli, rokoko tarzında süslü bir sebil ve çeşmedir. Devrin önemli şairlerinden Şeyh Galib, Aynî, Fâzıl-ı Enderunî, Surûrî, Sünbülzâde Vehbi ve İhyâ, hem çeşme, hem de sebil için birden çok tarih manzumesi yazmış, bunlardan Şeyh Gâlib'in şiiri kitabeye konulmak üzere tercih edilmiştir.

Sebil; beş şebekeli, saçağı geniş ve pencereler arasına üçer tane mermerden sütun yerleştirilmiş bir yapıdır; iki yanında çeşmeleri olup alınlıklarına âyet-i kerimeler yerleştirilmiş ve üzeri kubbe ile örtülmüştür. İmzayı, Mimar başı Arif Efendi atmıştır. Sebiller, kafesli yapılara sahip olup, çeşmenin vakfiyesinde "Her gün sabah namazı sonrası bu kafesli hazneye giren iki kişi akşama kadar sebilin önünden geçen herkese ücretsiz su ve şerbet dağıtmaktadır. Sebilin çeşmeden farkı, mevsimin durumuna göre, hava sıcaksa soğutulmuş, hava soğuksa ısıtılmış içecek ikram edilmektedir." şeklinde bilgi verilmektedir.

“Asım Ağabey bize vakıfta yediğimiz yemeğin, içtiğimiz çayın ücretini ödemeyi öğretti”

Söyleşi

Osman Acun, Mikail Uğuş, Mustafa Doğan

Sabahattin Kırkan kimdir?

1939 yılında Adapazarı'nda doğdu. Ailesi 1942 yılında Adapazarı'nda meydana gelen büyük depremde sonra İstanbul Beykoz'a taşındı. 1957 yılında Vefa Lisesi'nden 1962 yılında İstanbul Teknik Üniversitesi'nden mezun oldu. Mezun olduktan sonra üniversiteden hocası olan Necmettin Erbakan'ın yönlendirmesiyle Gümüş Motor'a mühendis olarak girdi. Bir süre sonra Gümüş Motordan ayrılarak kendi şirketini kurdu. Askerden sonra Sanayi Bakanlığı'nda müsteşar yardımcısı olarak çalıştı. Necmettin Erbakan tarafından siyasete davet edildiyse de kendi ifadesiyle “Hocam benim bünyem siyasete pek alışık değil, ben siyasetle uğraşmak istemiyorum daha çok derneklerle, vakıflarla ilgileniyorum” diyerek siyaseti kabul etmedi. Bundan sonrasını kendisinden dinleyelim;

Sabahattin Bey, İlim Yayma Cemiyeti'nin kuruluş dönemini ve kuruluş şartlarını hatırlıyor musunuz? 1950'li yıllarla ilgili hatıranızda bir şey var mı? Gerçi siz o zamanlar 11-12 yaşlardasınız.

Cemiyet kurulduğunda 12 yaşında olduğum için net olarak hatırlamıyorum. Sadece ben Sanayi Bakanlığındaki görevimden işime geri dönmeye karar verdim. Rahmetli Kemal Unakıtan benim yakın arkadaşım. Onun da tavsiyesiyle 1980 yılında İlim Yayma Cemiyeti'ne üye olduk ve kongresine iştirak ettik, yönetime girmek için. Bu ilk kongrede Kemal Unakıtan, Erman Tuncer, Nedim Urhan ve ben yönetime girdik. Ama rahmetli Abdulkavi Beşer'in yönetiminde 15 kişi içerisinde biz 4 kişi azınlıktaydık. Ve maalesef Abdulkavi Beşer ve onun yanındaki arkadaşlar tamamen Fethullah

Gülen'i kabullenmiş arkadaşlardı. Bizi orada yabancı gördüler. 1981 yılındaki kongrede biz bu durumu görünce, cemiyetin bu baskıdan kurtulması için ciddi bir çalışma yaptık ve 81 yılında genel kurulu biz kazandık. 81 yılında genel kurulu kazanınca Kemal Unakıtan başkan oldu, ben başkan yardımcısı oldum. Ve arkadaşlarla bu hizmete başladık.

Sabahattin Bey, 80 ihtilalinden o zamanki dernek ve vakıflar nasıl etkilendi?

81-82 yılında biz cemiyette çalışıyorduk. 82 yılından sonra cemiyet kapatıldı ve cemiyetin başına bir albay (kayyum) dahil oldu. Fakat bu kayyum (Allah rahmet eylesin) iyi insandı. O zaman İlim Yayma Cemiyeti'nin yaptığı en büyük hizmet, İmam Hatip Liseleri'nin açılması ve İmam Hatip yurtlarının korunmasıydı. Daha sonra Albay

ayrıldı. 82 yılında albay gelmeden önce yönetim kurulu başkanı Mehdi Sungur Paşa idi. Albayın gelişleyle 3 sene öyle Cemiyet maalesef faaliyet gösteremedi.

Sizin bir de Hakyol Vakfı başkanlığınız var sanırım?

Ben Vefa lisesi mezunuyum ancak kendisi de bir Vefa Lisesi mezunu olan Esad Coşan Hocaefendi ile orada tanışmak nasip olmadı. Esad Efendi benden bir yıl önce mezundu. Tanışıklığımız olmamıştı. Ancak şirketi kurduğumuz zaman rahmetli Süreyya Şeker Abi, beni İskenderpaşa'ya getirdi. Rahmetli Mehmet Zahit Kotku Hocaefendi ziyarete ettik ve İskenderpaşa ile irtibatımız o şekilde başladı.

Yani 60'lı yıllarda İskenderpaşa ile bir irtibat başlamıştı?

Tabi tabi. Sonra 89'da Hakyol Vakfı'nın başında Temel Karamollaoğlu vardı. O da Sivas Belediye başkanı olunca Esad Efendi "sen vakfın başkanı ol" dedi bana. "Ben İlim Yayma Cemiyeti'nde çalışıyorum" dedim. "Biz arkadaşları ikna ederiz" dedi. İkna ettiler ve ben 89-90 yıllarında Hakyol'un başkanlığını yaptım. 1991 yılında da İlim Yayma Vakfı'na kurucu olarak girdim.

1991 yılından önce İlim Yayma Vakfı ile bir irtibatınız oldu mu?

Tabi, İlim Yayma Cemiyeti ile İlim Yayma Vakfı birlikte oldukları için irtibatım vardı.

Peki İlim Yayma Vakfı niçin kuruldu?

Cemiyet istedi. Çünkü cemiyetin malları vilayetin talebiyle bir anda elinden alınabilirdi. Cemiyete birçok bağışlar olunca bu bağışlar elden çıkmasın diye cemiyetin kendisi vakıf kurdu.

Cemiyet ile vakıf birlikte mi çalışıyorlardı?

Biz İlim Yayma Cemiyeti'ne girdiğimiz senelerde Bakıcılardaki handa çalışıyorduk. İlim Yayma Vakfı o zamanlar Laleli'deydi. Vefa'daki inşaat daha sonra yapıldı. İlim Yayma Cemiyeti'nden ve Hakyol'dan ayrılıp vakfa girince, vakıfla cemiyet arasındaki işbirliğinin dahada iyileşmesi için çalıştık. Hatta Allah rahmet eylesin Sabahattin Zaim Hoca da müteveli heyetindeydi. Bize "Allah sizden razı olsun, bu cemiyetle vakıf arasındaki münasebetlerin artmasına vesile oldunuz" dedi.

Aslında cemiyetin üyeleri vakfın da üyeleri olmuş. Arada nasıl bir münasebet oluştu?

Aradan zaman geçtikçe farklı düşünen, meselelere farklı yaklaşan arkadaşlarımız oldu. Allah Asım abiden razı olsun. O, münasebetlerin çok çok iyi olmasını istiyordu. Münasebetlerin iyi olmamasının hizmetleri olumsuz etkileyeceğini söylüyordu. Biz de vakfa girip görev alınca Asım abi daha da güçlendi. Hatta o sıralarda İskenderpaşa cemaatiyle doğrudan bağlantılı Edirnekapı'da bir hadis enstitüsü vardı. Faruk Beşer hoca oranın yönetimindeydi. Hakyol'dan Faruk Beşer hoca ayrılınca biz de İlim Yayma Vakfı'na girince; İlim Yayma Vakfı'nın ikinci katını doğrudan doğruya hadis enstitüsü talebelerine verdik. Hadis talebeleri, iki sene boyunca bazı küçük muhalefete rağmen Asım abinin desteklemesiyle bizim orada misafir oldular. Asım abi bu vakıfta 13 sene başkanlık yaptı ve bize vakfın ne olduğunu Asım abi öğretti. Vakıfta yediğimiz yemeğin, içtiğimiz çayın ücretini ödememiz gerektiğini öğretti.

Vakıf müteveli heyet üyelerimizin hala devam eden bir hassasiyetleri var, biraz önce buyurduğunuz gibi. O hassasiyet vakıfta genel bir yerleşik kültür haline gelmiş. Halbuki siz hem bağış yapıyorsunuz hem vaktinizi harcıyorsunuz ve vakıftan ücretsiz yemek, çay bile talep etmeden ayrılıyorsunuz. Bu hassasiyet nasıl oluştu?

Bahsettiğim gibi, bu hassasiyet bize Asım Taşer Abi tarafından öğretildi. Öyle ki, biliyorsunuz vakfedilen mal çok kutsal bir maldır. Ne demişler; bir adamın yok olmasını istiyorsan vakfın tarlasından bir gram toprağı al, adamın tarlasına at, adam vakfın malına sahip olduğu için yok olur. O bakımdan Asım abi bu mevzuda çok çok dikkatliydi. O bize bu terbiyeyi verdi. Asım abi yönetimden ayrıldıktan sonra ara ara vakfa gelirdi. Gideceği zaman "sizi arabayla gönderelim" derlerdi. O da "ben vakfın arabasına binmem" derdi. Hatta "vakfın arabasına binmiyorsan ben kendi arabamla seni göndereceğim" derdim.

Sizin müteveli heyetine girişiniz 1992 yılı. 2000 yılında'da Kemal Unakıtan Bey'den sonra müteveli heyet başkanı olmuşsunuz.

Şimdi Asım Bey, 13 sene başkanlık yapınca biz Kemal Beyi vakfa davet ettik. Kemal Bey'in yanında bir adam vakfa davet edilince, Asım Bey

“Herhalde onu başkan da yaparsınız” dedi. Kongre sonrası yapılan oylamada Kemal Unakıtan başkanlığa seçildi ve 3 sene başkanlık yaptı. 2000 yılında da başkanlığı bana devretti. Ben 4 sene mütevellî heyet başkanlığı yaptım. Daha sonra da görevi Kahraman Emmioğlu Bey’e intikal ettirdim ve Elhamdülillah o günden bu güne kadar da vakıfta üye olarak hizmet etmeye devam ediyoruz.

Peki, vakfın sizin girdiğiniz yıllardaki durumu ile şimdiki durumunu mukayese etmek gerekirse neler söylenebilir? 24 yıl gibi bir zaman

geçmiş, nasıl bir değerlendirme yaparsınız?

Ben geçtiğimiz o günlerden sonra şimdi şahsen çok memnunum. Vakıf yönetimi gençleşti. Genç arkadaşlar görev aldılar, daha aktif çalışıyorlar. Biliyorsunuz, son senelerde vakıf mütevellî heyeti 15 günde bir toplanırdı, artık ayda bir toplanıyor ama icra heyeti her hafta toplanıyor. Dolayısıyla vakıf meseleleri her hafta gündeme geliyor. Arkadaşlar kendi aralarındaki iş bölümüyle vakfı daha aktif hale getirdiler. Konular günü gününe takip ediliyor, değerlendiriliyor.

İlim Yayma Vakfı kurucu üyeliklerine veya mütevellî heyeti üyeliğine birini alırken, birini seçerken nelere dikkat ediliyor? Bugüne kadar nelere dikkat edildi, ne gibi özellikler arandı? Ya da şöyle soralım. Mesela bir kişi geldi, cebinde parası var, zengin. Ben İlim Yayma Vakfı’na kurucu üye olmak istiyorum derse, vakıf bunu kabul eder mi?

Hayır, parası olması kâfi değil. Vakfın gâyesi nedir? Millî ve manevî değerlere uygun talebe yetiştirmek. Vakfın kuruluşunda böyle bir madde var. Demek ki gelen kişinin, millî ve manevî değerlere değer veren bir kişi olması lazım. Bu en önde tutulan ilkedir. Biliyorsunuz vakfın 98 kurucusu, 3 tane de resmî kurucusu vardı. Toplam 101 idi. Şimdi bir miktar arttı. Tabi biz vefat eden bir kurucu yerine önce varsa bu dediğimiz gibi ölçüye uygun olanları kurucu olarak aldık. Çoğunda da ölenin yerine oğlu veya yakınları

alındı. Babasından o hassasiyeti almış olması şartıyla alındı. Hala da bu şekilde devam ediyor. Ona göre kurucular hizmetlerini yapıyorlar. Şu noktayı da gündeme getirelim; Allah kendisinden razı olsun, Cumhurbaşkanımız Tayyip Bey, o zaman belediye başkanı olduğu için tüzüğümüze göre bizim resmi kurucu üyemizdi. Bir gün vakfa geldi, dedi ki “ben böyle resmi bir sıfatla vakıf kurucusu olmak istemiyorum, beni alacaksınız kurucu olarak alın” dedi ve vefat eden bir kurucumuzun yerine biz onu kurucu olarak aldık.

Kemal Unakıtan Bey döneminde daha çok okulun kurulması, üniversiteye yönelik adımlar atılması var. Kemal Unakıtan dönemi çok fazla bilinmiyor ya da üzerinde durulmuyor. O dönemle ilgili neler hatırlıyorsunuz?

Allah rahmet eylesin Kemal Unakıtan vakfa geldikten sonra ilk icraatı, özel okul kuruluşunu sağlamaktı. İrfan Okulları’nı Kemal Unakıtan gündeme getirdi ve İrfan kuruldu. İrfan’ın kuruluşu vakfın güzel bir faaliyeti oldu.

İlim Yayma Cemiyeti’nin peşinden de İlim Yayma Vakfı’nın asıl misyonu İmam Hatip Okulu öğrencilerine destek olmak, yardımcı olmaktı. Hal böyleyken neden özel okul açma ihtiyacı hissettiniz?

İlim Yayma Cemiyeti’nin o zamanlar askeri hadiseler gibi sebepler yüzünden talebe sayısı azalmaya başladı. O zaman biz faaliyetlerimizi sadece imam hatip ile sınırlandırmayalım ki İlim Yayma Cemiyeti de zaten imam hatip ile ilgileniyordu, onun dışında eğitime katkımız olsun dedik. Biliyorsunuz, özel eğitim o zaman yeni yeni çıkan bir şeydi ve muayyen bir grubun elinde olduğu için onların karşısında bu İrfan Koleji’nin kurulması için çalışıldı. Önce kiralık bir yerde başladık. Daha sonra yeni yerlere geldik. Çok isabetli bir çalışma ve bizim İrfan Koleji’nde hitap ettiğimiz talebeler normal geçimli ailelerin çocuklarına hitap edecek ücrette talebe okutuyoruz.

Üniversite kurma fikri nasıl ortaya çıktı?

Bir müddet sonra Kemal Bey, üniversite kurulması gerektiği teklifini getirdi. Dosyalar hazırlandı fakat vakıf üniversitesi kurulurken bir resmi üniversitenin kurucu vakfa hâmi olması gerekiyordu. O zamanki YÖK yönetimi resmi okulların bize hâmi olmasına müsaade etmedi. Dolayısıyla

sıyla maalesef Kemal Unakıtan'ın zamanındaki çalışmamızla üniversiteyi kuramadık. Ama daha sonra, Allah razı olsun İsmail Adak Bey kardeşimizin gayretiyle 8 sene önce Sabahattin Zaim Üniversitesi kuruldu. Üniversite kurulduğundan beri ben de üniversitenin mütevelli heyetinde arkadaşlarla beraber görev yapıyorum. Allah'a şükür üniversitemiz bugün, 9 bine yakın talebeyle muazzam bir seviyeye gelmiş oldu.

Vefa'daki yüksek lisans, doktora öğrencilerine hizmet veren misafırhane bu anlamda İstanbul'da tek. O zaman için de çok büyük bir adım ve o dönemden bugüne de yüksek lisans, doktora öğrencilerinin hayırla yâd ettiği bir mekan. Vakıf merkezinin üst katında bir misafırhane yapılması fikri nasıl ortaya çıktı?

Asım Bey derdi ki, "Bir kişinin ben üniversitede yüksek tahsil yaptım diyebilmesi için o kişinin bir konuda yüksek lisansını yapmış olması ve iki lisan bilmesi gerekir. Ancak bu şartlarda yüksek tahsil yaptım" diyebilir. Yüksek lisans yapma ihtiyaç olduğu için, bizim yüksek lisans ve doktora talebelerine teşvikimiz ve oradaki binanın onlara tahsis edilmesi önemliydi.

Sizin yüksek lisans ve doktora eğitimine verdiğiniz öneme binaen, orada öyle bir mekan ihtiyacı hâsıl oldu diyebilir miyiz?

Evet tabii ki. Ve yapıldığı günden beri de dolup taşıyor çok şükür.

Peki yapılırken o niyetle mi yapıldı bina?

Evet evet, o niyetle yapıldı. Sonradan çevrilmedi. Zaten lisans talebe yurdumuz vardı.

İlim Yayma Vakfı denilince Vefa semti akla geliyor, 40 yıldır Vefa'da. Yurduyla, kütüphanesiyle, misafırhanesiyle semti de kalkandıran, büyük hizmetleri dokunmuş bir vakıf. Oradaki esnaf da dahil insanlar hayırla yâd ediyor vakfı. İlim Yayma Vakfı Vefa dışına gerek yurt olarak gerekse de başka bir şey olarak çıkmadı?

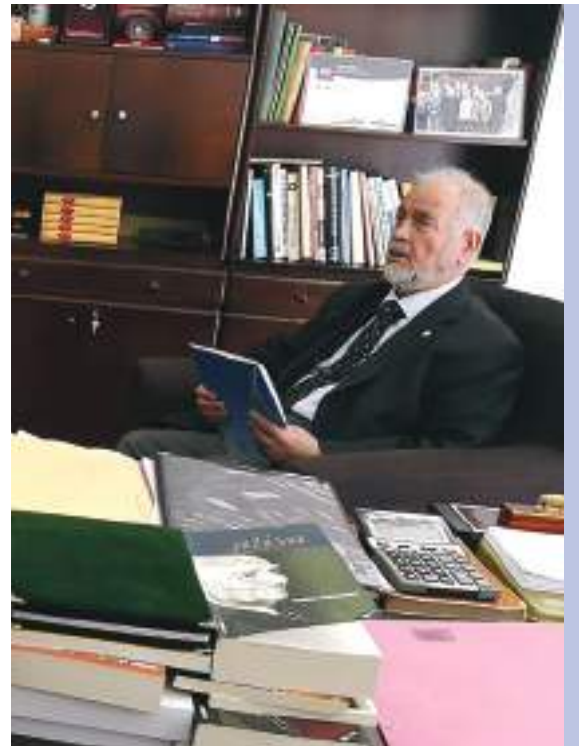
Biz birçok yurt yaptık ama işletmesini cemiyete verdik. Cemiyetle vakfı ayrı düşünmediğimiz için iş bölümü yaptık. Zaten vakıf kurulduktan bir müddet sonra, aralarında şöyle bir anlaşma vardı: İlim Yayma Cemiyeti imam hatip liseleriyle ve lisans talebeleriyle ilgilenecek; İlim Yayma Vakfı ise yüksek lisans ve doktora talebeleriyle ilgilenecek. Biz yurtlarımızı inşa ettik ve cemiyete

te verdik. Dolayısıyla vakfın Vefa'dan ayrılması gibi bir durum olmadı. Zaten Hz. Vefâ çok muhterem bir insan. Onun ismi olan bir bölgede böyle hizmet edince inşallah onun da manevi yardımı oluyordur.

İlim Yayma Vakfı'nda bulunduğunuz süreç içinde, 92 yılından bugüne kadar sizi çok etkileyen, duygulandıran, iyi ki bu vakfın içindeyim dedirten hadiseler oldu mu?

Şöyle söyleyeyim, kendi şirketimle ilgili bir iş peşinde koşuyordum. O işin olması için büyük bir gayret sarf ettik ama bir türlü iş olmuyordu. Bir gün Allah selamet versin, Müfid Uğur Bey, Anadolu yakasında bir vakıfla ilgili arsa değerlendirmesi yapmak için bizi aldı oraya götürdü. Biz o arsanın değerlendirme çalışmalarını yaparken uzun zamandır beklediğimiz işin olduğu haberi geldi. Demek ki, siz Allah rızası için gayret ediyorsanız Allah da sizin her işinize yardımcı oluyor. En güzel şey budur. Vakfa sarf ettiğimiz zamanlar, muhakkak ki bizim için en kıymetli zamanlar ve bize işimizden daha çok kazandıran şeyler.

Çok teşekkür ediyoruz, Allah razı olsun.

Nijer Günlüğü

Doç. Dr. Murat YALÇINTAŞ

Hiç tanımadığı başka insanlara karşılıksız iyilik yapan kişilere hep gıpta ettim ve saygı duydum. Hele bu iyilik maddi destek sağlamaktan daha ileriye gidiyor ve kişinin zamanından, bedeninden ve zihninden de katkı gerektiriyorsa, bence bu iyilik çok daha kıymetli oluyor. Bu yüzden bizzat fakir evlerine giderek erzak dağıtanlar, sivil toplum kuruluşlarında görev yapanlar, zor coğrafyalara gidip gönüllü eğitim ve sağlık hizmeti veren insanlara hep özendim ve onlar benim gönül dünyamın kahramanı oldular.

Bunlardan bir tanesi olan İbrahim bey de Gönüllüler BİSEG Derneği olarak on bir yıldır Nijer'e doktor, hemşire ve lojistik gönüllülerinden oluşan gruplar götürüyor ve on beş gün boyunca sağlık hizmeti veriyor. Grup her sene aynı bölgede hizmet veriyor. En son giden guruba ben de katılma fırsatı buldum. Günde 14 saatten fazla çalışarak

on binden fazla insana dokunuldu. TİKA destekli bu operasyonda 700 den fazla göz ameliyatı, 2100 civarı diş çekimi, 350 den fazla anestezi uygulamalı ameliyat gibi tıbbi müdahaleler gerçekleştirildi. Ayrıca su kuyusu açılması, fakirlere keçi dağıtılması gibi çalışmalar da yapıldı. Aşağıda okuyacaklarınız bu yolculukta gözüme çarpan bazı detaylardır.

Nijer Yolunda

Cumartesi günü THY'nin İstanbul - Niamey uçuşu ile yolculuğumuz başladı. Asıl grup bir hafta önden gittiğinden, biz sadece 5 kişiydik. Yanımızda 35 koli sağlık malzemesi götürdük. THY yetkilileri bu konuda çok yardımcı oldular.

İstanbul - Niamey uçuşu yaklaşık 6,5 saat sürdü. Gönüllülerin çalışma bölgesi ise Niamey'e yaklaşık 750 km uzaklıktaki Maradi bölgesinde Tessa-

oua ve Aguié isimli iki kasaba. Bu mesafeyi iki ciple, yaklaşık 16 saatte aldık. Niamey-Tessaoua yolu geliş-gidiş asfalt bomboş bir yol. Fakat bu yolda iki büyük problem var. Birincisi asfalt çok ince ve delik deşik. Tüm yol boyu boydan boya derin çukurlar var. Araçlar da çukurlar yüzünden bazen zigzag çiziyor, bazen de mecburen iyice yavaşlamak zorunda kalıyor. Diğer problem ise tüm yol boyunca sıklıkla kasisler var. Üstelik bu kasisler çok yüksek ve geniş. O derece yüksekler ki, bir iki defa bizim cip bile altını vurdu. Nijerliler otobüslerin çok hızlı gittiğini, o yüzden bu kasislerin olduğunu söylediler. Bu çukurlu ve kasisli yolda otobüslerin nasıl hızlı gidebildiğini dönüş yolunda görecektim.

Pazar akşamı geç vakit Tessaoua'ya vardıkdan sonra pazartesi günü sabah erkenden güne başladık. Doktorlar, hemşireler ve lojistik personelden oluşan yaklaşık otuz kişilik grup yaptığı hızlı kahvaltıdan sonra iki hastaneye dağıldı. Ben önce gönüllüler grubunun inşa ettiği yetimhane ve meslek edindirme kursu binalarını gezdim. Burada çok fazla evsiz çocuk var, kimisinin ebeveyni yok, kimisinin ise gidecek yeri. Bu çocuklar ellerinde plastik kaplarla tüm gün geziyor. Kaplara insanların koyduğu yiyecek veya bozuk para ile hayatta kalmaya çalışıyorlar. Dünyada çok fakir yer gördüm fakat buradaki fakirlik hepsini geçmiş durumda.

Daha sonra gönüllülerin açtığı su kuyularını ve yapılan örnek milet değirmenini gördüm. Buradaki insanların hayatları boyunca yediği en önemli gıda milet. Milet denilen bizdeki kuş yemine benzeyen bir çeşit darı. Nijer'in kuzeyi büyük sahra çölü, güneyi ise kurak sahra altı iklimi. İnsanlar milet bitkisini yetiştiriyor ve hasat ettikten sonra kadınlar tahta dibeklerde bunu öğütüp saklıyor. Daha sonra öğün olarak suya veya imkanları varsa süte karıştırıp bulamaç yapıp yiyorlar. Zaten buradaki birçok hastalığın sebebi de milete dayanan tek taraflı beslenme.

Kurak iklimde en çok ihtiyaç duyulan şey su. Gönüllüler de dahil olmak üzere birçok yardım kuruluşu su kuyuları açmış. Su 30 metre ile 80 metre arasında çıkıyor. Kuyulardan suyu insan veya hayvan gücü ile döndürülen çıkırıklarla çıkarıyorlar. Kuyular birkaç köyün ortak ihtiyacını karşılayacak şekilde açılmış. Dolayısı ile köylüler genelde birkaç kilometre yürüyerek suya ulaşabiliyor ve suyu kafalarında taşıdıkları bakraçlarla evlerine

taşıyor. Bu vazifeyi de genelde genç kızlar ve çocuklar yerine getiriyor.

Ziyaret ettiğimiz köyde yaşadığım ufak bir olay kalkınmanın temelini eğitim olduğunu ve bizlerin yaptığı bu tür yardımların gerekli olmakla beraber aslında geçici bir çözüm olmakta öteye gidemediğini ve kalıcı olmasının çok zor olduğunu gösterdi. Yukarıda da bahsettiğim gibi köyedeki kadınların en önemli vazifelerinden biri hasat edilen milet tanelerini dibeklerde döverecek un haline getirmek ve bulamaç yapmak. İbrahim Bey de kadınların işini kolaylaştırmak için saçtan basit bir öğütücü tasarlamış. Kıyma makinesine benzeyen bu basit aletin bir haznesi ve elle çevrilen bir kolu var. Darı tanelerini haznedeki aşıya döküyorsunuz ve kolu döndürerek mileti öğütüyorsunuz. Gönüllüler bir tane prototip öğütücü tasarlayıp köylülere vermişler. Prototip çalışırsa her köye bir tane yapıp dağıtmayı düşünmüşler.

Gönüllülerin altı ay evvelki ziyarette yapıp hediye ettikleri prototipin çalışıp çalışmadığını öğrenmek için köye gittik. Köylüler öğütücünün ilk birkaç hafta çok iyi öğüttüğünü ama ondan sonra tam öğütme yapmadığını, bu yüzden tekrar tahta dibek kullanmaya başladıklarını anlattılar. İbrahim Bey öğütücüye baktı, kolu çevirdi ondan sonra da öğütücünün gevşemiş somununu sıkılastırdı.

En değerli şey: Kaynak su

Mutfak ve Tuvalet

Makine tekrar incecik öğütmeye başladı. Köylüler somun sıkmaq gibi basit bir işlemleri dahi bilmediklerinden öğütücüyü tekrar işlevsel hale getirememişlerdi. Dolayısıyla bu gibi çok geri kalmış bölgelerde en fazla ihtiyaç duyulan hizmet temel eğitim. Hastalıkların da bu kadar yaygın olmasının en büyük sebebi hem halkın sağlık konusundaki bilinçsizliği hem de ebe, sağlık memuru gibi temel sağlık sorunlarını karşılayabilecek alt yapının eksikliği.

Bu yüzden gönüllüler çok güzel bir proje başlatmışlar; ufak bir mesleki eğitim merkezi inşa ediyorlar. Bu eğitim merkezine Türkiye’den gönüllü olarak eğitimciler gelecek ve ebelik, hemşirelik, marangozluk, tarım gibi temel konularda eğitim verecekler. Bölgedeki yaşam şartlarını gördükten sonra bu projenin yapılabilecek en başarılı bir sosyal sorumluluk girişimlerinden biri olduğunu düşünüyorum.

Aile Yaşamı

Aguie Kasabası’nın Belediye Başkanı ile tanıştım. Birbirimizi sevdim. Başkan beni ailesi ile tanıştırmak için evine davet etti. Evi bizim en fakir köy evlerinden daha fakir. Bir avlu içerisinde üç tek göz kulübe. Birinde kendisi diğer ikisinde ise iki hanımı kalıyormuş. On çocuğu varmış, ayrıca yetim bir çocuğa da bakıyorlarmış. Nasıl olduysa bizim Bahçelievler Belediyesiyle kardeş belediye olmuşlar ama başkan karşılıklı hiçbir aktivite olmamasından şikâyetçi idi.

Aileler genelde kulübecikler de kalıyorlar. Kulübecik dediğim de pişmiş topraktan yapılmış çoğunlukla penceresiz, kapı yerine bir açıklık olan dört duvar. İçeride ibrik, tencere ve hasır dışında pek bir eşya yok. Mutfak bahçede, yerde taşlarla çevrilmiş bir ateş yeri. Tuvalet ise bahçenin diğer köşesinde

etrafı sazlarla çevrili bir delik. Ailenin hali vakti biraz yerindeyse bahçenin bir köşesinde birkaç tavuk ile birkaç keçi var. Elektrik, su gibi şeyler bu köylerde hayal bile edilemeyecek lüks.

Kız çocuklar ergen olur olmaz evlendiriliyor ve hemen arka arkaya hamile kalıyor. Çocuk aile için çalışacak kişi demek, ne kadar çok olursa o kadar iyi. Fakat kız çocuklar küçük yaşta arka arkaya hamile kaldığından ve organları yeteri derecede gelişmediğinden genellikle çok ciddi sağlık problemi yaşıyorlar. Buna sağlık konusundaki bilgisizliği de eklerseniz netice çok yüksek derecede bebek ölümleri ve etrafta koşuşup dilenen öksüz çocuklar oluyor.

Sömürgeciliğin Gölgesi

Nijer’in para birimi CFA frangı. Nijer ile birlikte orta ve Batı Afrika’da eski Fransız sömürgeci olan 14 ülkede bu para birimi kullanılıyor. Bu para birimini 1945 yılında Fransızlar tedavüle sokmuşlar ve doğrudan doğruya Fransız frangına bağlamışlar. Böylece bu ülkelerin ekonomisi, özellikle ticareti, doğrudan Fransa’ya bağlanmış. CFA’nın açılımı ise Colonies Françaises d’Afrique (Afrika’daki Fransız Kolonileri). 1958’de sömürge kelimesinden oluşan rahatsızlık dolayısıyla para biriminin ismi Communauté Française d’Afrique (Afrika’daki Fransız Topluluğu) olarak değişmiş ama hem CFA kısaltması hem de Fransız Frangına sabitlenmesi devam etmiş. 1960’ların başında sömürgeciliğin

Okulda ders çalışan çocuklar

politik anlamda bitmesi CFA'nın açılımını bir defa daha değiştirmiş ; Communauté Financière Africaine (Afrika Finansal Topluluğu). Gene görüldüğü gibi baş harfleri aynı kalmak kaydıyla kelimeler değişmiş, CFA kısaltması ve Fransız Frangı bağlantısı devam etmiş. 2008 de,Fransız Frangı artık yürürlükte olmadığından Euro'ya bağlanmış. Böylesine fakir ülkelerin paralarının Euro gibi dünyanın en güçlü paralarından birine sabitlenmesi hem bu ülkeleri ekonomik anlamda Avrupa'nın uydu haline getiriyor hem de bu ülkelerin bağımsız ekonomik program yürütmelerini imkânsız hale getiriyor.

İşin diğer bir acı tarafı ise 21 milyonluk Müslüman bir nüfusa sahip Nijer'in aslında doğal kaynak açısından zengin bir ülke olması. Nijer, Birleşmiş Milletlerin kalkınma endeksine göre 188 ülke arasında 187. sırada ve dünyadaki en düşük okuma yazma oranına sahip. Öte yandan Nijer dünyadaki en büyük uranyum üreticilerinden biri. Uranyum madenleri Fransızlar tarafından işletiliyor ve bildiğiniz gibi Fransa'nın elektrik üretiminin %95'ten fazlası uranyum ile çalışan nükleer santrallerden elde ediliyor. Nijer'de ayrıca gene yabancıların işlettiği altın madenleri ve petrol kuyuları da var.

Güzel İnsanlar

Gönüllü doktorlar ve hemşirelerden oluşan sağlık ekibimiz iki ayrı kasabada hizmet verdi; Tessaoua ve Aguié. Hastalar yaklaşık 60 km lik mesafeye kadar olan köylerden birçoğu yürüyerek geldiler. Bölgede sağlık sistemi düzenli işlemediğinden ve hijyen şartlarına uyulmadığından en ufak bir yara bile büyüüp enfeksiyon kapabiliyor. Futbol topu büyüklüğünde kistler gördüm. Erken yaşta evlilik ve sağlıksız şartlarda doğum yüzünden kadın hastalıkları sık görülüyor. Glokoma ve katarakta dayalı körlük çok yaygın.

Birçok âmânın katarakt ameliyatı olmak için günlerce yürüyerek geldiğini gördüm. Bu hastalar bastonlarının ucunu tutan ufak bir çocukla seyahat ettiler. Amalar, küçük çocuklar, kadınlar ve birçok değişik hastalıktan muzdarip insanlar günlerce bahçede oturarak tedavi sırasının kendilerine gelmesini bekledi. Ve beni en çok şaşırtan bu acı çeken insanların yüzünden bir an bile gülümsemenin eksilmemesi oldu.

Ekibin başına ufak bir kaza da geldi. Katarakt ameliyatını asiste eden bir hemşire operasyon

Anne ameliyatta, bebeği Mülkiye hemşirede

sırasında sanırım yorgunluktan düştü ve başını çarptı. Ekipteki doktorlar yaptıkları muayene neticesinde beyin travması teşhisi koydular. Elimizde bu ciddiyette bir vakaya müdahale edecek ekipman olmadığından Nijer ve Türk sağlık bakanlıkları ile temasa geçtik. Nijer sağlık bakanlığı hemen en yakın hava alanına Nijer ordusuna ait bir ambulans uçağı gönderdi. TİKA tarafından temin edilmiş olan ambulansla hastamızı havaalanına naklettik. Bölge valisi bizzat havaalanına kadar gelerek hastamızı uğurladı. Türkiye'den de hemen 112 acil ambulans uçak hazır edildi. Bu olay Türk devletinin vatandaşına ne şekilde sahip çıktığını göstermesi ve Türkiye Cumhuriyeti vatandaş olmanın ne kadar onur verici olduğunu göstermesi açısından büyük bir deneyim oldu.

Burada yaşadığım bir hafta bana gerçek bir ders oldu ve insanoğlunun aslında iyi bir yaratılıştta olduğunu hatırlattı. Günlük hayatımızın acımasız koşuşturmasında trafikte bile karşılaştığımız insanlar birbirine düşmanca davranıyor. Burada ise etrafımda kendi maddiyatlarından ve zamanlarından harcayarak, hiçbir konforun olmadığı ortamda her an bir enfeksiyon kapma riskiyle karşı karşıya çalışan fedakâr insanlar var. Bu doktor ve hemşirelerin sizin, benim günlük hayatta yaklaşılmaya tereddüt edeceğimiz hasta, üstü başı kirli, çoğu zaman kötü kokan, dilini bilmediği ve hiçbir menfaatinin olmadığı insanlara şefkatle yaklaştığını ve yardım etmek için çırpındığını gördüm. Onlar dokunuyorlar, iyileştiriyorlar ve bunu sevgiyle, isteyerek, karşılık beklemeden yapıyorlar. İyi insanın, güzel insanın tanımı bu işte; insanların en hayırlısı insanlara faydası olandır.

Vakıf Merkezimiz Eyüpsultan'da

Uzun yıllar Vefa'da faaliyet gösteren İlim Yayma Vakfı Genel Merkezi, geçici bir süre için Eyüpsultan'a taşındı.

Bir bölümünü lisansüstü öğrenciler için misafirhane olarak da kullandığımız genel merkez binamızın artık yetersiz hale gelmesi nedeniyle yeniden inşa edilmesi kararı alındı. Binamızın bitişiğinde bulunan iki eski bina ile üç arsa da zaman içinde satın alınarak vakfımıza kazandırılmıştı.

İnşaata bitmesiyle beraber, hem vakfımız yeni bir genel merkez binasına kavuşmuş olacak hem de 80 öğrenci kapasiteli lisansüstü öğrenci misafirhanemiz 200 öğrenci kapasitesine ulaşmış olacak.

İnşallah bir yıl içinde yeni binamıza taşınmayı ümit ediyoruz.

İlim Yayma Vakfı'nda Nöbet Değişimi

Yaklaşık yedi yıldan bu yana İlim Yayma Vakfı Genel Müdürü olarak hizmet eden Engin

YILMAZ'ın görevden ayrılmasıyla beraber yerine genel müdür olarak Adem YAVUZ atandı. Yavuz, daha önce de yine vakfımız bünyesinde faaliyet gösteren İbnü'l-emîn Mahmud Kemal İnal Yurdu'nda müdür yardımcılığı ve müdür vekilliği görevinde bulunmuştu.

Adem Yavuz, 2011 yılında vakfımızın kurumu İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Sağlık, Kültür ve Spor Daire Başkanlığı görevine getirilmişti. Bu görevi beş yıl süreyle başarılı bir şekilde yürüten Yavuz, vakıf genel müdürlüğü görevinden önce de iki yıl MÜSİAD'da, genel sekreter yardımcısı olarak görev almıştı.

Hizmetlerinden dolayı bir önceki genel müdürümüz Engin YILMAZ'a teşekkür ederken; yeni genel müdürümüz Adem YAVUZ'a hayırlı olsun temennisinde bulunuyoruz.

İstişare Heyetimiz Yol Gösteriyor

Vakfımızın geçmişinden güç alarak gelecek hedeflerimizin belirlenmesi ve uygulanmasını istişare etmek üzere kurucu üyelerimizden oluşturulan İlim Yayma Vakfı İstişare Heyeti, her altı ayda bir toplanmaktadır. Vakıf Mütevelli İcra Heyeti ve yöneticilerin de katıldığı toplantılarda vakfın gelecek vizyonu ile ilgili görüş alışverişinde bulunmaktadır. Ayrıca bu toplantılarda vakfımızın yaptığı çalışmalarla ilgili heyet üyesiyle bilgi paylaşımı yapılmaktadır.

Yurdakul Dağoğlu

Başkanlığını Yurdakul Dağolu'nun yaptığı İstişare Heyetimiz, uzun yıllar çeşitli yönetim kademelerinde görev alarak vakfımıza hizmet etmiş kıymetli büyüklerimizden oluşmaktadır.

Başkan	Yurdakul DAĞOĞLU
Başkan V.	Sabri ÖZPALA
Sekreter	Mustafa BÜYÜKABACI
Üye	M. Mehdi SUNGUR
Üye	İsmet AÇAN
Üye	Ramazan EVREN
Üye	Mehmet YILDIZ

Yapılan toplantılarda değerli üyelerimizin her biri, farklı kurum ve kuruluşlardan edindikleri yılların tecrübe ve bilgi birikimi ile vakıf çalışmalarına katkı sunmayı bir vazife olarak gördüklerini ifade etmektedirler.

Akademik Danışma Kurulu Faaliyette

Vakfımız kurulduğu günden bu yana, ülkemizin akademik camiasına çok sayıda ilim adamının yetişmesine vesile oldu. Ahde vefa olarak akademisyenlerimiz, vakfın eğitim ve diğer alanlardaki faaliyetleriyle ilgili olarak çalışma yapmak ve fikir üretmek amacıyla 2 Mayıs 2017 tarihinde elliye yakın öğretim üyesi mezun ve mensubumuz ile bir araya geldi. Yapılan istişari değerlendirmede bu konudaki faaliyetleri yürütmek amacıyla bir kurul oluşturulması teklif edildi. Bu teklif üzerine İlim Yayma Vakfı Akademik Danışma Kurulu (ADK) oluşturuldu ve Eylül 2017 itibariyle çalışmalarına başladı.

- Akademik Danışma Kurulunun yürüttüğü çalışmalar:
- Vakfın eğitim ve akademik çalışmalarının düzenlenmesi ve yürütülmesine yardımcı olmak.
- Lisans yurdu ve misafirhanemizde kalan öğrencilerle vakfımızdan burs alan yüksek lisans ve doktora öğrencilerine akademik rehberlik ve danışmanlık yapmak,
- Vakfın lisansüstü öğrencilerinin kitap, makale, tebliğ, proje vb. yaptıkları akademik çalışmalara yönelik verdiği akademik teşvik ödülleri koordine etmek.
- Kurul ayrıca öğrencilerimizle ilgili, proje hazırlama, kariyer gelişimi, dil eğitimi gibi alanlarda da çalışmalar yürütmektedir.

- Kurulun başkanlığını, Marmara Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi öğretim üyesi Doç. Dr. İdris SARISOY, başkan yardımcılığını İstanbul Üniversitesi İlahiyat Fakültesi öğretim üyesi Yrd. Doç. Dr. Abdullah TIRABZON, koordinatörlüğünü ise vakfımız burs işleri koordinatörü Uğur ÖZTÜRK yürütmektedir.

Kurulda yer alan Hocalarımız ve Vakfımız idarecileri:

- Prof. Dr. Fatih SAVAŞAN**/Milli Savunma Üni. Rektör Yrd./Maliye
- Prof. Dr. Hakan TAŞ**/Marmara Üni./Eski Türk Edebiyatı
- Prof. Dr. İsmail KÜÇÜK**/İZÜ/Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fak. Dekanı (Elektrik-Elektronik Mühendisliği)
- Prof. Dr. Mehmet Bulut**/İZÜ/Rektör/(İktisat)
- Prof. Dr. Tarkan OKTAY**/Medeniyet Üni./Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi
- Doç. Dr. Erol KAM**/Yıldız Teknik Üni./Nükleer Fizik
- Doç. Dr. Fatih EVCİMİK**/Medipol Üni./ Kulak Burun Boğaz Hastalıkları ve Baş Boyun Cerrahisi
- Doç. Dr. Mahmut DOĞAN**/Marmara Üni./Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi
- Doç. Dr. Ömer ÇINAR**/İbni Haldun Üni./Hukuk
- Yrd. Doç. Dr. Abit BALİN**/İstanbul Üni./Ulaştırma ve Lojistik
- Yrd. Doç. Dr. Hızır ASLIYÜKSEK**/İstanbul Üni./Adli Tıp Kurumu Başkan Yrd.
- Yrd. Doç. Dr. Süleyman ELİK**/Medeniyet Üni./Uluslararası İlişkiler
- Arş. Gör. Muhammed ASAN**/Gebze Teknik Üni./İnşaat Mühendisliği
- Adem YAVUZ**/İlim Yayma Vakfı/Genel Müdür
- Osman ACUN**/İlim Yayma Vakfı/Eğitim Müdürü

Misafirhanemiz Yeniden İnşa Ediliyor

1990 yılında vakıf yöneticilerimizin kararıyla yapımına başlanan İlîm Yayma Vakfı Misafirhanesi, 1992 yılında lisansüstü öğrencilerinin hizmetine açılmıştı. 20 yıl süreyle bir çok ilim yolcusunun yetişmesine, kendini geliştirmesine, akademik ilerlemesine imkan sunmuştu. Dünyanın muhtelif ülkelerinden gelen ilim gönüllülerinin de barındığı 88 yatak kapasiteli misafirhanemiz artık ihtiyaca cevap veremeye başlamıştı. Akademik dünyanın gidişatını doğru okuyan mütevelli heyetimiz, zaman içinde önüne çıkan imkanları değerlendirerek binamızın bitişiğinde bulunan eski yapı ve arsaları satın almak suretiyle vakfımıza kazandırmıştı.

Geçtiğimiz yılın eylül ayında misafirhanemiz yıkıldı. Gerekli araştırma ve incelemeler yapıldı ve fizibilite raporları hazırlandı. İhtiyaca göre projeler çizildi. Hem vakıf merkezi hem de misafirhane olarak kullanılacak yeni binanın inşaatına yakın zamanda başlanıp kısa süre içinde bitirilmesi hedeflenmektedir.

Misafirhane inşaatının tamamlanmasıyla yatak kapasitesinin 200'e ulaşması hedeflenmektedir. Bununla birlikte binamızda vakıf yönetim merkezi, konferans salonu, çok amaçlı eğitim salonları, etüt merkezleri, kütüphane, kafeterya, yemekhane, spor salonu, çamaşırhane gibi birimler yer alacaktır.

Misafirhanemiz daha önce olduğu gibi, araştırmalar yapmak, konferans ve seminerler vermek, tez savunmak vb. akademik çalışmalarda bulunmak maksadıyla İstanbul'a gelen akademisyenlere de hizmet vermeye devam edecektir.

Lisansüstü bursiyer toplantısı

Lisansüstü Burs Sistemimiz Yenilendi

Vakfımız, kuruluşundan bu yana yüksek lisans ve doktora öğrencilerine burs programlarıyla destek vermeye devam etmektedir. Burs verilen öğrenciler akademik başarıları ve ekonomik durumu dikkate alınarak titizlikle seçilmektedir.

Bursiyer seçim kriterlerinde değişikliğe giden vakfımız, 2017-2018 akademik döneminde burs başvurularını puantaj sistemiyle aldı. Daha fazla öğrencinin haberdar olması ve bu imkandan istifade etmesi düşüncesiyle başvuru süresini de oldukça uzun tuttuk. Bu sayede vakfın burs programımıza yüksek oranda bir başvuru oldu.

Puanlama sisteminde uygulanan sistem şu şekildedir:

Öğrenci akademik başarılarıyla 100 üzerinden en fazla 35 (doktora öğrencileri 40)

Ekonomik durumuyla ilgili 100 üzerinden 35 (doktora öğrencileri 30)

Mülakat neticesinde de 100 üzerinden 30 puan almaktadır.

Öğrenci 70'e kadar puanı tamamen sisteme kendi girdiği bilgilerle elde etmektedir.

Sistem başarı kriterlerinde; not ortalamaları, Ales ve yabancı dil puanları ile yapılan akademik yayınları, ihtiyaç kriterlerinde ise ailenin gelir-gider durumunu puanlamaktadır.

Mülakat notu, öğrencinin akademik başarıları, vizyon ve akademik hedefleri değerlendirilerek üyelerin verdiği puanların ortalaması alınarak belirlenmektedir.

“Büyük bir medeniyetin inşası için mühim bir tuğla koyuyoruz”

Öncelikli sıralama Hukuk, Siyasal Bilgiler, İktisat, İşletme, İslami İlimler, Eğitim Bilimleri, İletişim, Radyo TV gibi sosyal alanlar olmak ve en yüksek puandan başlamak üzere burs verilecek öğrenci sayısının 2,5 katı kişi mülakata davet edilmektedir.

Mülakat heyeti, vakıf yöneticileri ve akademisyenler olmak üzere 5 kişiden oluşmaktadır.

Türkiye’de en kaliteli lisansüstü bursu vermeyi amaçlayan vakfımız, 2017-2018 akademik dönemde burs miktarını; yüksek lisans öğrencileri için aylık 1000 TL, doktora öğrencileri için aylık 1500 TL, burs süresini ise 12 ay olarak belirlemiştir.

Bursiyerlerimiz İle Bir Araya Geldik

Bursiyerlerimizle 2017-2018 akademik eğitim yılı çerçevesinde ilk programımızı, 23 Aralık 2017 cumartesi günü vakfımız lisans yurdu Vefa sa-

lonunda yaptık. “İlim Yayma Vakfı Lisansüstü Bursiyerler Akademik Toplantısı” üst başlığı ile yaptığımız toplantıya çok sayıda bursiyerimiz, Akademik Danışma Kurulu üyelerimiz, vakıf yöneticilerimiz Yüksek İstişare Heyeti üyelerimiz ve personelimiz iştirak etti.

Toplantıda söz alan Akademik Danışma Kurulu Başkanı Doç. Dr. İdris SARISOY, Eğitim Komisyonu Başkanı Adnan ÇELİK, Mütevelli Heyet Başkan vekili Necmeddin Bilal ERDOĞAN ve Mütevelli Heyet Başkanı Yücel ÇELİKBİLEK birer konuşma yaparak vakfın eğitim çalışmalarıyla ilgili bilgi verdiler.

Programı onur konuğu olarak katılan Kültür ve Turizm Bakanı ve aynı zamanda vakfımız kurucu üyesi Prof. Dr. Numan KURTULMUŞ, öğrencilere “Akademide Başarıyı Yakalamanın Yöntemleri” başlıklı bir konferans verdi.

İLİM YAYMA VAKFI İRFAN OKULLARI BÜYÜYÖRÜZ

20 yıldır eğitim sektöründe faaliyet gösteren İlim Yayma Vakfı İrfan Okulları, 1998 yılında İstanbul Ümraniye Atakent'teki Ana-İlk-Ortaokulu ve Lise ile hizmete başlamış olup, Madenler Kampüsünde Ana-İlk-Ortaokul, Üsküdar Kampüsü Anadolu ve Fen Lisesi'nden sonra, 2017 yılı itibariyle de Güngören Ana-İlk-Ortaokulu, Pendik Ana-İlkokulu ve Samsun Anaokulu olmak üzere 280 personel, 6 kampüste 1554 öğrencisi ile eğitim ve öğretimine devam etmektedir.

2018-2019 dönemi itibariyle eğitim alanındaki yeniliklere öncülük eden İlim Yayma Vakfı İrfan Okulları'nın tüm ortaokul ve lise düzeyindeki kampüslerinde TÜBİTAK'a bağlı Türkiye Sanayi Sevk ve İdare Enstitüsü (TÜSSİDE) ile işbirliği neticesinde İleri Teknoloji Kolejleri / Eğitim Merkezleri projesi başlatılarak, Türkiye'nin ilk 'Milli Teknoloji Okulu' olmuş bulunmaktayız.

Bu proje, sanayiden sağlık sektörüne kadar birçok alanda kullanılacak olan robotların milli ve yerli imkânlarla yapılmasına ileri düzey eğitimlerle hizmet edecektir. Bu sayede, Türkiye'yi ileri teknoloji alanında üst seviyelere taşıyacak olan yüksek katma değerli üretime dayalı yapısal dönüşüm, 2023 hedefleriyle de örtüşecektir. 2018-2020 yılları arasında Dünya'daki robotik pazarın 100 milyar dolara ulaşacağı tahminleri konunun önemini gözler önüne sermektedir.

TÜSSİDE ve İlim Yayma Vakfı İrfan Okulları işbirliğiyle başlatılan projenin içeriğinde, kavramsal çerçevenin belirlenmesi, eğitim ihtiyaç analizinin oluşturulması, eğitimcilerin eğitilmesi ve programla ilgili tematik müfredat ve içeriklerin geliştirilmesi gibi çalışmalar yer almaktadır. Ayrıca, eğitim programlarının ölçme, değerlendirme ve sürekli gelişim sistematiği de projenin kapsamındadır.

Öğrencinin özgürlükçü ve üretici düşünce, eleştirel bakış açısı, estetik ve sanatsal yönünü geliştirici ve girişimcilik odaklı liderlik becerisini içine alan modüllerin de olması projede planlanmaktadır.

Birçok yenilikte öncü olan İlim Yayma Vakfı İrfan Okulları, geleceğimizin yarınları olan çocuklarımız için büyümeye devam ediyor.

Özel Güngören İrfan İlkokulu ve Ortaokulumuz toplamda 27 dersliği ile 600 öğrenci kapasitesine sahip olup, ayrıca öğrencilerimizin her türlü sportif aktiviteyi yapabilecekleri bir kapalı spor salonu ve tiyatro etkinliklerinin sergilenebileceği bir konferans salonuna sahiptir.

Bilim Kulübü'nün aktif olarak kullandığı laboratuvarlarımız gerek malzeme ve gerekse teknolojik donanım olarak ilkokul ve ortaokul düzeyinde deney ve proje çalışmalarının yürütülmesine uygun olarak tasarlanmıştır.

Okulumuz için özel tasarlanmış kütüphane, yaş düzeyine uygun kitapların yanında ortaokul öğrencilerinin araştırma yapmalarına imkân sağlayacak kaynak eserleri de bünyesinde barındırmakta ve ders dışında öğrencilerimizin en çok kullandığı akademik mekân olarak hizmet vermektedir.

Satranç sınıfı ve medya odası öğrencilerimizin sürekli faaliyet gösterdiği alanlarımızdır. Gitar, melodika, piyano ve ritm çalışmalarının yürütüldüğü müzik sınıfımız, sanatın her alanına her sınıf düzeyinde dokunmaya özen gösterdiğimiz sanat sınıfımız öğrencilerimizin ders dışında da özel çalışmalarını yürüttüğü alanların başında gelmektedir.

Okul bahçemiz, öğrencilerimizin voleybol, basketbol ve futbol oynamaları için uygun donanımdadır.

Ayrıca sadece anasınıfı öğrencilerimiz için ayrılmış bir oyun bahçesi ve botanik bahçesi mevcuttur.

Bu büyüme çerçevesinde kurumumuzun bünyesine kattığı yeni kampüsler;

2018- 2019 Eğitim Öğretim yılında faaliyete başlayan Pendik Kampüsümüz, anaokul ve ilkokul olmak üzere toplamda 8 derslik ve 136 öğrenci kapasitesine sahiptir.

Ferah derslikleri ve peyzajı bakımından geniş sosyal faaliyet alanı olma özelliği taşıyan kampüsümüz, bahçe alanları, sanat atölyesi ve oyun alanlarıyla öğrencilerin akademik, sanatsal ve sportif gelişimini sağlamaktadır.

Kampüsümüz, önümüzdeki dönem inşa edilmesi planlanan okul binasıyla birlikte olimpik yüzme havuzu ve spor salonlarını bünyesinde barındıracak olup, okul öncesi eğitiminden ortaokula kadar her öğrenciye hitap edecektir.

PENDİK KAMPÜSÜ

İlim Yayma Vakfı İrfan Okulları Samsun Kampüsü Anaokulumuz toplam 11 derslik ve 200 öğrenci kapasitesine sahiptir. Öğrencilerimizin sportif faaliyetlerini yürütebilecekleri bir kapalı spor salonu, konferans, tiyatro salonları mevcuttur.

Kampüsümüzde öğrencilerin zihinsel gelişimine katkı sağlamak üzere zekâ oyunları dersliğimiz faaliyet göstermektedir.

Okulumuz için tasarlanmış olan mini hayvanat bahçesiyle birlikte öğrencilerimize ait küçük fidan bahçelerimiz ve oyun parkımız bulunmaktadır.

SAMSUN KAMPÜSÜ

Özel Şerifali Karçıçeği Anaokulu

Toplam 8 derslik ve 158 kapasiteye sahip Özel Şerifali Karçıçeği Anaokulu'nun da ayrıca sportif aktivite yapabilecekleri bir kapalı spor salonu ve 46 m²'lik oyun parkuru mevcuttur.

Okulumuzun girişinde bulunan çocuklarımızın yaş seviyelerine göre özel olarak tasarlanmış bir kütüphane bulunmaktadır.

Okulumuzda "Her gün Aynı Sınıfta Hayal Kurulmaz" mantığı ile yola çıkarak çocuklarımız bütün gün bütün derslikleri dolaşarak günlerini tamamlamaktalar.

Bahçelerimiz; ön bahçede puflara oturarak çocuklarımızla hikaye okuma alanı olarak kullanılmaktadır. Arka bahçe ise oyun parkının bulunduğu bölümdür.

Yemek odası; günde 3 öğün yemeğin yenildiği anaokul öğrencilerine uygun tasarlanmıştır.

DERSLİKLERİMİZ

- Lego sınıfı; çocuklarımızın hayal dünyalarını geliştirebilmek için her türlü materyalle donatılmıştır.
- Montessori sınıfı; çocuklarımızın günlük yaşam becerilerini tecrübe edebildikleri materyallerle donatılmıştır.
- Orman sınıfı; çocuklarımızın müzik etkinliği, kukla oynatma ve hikaye dinledikleri keyifli bir ortamdan oluşmaktadır.
- İlkokula hazırlık sınıfı; büyük yaş gruplarının matematik dersi, fen ve doğa etkinliklerinin yapıldığı gerek malzeme ve gerekse teknolojik donanım olarak anaokul düzeyine uygun olarak tasarlanmıştır.
- Etkinlik sınıfları; farklı renklerde ve benzeri dekorlarda tasarlanmış olup masabaşı etkinliklerinin daha çok yapıldığı sınıflardır.
- Drama sınıfı; yumuşak yer zemini olan sınıfımızda çocuklarımız drama ve hareketli oyunları sergileyebildikleri alandır.
- Uyku sınıfı; küçük yaş gruplarımızın dinlenme alanlarıdır.

KARÇIÇEĞİ ANAOKULU

İsmail Kahraman: “İsimler kültürü de beraberinde taşır.”

3. Mezuniyet Töreni TBMM Başkanı İsmail Kahraman'ın katılımıyla gerçekleştirildi.

İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi'nin 3. Mezuniyet Töreni büyük bir coşkuyla sahne oldu. Üniversitenin Halkalı 'da bulunan kampüsünde gerçekleşen törene başta TBMM Başkanı İsmail Kahraman olmak üzere birçok misafir katıldı.

“Akif'in mekânı, Sabahattin Zaim Hoca'nın ismi”

TBMM Başkanı Kahraman konuşmasının başında mezun olan gençlere seslenerek “Hepinizi muhabbet ve hürmetle selamlıyorum. Gününüz, mezuniyetiniz kutlu olsun. Rabbim bahtınızı ve önünüzü açık etsin. Her bitiş yeni bir başlangıçtır. Şimdi sıra topluma hizmet etmeye ve iş bulmaya geldi. Yeni nesiller yetiştirmeye geldi. Hayat devam edecek. Bütün bu hayat yolunda siz gençlere başarılar diliyorum” ifadelerini kullandı. Sabahattin Zaim Hoca ve Mehmet Akif ERSOY gibi değerli isimlerin üniversitenin kuruluş fel-sefesini yansıttığını belirten İsmail KAHRAMAN,

“İsimler kültürü de beraberinde taşır. Sabahattin Zaim ismi çok mühim. Hakikatten bir ilim der-yası, hocaların hocasıydı. İlim Yayma Vakfı bu üniversiteye en güzel ismi verdi. Akif iftiharımız. Muhteşem bir insandı ve milli marşımızı yazdı-ğında 500 altınlık ödülü kabul etmedi. Şehit ai-lelerine hediye etti. Çok dürüst bir insandı ve iyi

bir örnekti. Bizim böyle insanlara ihtiyaçlarımız var. Mekân olarak Akif'in mekânı isim olarak Sabahattin Zaim Hocamızın ismi. Ne güzel bir birleşim" diye konuştu.

“Can Kardeş Aile Projesi” ile Çocuklara Destek

İstanbul Valiliği, İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, Küçükçekmece Kaymakamlığı ve Küçükçekmece Belediyesi tarafından yürütülen ‘Can Kardeş Aile Projesi’ kapsamında düzenlenen Anelik Eğitimi programı, İZÜ Merkez Kampüsü’nde yapıldı. Programın açılışına İstanbul Vali Yardımcısı Ahmet Önal ve İZÜ Rektörü Prof. Dr. Mehmet Bulut katıldı.

Tek ebeveynli ailelerdeki çocukların kişisel ve eğitsel gelişimlerini desteklemek amacıyla yapılan ‘Can Kardeş Aile Projesi’ kapsamındaki çalışmalar sürüyor. Organizasyonda anneler eğitim alırken, çocuklar da İZÜ Kampüsü’nde uzmanlar eşliğinde oyun oynayıp, resim dersi aldı.

Prof. Dr. Mehmet Bulut bu projeye üniversite olarak çok önem verdiklerini ve içtenlikle katıldıklarını belirterek ‘Üniversitelerin 3 temel fonksiyonu vardır. Akademik çalışmalar, eğitim ve topluma etki. Biz üniversite olarak bu 3 fonksiyonu da yerine getirmek istiyoruz. Projeyi gördüğümüzde bu konuya en çok katkı sağlayacak üniversite olduğumuzu düşündük. Çalışmalar biraz yavaş ama sağlam temellerle devam ediyor. İnşallah bu proje örnek olacaktır. Biz üniversite olarak bu projede yer aldığımız için çok mutluyuz. Katkı sağlayan herkese en içten şükranlarımı sunuyorum’ dedi.

İZÜ 7. Akademik Yılı Açılış Töreni Milli Eğitim Bakanı İsmet Yılmaz’ın katılımıyla gerçekleştirildi.

İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi 7. Akademik Yılı Açılış Töreni gerçekleştirildi. Törene Milli Eğitim Bakanı İsmet YILMAZ, İZÜ Mütevelli Heyet Başkanı Prof. Dr. Ramazan EVREN, İZÜ Rektörü

Prof. Dr. Mehmet Bulut ile birlikte çok sayıda misafir ve öğrenciler katıldı.

“İZÜ, gurur duyduğumuz üniversitelerden biri”

Törene katılan Milli Eğitim Bakanı İsmet YILMAZ, yaptığı kürsü konuşmasında “Başarılı akademik kadrosuyla, lider kişilikli öğrenciler yetiştirme yolunda ilerleyen İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitemizi ve üniversitemizi kuran İlim Yayma Vakfı’nı ve değerli öğrencilerini tebrik ediyorum. Amacı eğitimin her kademesinde yetenekli ve ihtiyaç sahibi öğrencileri desteklemek, bilimsel yayınlar yapmak ve bu tür yayınları desteklemek olan, bu amaçla bilimsel, kültürel, sosyal araştırma ve geliştirme faaliyetleri yürüten İlim Yayma Vakfına yükseköğretime olan katkılarından dolayı da teşekkür ediyorum” diye konuştu.

Yapılan kürsü konuşmalarının ardından Prof. Dr. Ramazan EVREN ve Prof. Dr. Mehmet BULUT, Milli Eğitim Bakanı İsmet YILMAZ’a hediye takdiminde bulundu. İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi 7. Akademik Yılı Açılış Töreni, tüm fakültelere birincilikle yerleşen öğrencilere hediye takdim edilmesinin ardından sona erdi.

Dünyaca ünlü akademisyenler İZÜ’de bir araya geldi.

İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi’nde düzenlenen ve İslam dünyasına ilişkin konuların üç gün boyunca görüşüldüğü Uluslararası İslam Dünyası Sempozyumu 8-10 Ekim 2017 tarihleri arasında gerçekleştirildi. Sempozyumun kapanış oturumu, CIGA Başkanı Dr. Sami Al-Arian’ın mo-

deratörlüğünde, İZÜ Rektörü Prof. Dr. Mehmet Bulut, Georgetown Üniversitesi'nden Dr. John Esposito ve Oxford Üniversitesi'nden Dr. Tarık Ramazan'ın katılımıyla yapıldı.

“Ümmet olarak dayanışma içerisinde olmalıyız”

İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Mehmet Bulut yaptığı konuşmada İslam dünyasında iş birliği yapılması gerektiğine değinerek “Ortadoğu ve İslam Dünyası Arap Baharı'ndan beri krizler içerisinde. Eğer ki iyi bir işbirliği dayanışma yapabilirsek, ümmet olarak sosyal ve siyasi çareler bulabilirsek daha iyi noktalara gelebiliriz. Biz İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi olarak İslam dünyasındaki sorunları çözmek adına çalışıyoruz” diye konuştu.

“Ayağa kalkmalıyız, Özgür Olmalıyız”

Oxford Üniversitesi öğretim üyesi Dr. Tarık Ramazan konuşmasında İslam dünyasının birlik olması gerektiğini belirtti. Ramazan: “Burada, ülkenizde şartları yerine getirmez, müdahil olmanız lazım. İslam'da milliyetçilik yoktur ya da dar, kısır bir aidiyet fikri yoktur. Ülkenizi elbette seveceksiniz ama bütün İslam ümmetinin de eleştirel olması gerekir. İnsanlar hapisanedeyse ve orada olmamaları gerekiyorsa o zaman söylemeliyiz, işkence görüyorlarsa o zaman dile getirmeliyiz. Ayağa kalkmalıyız, özgür olmalıyız. Eğer cesaretli Müslümanlar olmazsak, ümmet kavramı yeniden canlanmayacaktı.” diye konuştu.

Helal ve güvenilir gıdayı İZÜ denetleyecek.

Türkiye'nin üniversite sınırları içinde bulunan ilk Helal Gıda AR-GE Mükemmeliyet Merkezi, İZÜ bünyesinde açıldı. Açılış töreninin ardından AR-GE Merkezi'nde katılımcılara bilimsel çalışmalar hakkında bilgi verildi.

Helal gıda konusunda sertifika veren 59 firmayı denetleyecek olan Helal Gıda Ar-Ge Mükemmeliyet Merkezi'nin açılışına, İZÜ Rektörü Prof. Dr. Mehmet Bulut, İstanbul Kalkınma Ajansı Genel Sekreteri Özgül Özkan Yavuz, Küçükçekmece Belediyesi Başkan Yardımcısı Recep Şencan, Helal Gıda Ar-Ge Merkezi Sorumlusu Yrd. Doç. Dr. Mustafa Yaman, Yıldız Teknik Üniversitesi Gıda Mühendisliği Öğretim Üyesi Doç. Dr. Muhammed Zeki Durak katıldı. İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi bünyesinde faaliyet gösterecek merkeze Yıldız Teknik Üniversitesi, Küçükçekmece Belediyesi ve İstanbul Kalkınma Ajansı da destek veriyor.

Prof. Dr. Sabahattin Zaim vefatının 10. yılında anıldı.

Hocaların Hocası Prof. Dr. Sabahattin Zaim, vefatının 10. yılında ismini taşıdığı İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi'nde düzenlenen törenle anıldı. Programa, İZÜ Rektörü Prof. Dr. Mehmet Bulut, TCMB Üyesi Prof. Dr. Sabri Orman ve İstanbul Ticaret Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Abdül Halim Zaim konuşmacı olarak katıldı. Program öncesinde misafirler MTTB Öğrenci Topluluğu'nun katkılarıyla hazırlanan 'Sabahattin Zaim Fotoğraf Sergisi'ni gezmeye şansı yakalarken, programda Ender Doğan ve ekibi Prof. Dr. Sabahattin Zaim'in sevdiği şarkılardan oluşan bir konser verdi.

İki Ülke Arasındaki Köprü: Taylandlı Öğrenciler

Enes GÖK

İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Tayland'dan gelen misafir öğrencilerimize kucak açtı. 2015 yılında Tayland Şeyhülislamlik Başkanlığı tarafından yapılan ve başarılarıyla 300 öğrencinin arasından sıyrılan 17'si kız ve 5'i erkek 22 öğrenci, Mütevelli Heyet Üyemiz Prof. Dr. İsmail Adak öncülüğü ve vakfımızın destekleriyle ülkemize ve üniversitemize öğrenci olarak geldiler.

Öğrencilerimiz bilgisayar mühendisliği, hemşirelik, yazılım mühendisliği, İslami ilimler gibi bölümler başta olmak üzere çeşitli bölümlerinde eğitimlerine devam ediyorlar.

Prof. Dr. İsmail Adak

Elbette ilk başta yeni bir ülkeye alışmanın zorluklarını yaşadılar, yeni insanlar yeni bir kültür farklı yemek tarzları ve yaşam biçimleri, örf ve adetleri öğrencilerin entegrasyonu konusunda ufak çaplı da olsa zorluk oluşturdur. Çünkü üniversitemizde 72 ayrı ülkeden, konukevlerimiz bünyesinde ise 42 ayrı ülkeden öğrencimiz mevcut. Ancak Taylandlı öğrencilerimiz için şunu söylemek mümkündür; Tayland'da ve diğer dünya coğrafyalarında yaşayan milyonlarca Müslüman kardeşimiz var. Gerek İslam'ın bir nimeti olan kardeşliğimiz gerekse tarihten gelen bağlarımızın bir güzel bir neticesi olarak oluşan gönül bağımız uyum göstermelerini oldukça kolaylaştırmaktadır. Gözlemlerimizin bir sonucu olarak şunu söylemek gerekiyor; öğrencilerimiz ortak bir dil bulma gibi temel süreçleri atlattıktan sonra çok kolay bir şekilde kaynaşabilmektedir.

Vakfımızın ve üniversitemizin bize yüklediği misyon çerçevesinde biz dışardan gelen öğrencilerimizle iletişim kurarken iki şeye çok dikkat ediyoruz; birincisi, konukevlerimiz bünyesinde yaptığımız destekleyici faaliyetlerle doğru bilgi üretimi için çaba gösteriyoruz. Özellikle İlmihal gibi konulara hassasiyet göstererek dini bilginin doğru şekilde ilgili ülkelere taşınması hususuna ehemmiyet gösteriyoruz. İkinci bir husus olarak dinimizden ve atalarımızdan aldığımız hoşgörü mirasını öğrencilerimize yaşayarak ve yaşatarak, genelde İslam dininin özelde ise Türkiye Cumhuriyetimizin oralarda doğru tanınma sürecinin inşa edilmesine katkıda bulunmaya çalışıyoruz. Öğrencilerimizden bu hoşgörüyü ülkelerine taşımasını bekliyoruz. Tayland özelinde ise şuna çok dikkat ediyoruz; hepinizin malumu olduğu üzere özellikle ülkemizin de içinde bulunduğu Ortadoğu coğrafyasında bir ideolojiler yumağı oluşmuş durumda.

Maalesef hiçbir şekilde olumlu sayılmayacak bazı ideolojiler, bu yumak içinde çoğunluğu teşkil etmektedir. Bizler öğrencilerimize gerek üniversitemizde gerek konukevimizde verdiğimiz eğitimlerle, bu yanlış düşüncelerin hiçbir şekilde Taylandlı Müslümanların dini dokularına zarar vermemesi için yoğun çaba sarf ediyoruz.

Öğrencilerimiz arasında mezuniyetlerinden sonra Türkiye'de yüksek lisans ve doktora eğitimlerine devam etmek isteyen çokça öğrencimiz olduğunu da yaptığımız görüşmelerde gördük. Özellikle bir noktanın altını çizmek gerekirse bu öğrencilerimiz ülkelerine döndükleri zaman iki ülke arasında bir köprü görevi görecekler. Vakfımızın ve üniversitemizin bize yüklediği bu görevin meyvelerini asıl o zaman göreceğimizi düşünüyorum.

Türkiye Cumhuriyeti kadim bir medeniyetin mirasçısı konumunda, özellikle Osmanlı Devleti tarihinde İslam dünyasına ve bütün dünyaya çok büyük eserler ve izler bıraktı, örnek oldu. Ve Türkiye son yıllarda her alanda büyük gelişmeler gösterdi. Taylandlı Müslümanlar Türkiye'de eğitim görmek hem de fen bilimleri alanlarında ki bu gelişmeleri ülkelerine taşıyabilirler. Bu gençler ülkelerine döndüklerinde buradan aldıkları kadim ve zengin mirası kendi ülkelerinde ki miraslarıyla kaynaştırarak çok büyük işler başaracaklar. Bu yönüyle bakıldığında Türkiye tercihi gayet bilinçli bir tercih olarak görülmektedir.

Kur'an ve Tefsir Akademisi İlmi Çalışmalarını Sürdürüyor

Kur'an Araştırmalarında Akademik Tezler Sempozyumu

İlim Yayma Vakfı Kur'an ve Tefsir Akademisi 24-26 Kasım 2017 tarihleri arasında "Kur'an Araştırmalarında Akademik Tezler -Batı ve İslam Dünyası Mukayesesi-" konulu uluslararası sempozyum tertip etti.

2017 yılında lisansüstü tefsir tezlerini gündem konusu edinen Kur'an ve Tefsir Akademisi, öğretim üyeleri ve genç akademisyenlerle uzun soluklu bir çalışma başlattı. 2017 yılının başlangıcı itibariyle tefsir tezleri üzerine çeşitli araştırmalar başlatan Kur'an ve Tefsir Akademisi, elde edilen verilerin paylaşımı ve değerlendirmesini yapmak üzere ilk olarak 21-23 Nisan tarihlerinde, ardından da 22-24 Eylül tarihlerinde farklı üniversitelerde görev yapan akademisyenlerle birlikte çalıştaylar düzenledi.

Yoğun araştırma mesailerinden sonra gerçekleştirilen çalıştaylarda Türkiye'deki lisansüstü tefsir tezlerine dair bilimsel verilerin olgunlaştırılmasını ve bulguların rapor haline getirilmesini sağlayan Kur'an ve Tefsir Akademisi, Kur'an araştırmalarında ideal seviyeyi yakalamak amacıyla konuyu uluslararası bir platforma taşıdı. Bu çerçevede tertip edilen çalıştaylar, "Kur'an Araştır-

malarında Akademik Tezler" konulu uluslararası sempozyum ile Batı ve İslam dünyası mukayese edilerek taçlandırılmış ve sonuçlandırılmış oldu.

Marmara İlahiyat Fakültesi'nde 24-26 Kasım 2017 tarihleri arasında düzenlenen sempozyum, Türkiye'den 25 farklı üniversiteden katılan bilim insanlarının yanı sıra 16 farklı ülkeden olmak üzere toplam 93 akademisyenin katılımı ile eş zamanlı üç ayrı salonda 19 farklı oturumda gerçekleştirildi.

Sempozyum, 24 Kasım Cuma günü Cuma namazının akabinde İstanbul Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Abdullah Emin ÇİMEN'in Kur'an tilaveti ile başladı. Türkçe, İngilizce ve Arapça simultane tercümenin yapıldığı program, Kur'an ve Tefsir Akademisi Başkanı Prof. Dr. Bilal GÖKKIR, vakfımız Mütevelli Heyet Başkan Vekili Necmeddin Bilal ERDOĞAN, Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Ali KÖSE ve yurtdışından gelen misafirler adına Hindistan Kerala İslam Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Abdüsselam AHMED'in konuşmalarıyla renkli bir açılışa sahne oldu.

25 Kasım 2017 Cumartesi günü itibariyle 3 farklı salonda gerçekleştirilen oturumlarda Kur'an araştırmalarında akademik tezler bütün yönleriyle ve uluslararası ölçekte tartışıldı. Evvela Türkiye'deki lisansüstü tefsir tezleriyle ilgili olarak akademik sistem, lisansüstü eğitim, danışmanlık hizmetleri ve hazırlanan/hazırlanmakta olan tefsir tezleri masaya yatırıldı. Bu çerçevede Kur'an ve Tefsir araştırmaları ile ilgili olarak yönetmelikler, danışmanlık uygulama ve hizmetleri, tez raporları, tez yazım kılavuzları, tezlerin süreleri, jüri tayini, tez savunmaları, akademik yükseltme kriterleri gibi hukuki ve anayasal temeli oluşturan sistemin; lisansüstü dersler, yaban-

cı öğrencilerin karşılaştığı sorunlar, tez seçimi, tezlerde tekrar ve intihal sorunu, tezlerin sürdürülebilirliği, danışmanın ilgi alanı, akademik özgürlük, siyaset, ideoloji ve söylemlerin tezlere olan etkisi gibi lisansüstü eğitim meseleleri çok sayıda tebliğle tartışmaya açıldı.

Diğer taraftan sempozyumda tezlerin ilk ortaya çıkmasından günümüze kadar geçirdiği evrelerin farklı boyutları ile değerlendirilmesi, mevcut tezlerin muhteva ve yöntem açısından tasnif edilmesi, interdisipliner yaklaşımlarla üretilen tezlerin incelenmesi, diğer ülkelerde ve üniversitelerde farklı perspektiflerle hazırlanan tezlerin Türkiye ile mukayese edilip niteliklerinin tespit edilmesi, feminizm, oryantalizm gibi ideoloji ve perspektiflerin tezlere olan etkisi ve benzeri konuların değerlendirilmesi sağlandı.

Sempozyumda Almanya, Fransa, İngiltere gibi Batı; Hindistan, Pakistan, Suudi Arabistan, Fas, Mısır, Irak, Ürdün, Katar, Cezayir, Malezya, Endonezya ve İran gibi İslam ülkelerinde yapılan akademik çalışmalar tartışmaya açıldı. Kur'an ve Tefsir araştırmalarına, uluslararası bir perspektiften bakılmasını sağlayan sempozyumda, Doğu ve Batı ülkelerinde hazırlanan akademik tezlerin Türkiye üniversitelerinde yapılan tefsir tezleri ile olan benzerlik, farklılık ve etkileşimlerinin görülmesine imkân tanındı.

Sempozyum süresi boyunca Kur'an ve Tefsir Akademisi'nin "Tarihten Günümüze Mushaf-ı Şerif Sergisi" sergilendi ve yoğun ilgi gördü.

Akademik Gelişim Programları

İlahiyat fakültesi sayısındaki artış, kaliteli öğretim üyesi yetiştirme sorununu da beraberinde getirmiştir. Özellikle yeni fakültelerin Anadolu'nun en ücra köşesine kadar yayılması orada bulunan araştırmacıları danışman, kütüphane ve istişare edebilecekleri ilim ehlinde mahrum bırakmaktadır. Kur'an ve Tefsir Akademisi olarak İlahiyat Fakültelerinde ihtiyaç duyulan öğretim elemanı ve kaliteli akademisyen yetiştirmek için AGP (Akademik Gelişim Programı) düzenledik.

AGP, lisansüstü eğitim aşamasındaki akademisyenlere yönelik olarak geliştirilmiş bir eğitim ve danışmanlık programıdır. 2017 yılı boyunca, 84 akademisyen adayı bu programlara katılarak sertifika almaya hak kazanmışlardır.

Programın Temel Hedefleri

- Bilimsel ve eleştirel bakış açısı kazandırmak
- Akademik çalışma disiplini oluşturmak, motivasyon ve süreklilik kazandırmak
- Akademik yazım ve sunum yeteneklerini geliştirmek
- Teknoloji kullanım yeteneklerini geliştirmek
- Yeni yaklaşım ve yöntemler hakkında farkındalık oluşturmak
- Literatüre hakimiyeti sağlamak ve problemlerle yüzleştirmek
- Tez aşamasında konu seçimi, yöntem ve planlama aşamalarında rehberlik
- Danışman-öğrenci ilişkilerini zihniyet düzeyinde geliştirmektir.

Hizmet Ehli Bir İnsan: Merhum Kemal UNAKITAN

“Kemal Beyin yardımsever bir kişiliği vardı”

Vakfımızın genel müdürü Adem Yavuz, bir önceki genel müdürümüz Engin Yılmaz ve eğitim müdürümüz Osman Acun Beyden oluşan bir heyetle vakfımız mütevelli heyet başkanlarından ve eski Maliye Bakanı merhum Kemal Unakitan beyefendinin kıymetli eşi Ahsen Unakitan hanımefendiyi ziyaret ettik. Ahsen Hanım’la Kemal Beyin “vakıf insan” olma yönünü konuştuk.

Rahmetli Kemal Bey bizim için bir başkan ve bir bakandan öte bir ağabeydi. O bizim Kemal Abimizdi. Kendisiyle çok birlikteliklerimiz oldu. Çok hizmetlerine şahitlik ettik. Bir eş olarak Kemal Abi’nin “vakıf insan” olma yönünü bir de sizden dinlemek istiyoruz.

“Kemal Bey hizmet ehliydi”

Gerek İlim Yayma vakfında olsun gerekse siyaset hayatındaki hizmette hiçbir zaman göreve talip olmadı ve hep görev ona verildi. Hem cemiyetten, hem de vakıftan Kemal beyin sevdiği abileri geldi. “İlla sen başkan olacaksın” dediler. Senin arkanda pırlantadan hazine olsa dönüp bakmazsın, biz seni layık gördük, sen hizmet insanısın” dediler. SEKA’daki Genel Müdürlük görevi de öyle oldu. Kararnamesi çıkmış. Bize haber verdiler SEKA’ya tayinin çıktı diye.

2003 seçimlerinde Sayın Cumhurbaşkanımız yerine Kemal Beyi uygun gördü. Hatta “abi hiç itiraz ka-

bul etmiyorum, benim yerime sen aday olacaksın, evraklarını getir” dedi. Görev öyle verildi. Aldığı tüm görevlerde gecesini gündüzüne katarak halka hizmet etmenin Hakka hizmet etmekten geçtiğinin bilinciyle özverili bir şekilde çalıştı. Türkiye’yi il il dolaşarak burs ihtiyacı olan gençlere el uzatarak bugünlere kazandırdılar. İlim ve irfan yuvası olan okulların temellerini attılar. Asımın nesli bu şekilde yetişti.

Evde de çalışır mıydı?

Evimiz hiç boş kalmazdı. Eve sürekli misafir gelirdi, gece ikiye kadar fikir teatisi yaparlardı. Ben de ikramlarında bulunurdum. Akıl danışmaya gelen gençler çok olurdu. Kapımız her zaman misafirlere açıktı. Arta kalan zamanlarda vaktini kitap okuyarak geçirirdi.

Nasıl bir kişiliği vardı?

Evlendiğim günden vefatına kadar herhangi bir kişi hakkında da olumsuz bir şey söylediğini duymadım. Resulullah efendimizin ahlakıyla ahlaklanmış bir insandı. Zühd icinde bir kimseydi, hilm sahibiydi. Çok gönül ehliydi. Sadrı çok genişti. Herkesi sabırla dinlerdi. Herkesi kabul ederdi.

Engin Yılmaz: Yanına gelene öyle makam mevki bakış açısıyla bakmaz. Tam bir halk insanıydı. Ben Hakyol Vakfı’nda iken burs işleriyle ilgilenirdim. Zaman zaman Kemal Abinin yanına giderdik. Kemal Abi “bu-

yur hoş geldin patron” derdi. Biz “abi estağfurullah, biz gariban bir öğrenciyiz” derdik. O “olsun oğlum gün gelir patron olursunuz” derdi.

“Çok özveriliydi”

Daha yeni evliyiz. İzmir’de ben avukatlık stajı yapıyordum. O da İzmir’de hesap uzmanları kurulunda çalışıyordu. O dönemde Türkiye’de faizsiz bankacılık sistemi üzerinde çalışırdı. Akşam eve geldiğinde o söylerdi ben yazardım. 15 günde bir İstanbul’a gelirdi, iş adamlarıyla toplantı yapardı, onlara sistemin nasıl çalışacağını anlatırdı. Türkiye’de faizsiz bankanın kurulmasına vesile olmuştur Kemal Bey. Geçenlerde bir bürokrat anlatıyordu. Diyordu ki: “Kemal Abinin hizmetleri anlatılsa kitaplar almaz.”

“Hayır işlerine ihtimam gösterirdi”

Daha sonra İstanbul’a geldiğimiz zaman özel sektörde çalıştı. Kendi işi gibi sabahın erken saatlerinde gider, gece yarısına kadar çalışırdı. Onun dışında hayır işlerine koşar, o Kur’an kursu, o cemiyet, o vakıf, o dernek. Derdi olan herkes Kemal beyi arardı.

Engin Yılmaz: 1988 yılıydı. Hakyol Vakfı’nın kurduğu Hadis Enstitüsü vardı. Burayı rahmetli Muammer Dolmacı Abi ile Kemal Unakıtan Abi kurmuştu. Dersler devam ediyor. Faruk Hocamız bir gün dedi ki: “Ekip olarak bir umre yapsak ve gelirken oradan kitap getirsek” Bir sürü ilmi eser okuyoruz, ancak o dönemde Türkiye’de bu eserler pek yoktu. Tamam, da nasıl gideceğiz? Bir otobüs ayarladık, vize işini Suud konsolosluğu ile görüşerek çözdük. Fakat arkadaşların parası yok. Herkes kara kara düşünüyor. Ben dedim ki: “Kemal Abime bir gideyim”. O zaman Bahariye’de çalışıyordu. Gittim, durumu anlattım. “Ne demek be Engin, ne kadar tutuyor bir hesap et bakalım” dedi. Ben miktarı söyledim. Söylediğim miktarın tamamını verdi. Arkadaşlar çok sevindiler ve çok dua ettiler. Dönerken otobüsün bagajlarının tamamı kitap doluydu. Tam da İran – Irak savaşının olduğu dönemlerdi. Habur sınır kapısında kitaplara el koydular. Tam 5-6 ay onları almak için uğraştık ve aldık. Hadis Enstitüsü’nün ilk kitapları onlardı. O ilmi seyahat çok ufuklar açtı o dönemde.

Ahsen Unakıtan: Bahariye’de çalıştığı dönemde bir gün “çocukların ihtiyaçları oluyor, bana bir dikiş makinesi al da onların ihtiyaçlarını karşılayım” dedim. 10-15 gün sonra bana bir makine aldı. Aradan bir gün geçmişti ki bana “ihtiyaç sahibi bir aile var, iflas etmiş, çoluğu çocuğu adamcağızın

perişan” dedi. Sana nasıl yardım edebilirim diye sorduğumda “hanım bir tek dikiş biliyor ama onda da makine yok” dedi. Hiç düşünmeden “Kemal Bey makineyi götür ver lütfen hayrımız olsun” dedim.

Çocuklar okurken Amerika’ya gittik. Kemal Beyin geldiğini haber alan 5 kişi karşılamaya geldi. Hepsi doktorasını yapmışlar, durumları iyi. Kendi aralarında bizi misafir etmek üzere sıraya koymuşlar. Dediler ki: “Kemal abi biz senin verdiği burslarla okuduk, geldiğini haber aldık, bizim işimiz yoktu sen buldun, ne ihtiyacımız varsa sen karşıladın. Biz senden çok iyilik gördük, sizi sırayla misafir etmek istiyoruz”.

Çalışmalarına siz de destek olur muydunuz?

Ahsen Unakıtan: Hayatta yaptığı hayır işlerinde hep destek oldum. Çok misafirimiz gelirdi. Gençliğimiz evimize gelen misafirlere hizmet etmekle geçti. Efendi hazretleri (M. Zahid Kotku) de hep söylerdi. “Evladım peynir ekmeğiniz bile varsa ikram edin, geri döndürmeyin” derdi. Allah rızası için yapılan güzelliklerin zevkini hiçbir şey vermiyor.

Seka’daki görevi için İzmit’e gittiğimizde, orada Münevver Kadınlar Kültür Derneği’ni kurdum. 7’den 70’e Kuran-ı Kerim okumayı öğrettik. İhtiyaç sahiplerini evlerinde ziyaret edip yardım götürüyorduk.

Engin Yılmaz: 1996 yılı başlarında Kemal abi vakfa gelince, ilk adımını İrfan Koleji ile atmıştı. 28 Şubat sürecinde İmam Hatip’lerin orta kısmı kapandı. Gençlerimizi yetiştirmek için böyle bir şey kurmalıyız düşüncesiyle İrfan Koleji kuruldu. Aslında ben evrakları da gördüm. Kemal abi üniversite için de bir dosya hazırlatmış. Ancak hami üniversite bulunamadığından üniversite çalışmaları sonuca ulaşamadı.

Ahsen hanım, verdiğiniz bilgiler için teşekkür ederiz.

Mekani cennet olsun.

'VEFADER'

Geçmişinden Beslenip
Geleceğini İnşa Etmeye
Devam Ediyor.

İlim Yayma Vakfı mensuplarının gaye ve gönül birliğini devam ettirmek; mezunlarını gönüllülük, diğerkâmlık ve fedakarlık temelinde buluşturmak amacıyla 2005 yılında platform olarak kurulan VEFADER, faaliyetlerini sürdürüp zenginleştirerek 2009 yılında dernekleşme sürecini tamamladı.

VEFADER, aynı ilim ve fikir membaından beslenen İlim Yayma Vakfı mezunlarının gönül bağlarını; yine ilim, fikir, derin muhabbet ve dayanışmayla sağlamlaştırmayı şiar edinmiştir. Bu doğrultuda, VEFADER'liler olarak İlim Yayma Vakfı ruhunu taşıyan güçlü bir sivil toplum oluşturmak üzere çeşitli faaliyetlerimizi samimi bir gayretle yürütmeye devam ediyoruz.

Kuruluşumuzdan bugüne, aralıksız her yıl gerçekleştirdiğimiz "Geleneksel 1 Ocak Kahvaltı Buluşması", "Mayıs Ayı Pilav Günü Buluşması" ve "İftar Programı" ile mensuplarımızın birlik ve beraberliğine katkı sağlıyoruz.

Toplantılardan bir kare.

Camiamızın temelini teşkil eden "İlmi Yayma" gayesi ile aylık düzenlediğimiz "Vefa Buluşmaları"na konusunda uzman bir İlim Yayma Vakfı mezununu davet ederek mensuplarımızın ilmi paylaşımlarına ve "faydasız ilim"den imtina etmelerine vesile oluyoruz.

2017 yılında ilk defa düzenlediğimiz "Burs Organizasyonu" ile ilim tahsil eden öğrencilerimizin, sadece ilim derdiyle dertlenmelerini sağlamaya çalışıyoruz.

Neslimizin dünyaya karşı medeniyet şuuruyla bir duruş sergilemesi için, bize medeniyetimizin omurgasını gösteren "Kudüs Programı", "Diriliş Kampı" gibi pusula nitelikli faaliyetler düzenliyoruz.

Üstünlüğünü ırkından değil, Yaradan'ın kendisine bahsettiği «eşrefimahlukat» payesinden alan anlayışla "insanı yaşatmak" üzere "Suriyeli Ailelerle Buluşma Programları" düzenliyoruz.

Eğitim meselemizin, "var olma" meselemiz olduğu bilincindeyiz. Bu bilinçten hareketle "24 Kasım Eğitimciler Buluşmaları"ni gerçekleştirdik. Ayrıca İlim Yayma Vakfı ve VEFADER'in misyonunun etkin biçimde sürdürülebilmesine farklı bakış açılarıyla katkı sunması amacıyla "Akademik Danışma Kurulu" oluşturduk. Diğer yandan, kurumsal yapımızı güçlendirecek komisyonlar kurduk, belirli illere il temsilcileri atadık; böylece aktif ve güçlü bir yönetim mekanizması ortaya koymaya gayret ettik.

İlim Yayma Ailesi Geleneksel 1 Ocak Kahvaltısı

“Geleneksel Kahvaltı Programı” İstanbul’da bulunan üyelerimizle 1 Ocak 2018’de “Zeytinburnu Çırpıcı Sosyal Tesisleri”nde kıymetli mezunlarımız, mezunlarımızın aileleri ve misafirlerinden oluşan yaklaşık 700 kişinin katılımıyla gerçekleşti. Bu organizasyonla mezunlarımızın sahip olduğu dostluk bağlarını tazelemeye; ilme, sevgi ve saygıya dayalı sosyal ilişkilerini güçlendirmeye gayret gösterdik.

Pilav Günü

Her yıl gerçekleştirdiğimiz “Geleneksel Pilav Günü Buluşması”nı 2017 yılında İlim Yayma Vakfı Vefa Yurdu’nun bahçesinde kıymetli mezun ve misafirlerimizin katılımıyla gerçekleştirdik. Bu buluşmayla, mezunlarımızın dostluk bağları tazelandı, hatıralar yad edildi, çeşitli dönemlerden mezun ve mensuplar tanıştı.

İlim Yayma Mezunları ile İftar Programı

Her yıl geleneksel olarak düzenlediğimiz “İftar Programı” ile Ramazan ayının bereketini mezunlarımızla buluşarak paylaşıyoruz. 2017 programlarımızı İstanbul, Ankara ve Kocaeli illerinde gerçekleştirdik.

Aylık Vefa Buluşması Konferansları

VEFADER olarak mensuplarımızın akademik çalışmalarını tüm imkanlarımızla destekliyor, bu çalışmalarını ayrıntılarıyla takip ediyoruz. Yine mensuplarımızın ufkunun genişlemesine ciddi katkılar sağlama amacıyla önemli bir faaliyeti gerçekleştiriyoruz: Toplum yakından ilgilendiren veya bilimsel yenilikler içeren doktora tezleri veya projeler hazırlayan mezunlarımızı, sunum yapmak üzere davet ediyoruz. Bu sunumlar için düzenlediğimiz “Aylık Vefa Buluşmaları” ile isteyen tüm mensuplarımızın ve mezunlarımızın söz konusu sunumlardan faydalanmasını sağlıyoruz.

2017 Yılında Gerçekleştirilen Vefa Buluşmalarında Misafirlerimiz ve Sunumları:

İBB Genel Sekreteri Yrd. Doç. Dr. Hayri BARAÇLI “Yaşanabilir Şehirler İçin Sürdürülebilir Çözümler”

Medeniyet Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Öğretim Üyesi Doç. Dr. Süleyman ELİK “Uluslararası Sistemin Yapılanmasında Ahlakî Sistem Dönemi: İnsanî Müdahale Üzerine Tartışmalar”

Millî Savunma Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Fatih SAVAŞAN “Türkiye’de ‘Yeni’ Olan Ne? Dönüşüm ve Değişimin Parmak izleri”

Hukukçular Derneği Genel Başkanı Av. Cavit TATLI “15 Temmuz Darbe Yargılamaları”

İlim Yayma Vakfı Mütevelli Heyet Üyesi Doç. Dr. Murat YALÇINTAŞ “Zenginlik ve Fakirlik Açısından AFRİKA Nijer Örneği”

Kudüs Ziyareti

Müslümanların Kudüs’ü, Mescid-i Aksa’yı daha sık ziyaret etmesinin öneminin arttığı şu dönemde oradaki kardeşlerimize vereceğimiz en güçlü destek Kudüs’te var olmaktır. Bu amaçla Kudüs organizasyonunu gerçekleştirdik. Kudüs için, bu mukaddes şehrin istikbali için, Türkiye’nin dört bir yanından davetimize icabet eden kıymetli mezun ve mensuplarımıza teşekkür ediyoruz.

Diriliş Kampı Programı

5-7 Ekim 2017'de çok sayıda kıymetli mezunumuz ve misafirimizin katılımıyla “Kocaeli Belediyesi Diriliş Kamp Alanı”nda “Yeniden Diriliş” sloganıyla gerçekleştirdiğimiz kampımız son derece verimli geçti. Bu organizasyonla mezunlarımızın dostluk bağları tazelenmiş, sosyal ilişkiler diri tutulmuştur. Organizasyonumuz beklenenin üstünde rağbet görünce VEFADER olarak kampımızı her yıl düzenleme kararı aldık.

24 Kasım Eğitimciler Buluşması

VEFADER olarak, topluma yön vermek gibi muazzam bir vazifeyi omuzlamış öğretmenlerimizin yeni neslin yetişmesinde arz ettikleri hayati önemi idrak ediyoruz. Bu anlayıştan hareketle, İlim Yayma Vakfımızın mezunu olan öğretmenlerimizle, bir yandan eğitimimizin verimini artırmak üzere istişarelerde bulunurken diğer yandan vefamızı göstermeye, sevgi bağımızı güçlendirmeye gayret göstermekteyiz.

Komisyon Oluşturma Toplantısı

VEFADER üyeleri arasındaki ilişkiyi koordine etmek, üyelerin İlim Yayma Vakfı kültür ve prensiplerine uygun hareket etmelerini sağlamak, VEFADER'e yeni üyeler kazandırmaya çalışmaları yapmak üzere çeşitli komisyonlar kurma hususunda istişarelerde bulunduk.

Komisyonlarımız; mezunlarımızla daha esnek ve etkili iletişim kurmamıza yardımcı olacak, mezunlarımız ve öğrencilerimiz arasındaki ünsiyeti artıracak, özellikle mesleki bilgi paylaşımını sağlamada faydalı olacaktır.

Sosyal Medya Çalışmaları

Faaliyet duyurularımıza, gerçekleştirdiğimiz tüm programlara ve fotoğraflarımıza www.vefagrubu.org adresinde ve [@vefagrubu](https://twitter.com/vefagrubu) twitter adresinde yer vermekteyiz. Bize ait tüm duyuru ve faaliyetlere bu adreslerden ulaşabilirsiniz.

Burs Organizasyonu

Yurdumuzda kalan öğrencilere burs vererek öğrencilerimizin ihtiyaçlarını karşılayabilmelerine yardımcı olmaya devam ediyoruz. 2017-2018 eğitim öğretim yılında da "İhtiyaç Bursu", "Lisansüstü Destek Bursu", "Proje Bazlı Burs" desteği çalışmalarına başladık.

**ONLAR BİZLERE EMANET...
ÇÜNKÜ; BİZ VEFA'LİYİZ.**

Öğrenci İhtiyaç ve Memnuniyet Komisyonlarımızın ve İhtiyaç Bursu Komisyonlarımızın birlikteliğinde oluşturduğumuz bu grupta siz değerli öğretmenlerimiz ve gönüllü öğretmenlerimizle "İhtiyaç Bursu" çalışmaları başlatılmıştır. Burs komisyonlarımızla birlikte çalışarak, yardımlarınızla birlikte öğrencilerimize burs vererek destek edebilirsiniz.

Birikimlerine
bereket katan
Kârlı Hesap
Albaraka'da

HELAAAL

kârlı
hesap

İlim ve İrfan Yuvası İbnü'lemin Mahmud Kemal İnal Lisans Yurdu

**“İlmîni hükmettiren insana fart-ı cehlidir
Ehl-i irfan cehlini âlim olunca anlıyor”
İbnü'lemin**

İlim Yayma Vakfımıza ait Vefa Yurdu'muz, kurulduğu 1972 yılından bu yana ülkemizin ve milletimizin değerleriyle bütünleşen, devletimizin teknolojik ve ekonomik olarak gelişimine katkılar sunan, ülkemizin yaşadığı sıkıntılı ve kriz dönemlerinde taşın altına elini koyup ülkem ve milletim için ben de varım diyen binlerce üniversite talebesi yetiştirmiş, hâlihazırda da vakfımız, aynı değerlere sahip üniversiteli gençlerin nitelikli bir eğitim süreci geçirmesi adına toplumumuzun geleceği ve refahı için büyük bir özveriyle çalışmaktadır.

Nitelikli ve donanımlı üniversite öğrencilerinin fakültelerinde aldığı teorik derslerin yanında entelektüel birikimine ve geniş görüşlülüğüne artı değerler katmak için konferanslar, seminerler, kurslar, atölyeler, kitap okumaları, kitap fuarları, yurtdışı, şehir dışı ve şehir içi geziler, teknik geziler ve öğrenci merkezli eğitimleri hâlihazırda Vefa Yurdumuzda ikamet eden öğrencilerimizin istifadesine sunmaktadır.

Bahsi geçen tüm çalışmalar yurdumuzda yıllardır sürdürülmüş ve İlim Yayma Vakfımızın maddi ve manevi destekleriyle ülkemiz eğitimi gençleri adına büyük kazanımlar sağlanmıştır. Bu minval-

de birçok STK, vakfımıza ait bu güzide yurdumuzda yapılan çalışmaları örnek alarak kendi bünyelerinde bulunan kurumlarda tatbik etmiş ve güzel geri dönüşler almıştır. Bu sahada vakfımız diğer STK'larla öncülük ederek büyük bir hayra vesile olmuştur.

Gelişen teknoloji ve bu teknolojinin de etkisiyle değişen sosyal topluma milli ve manevi şuurla ışık tutacak, özümüz ve sözümüzden ödün vermeden günümüz sosyolojisini çok iyi analiz edip gençlerimize yeni ufuklar çizecek, onları geleceğin Türkiye'sinin liderleri olması adına akademik ve entelektüel birikimler sağlayacak yeni, yepyeni sahalara üretmeli ve düşünce dünyalarına muazzam bir fikir evreni inşa etmenin sorumluluğunu üzerimizde ziyadesiyle hissetmekteyiz.

Milli ve manevi duygular aşıl原因an çeşitli organizasyonlarla öğrencilerimizin eğitim kariyerine katkıda bulunarak Anadolu'nun her bir yanından gelen gençlerimize ensarlık görevimizi her daim yerine getirmek için elimizden geldiğince çaba sarf etmekte; ümmete, ülkemize ve milletimize hizmet edecek bireyler yetiştiriyor olmanın haklı gururunu yaşamaktayız.

Eğitim ve Kültürel Faaliyetlerimiz

Yurdumuzda ikamet eden Vefa Yurdu'muzun kültürünü bilen ve bu kültürün sonraki senelere de aktarılmasına vesile olacak öğrencilerimize yönelik gerçekleştirdiğimiz eğitim programımızı, eylül ayında Yalova Rizom Tatil Köyü'nde gerçekleştirdik. Programda öğrencilerimizin eğitimine katkıda bulunan konuşmacılarımız: Prof. Dr. M. Fatih Andı, Doç. Dr. Ömer Miraç Yaman, Dr. Ahmet Anapalı, Araştırmacı Yazar Muammer Küçük Yazıcı,

Vefa Yurdu Lider Öğrenciler Eğitim Programı

Nurullah Şimşek ve Vakfımızın Mütevelli Heyeti Başkan Vekili Sayın Necmeddin Bilal Erdoğan Beyefendilere, öğrencilerimize kattıkları değerler için teşekkür ediyoruz.

Hoşgeldiniz Programı

2017-2018 eğitim döneminde yurdumuzda kalmak için mülakata girip başarılı olan öğrencilerimize yönelik İlim Yayma Vakfı'mızı ve Yurdumuzu tanıtmak ve onlarla daha yakından tanışmak düşüncesi ile 110 öğrencimize İski İkitelli Sosyal Tesislerinde "Hoşgeldiniz" programı gerçekleştirdik. Programımızda İlim Yayma Vakfı çatısı altında hizmet veren Sabahattin Zaim Üniversitesi Genel Sekreteri Yard. Doç. Dr. Ömer ÖZBEK, üniversitemizi, üniversitemizde yapılan aktiviteleri ve programları anlatarak Üniversitemizin ülkemiz adına öneminden bahsettiler. İlim Yayma Mezunlar ve Mensuplar derneği olarak VEFADER adına VEFADER Yönetim Kurulu Başkanı Murat Mücahit YENTÜR derneğin işleyişi ve çalışmalarını anlattılar.

Tanıtım programı sonrasında öğrencilerimiz Spor Kulübümüzün tertip ettiği: Masa tenisi, futbol, basketbol ve yüzme turnuvasına dahil oldular.

Sanatsal Faaliyetlerimiz

Hat Dersi, İzzet Elitaş

Öğrencilerimizin okulda öğrendikleri disiplinler dışında onların genel kültürlerine ve becerilerine katkılar sunmak amacıyla çeşitli atölyelere ev sahipliği yaptık. Bu kurs ve ders-

lerimize değinecek olursak: Osmanlı Türkçesi, Diksiyon, Kaligrafi, Hat, Ney, Bağlama, Okçuluk, Münazara, Solid Works kursları.

Anotomi Laboratuvarı

Ney Dersi, Abdülkadir Çolakoğlu

Osmanlı Türkçesi Dersi, Murat Albayrak

Kaligrafi Atölyesi, Enes Yıldırım

Düzenli Derler

İlmihal Dersi, Abdullah Trabzon

Tefsir Dersi, Mahmut Toptaş

Temel Elektronik, İktisat Atölyesi, akademik ve güncel hayata yönelik pratik İngilizce, Ne Biliyorsan Anlat programı, Akaid, İlmihal, Tarikat-ül Muhammediye, Tefsir derslerinin yanında, Mecelle, Medeniyet ve Ahde Vefa okumalarını gerçekleştirdik.

Ahde Vefa Okumaları, Alim Kahraman

Medeniyet Okumaları, M. Sebih Oruç

Mecelle Okumaları, Necmeddin Azak

Kulüplerimiz

Kulüpler Haftası

Öğrenci Temsilcisi Seçimi

Kültür Edebiyat, Vefa, Spor, Gezi, Fotoğrafçılık, Bilişim ve Teknoloji, İlim ve İrşad, Sosyal Yardımlaşma kulübü gibi yurdumuzda faaliyetlerimize katkıda bulunan ve yurdumuza değer katan oluşumlardır.

Prof. Dr. Fatih Savaşan

Prof. Dr. İsmail Adak

Yüksek Mühendis Sabahattin Kırkan

Konferanslar

Adem Özköse • Şerafettin Kalay • Prof. Dr. Faruk Beşer • Prof. Dr. Cevat Akşit • Dursun Gürlek • Yusuf Kaplan • Prof. Dr. Ali Şükrü Çoruk • İbrahim Zeyd Gerçik • Prof. Dr. Metin Yerebakan • Doç. Dr. Mehmet Samsakçı • Doç. Dr. Halil İbrahim Kutlay • Prof. Dr. Aydın Gülan • Şahin İbrahim Güteryüz • Dr. Salih Selman • Av. Cavit Tatlı • Mustafa Demir • Doç. Dr. Erol Kam • Prof. Dr. Fatih Savaşan • Prof. Dr. Burhanettin Can • Sabahattin Kırkan • Vahdettin Işık • Prof. Dr. İsmail Adak • Doç. Dr. Cumhuriyet Ersin ve son olarak Mehmet Ergün Turan Beyefendileri yurdumuzda öğrencilerimizle bir araya getirdik.

Yusuf Kaplan

Geziler

Umre Programı

Mısır Gezisi

Galata Gezisi

Edirne Gezisi

Bursa Gezisi

Ülke dışı gezimizde muazzam bir medeniyete sahip Mısır'ı ve kutsal şehirlerimiz Mekke ve Medine'yi ziyaret ederek 45 öğrencimizle kültür ve umre ziyaretlerimizi gerçekleştirdik. Mart ayında ise Gençlik ve Spor Bakanlığı ve Vakfımızın maddi destekleri ile İspanya'ya yolculuğumuz olacak. Yurdumuzdaki öğrencilerimizin katkılarıyla hazırlanan Endülüs Projesi'nin bakanlık tarafından kabul görmesi ile 40 öğrencimizi kayıp medeniyetimizin izini bulmaya götüreceğiz.

Edirne'de Koca Yusuf'la, Mimar Sinan'ın muhteşem eserî Selimiye'yle, Bursa'da Ulu Cami'yi, Osman Gazi'yi, Doğu Ekspresi ile 1 günlük o muhteşem

manzaralı yolculuğun ardından Kars'ta Ebul Hasan El Harakani Hazret'lerini, Erzurum'da Çifte Minareli Medrese'yi ve Yakutiye Medresesi'ni, Nene Hatun'un kabrini, Ağrı'da İshak Paşa Sarayı'nı kapsayan gezimizle öğrencilerimize uzak kaldığımız coğrafyayı yakından hissettirme ve tanıma fırsatı sunduk.

İbrahim AKKURT'un rehberliğinde İstanbul'u yeniden fethetti gençlerimiz. Çok gezen mi iyi bilir ya da çok okuyan mı sorusuna hiç ama hiç takılmadık. Gezdik, gördük ve okuduk. Mutlu olduk ve mutlu ettik. Vakfımıza bağış yapanlara dua ettik ve ahirete göçmüş olanlara hatimler indirdik.

Velhasıl; bizlere önce Allah'ın, sonrasında ailelerin emaneti olan öğrencilerimize göz bebeğimiz gibi baktık. Ve öğrencilerimizin daha nitelikli yetişmeleri için birbirinden değerli hocalarımızı, yurdumuzda öğrencilerimizle buluşturarak fikirlerinden istifade imkânı sağladık. İlim Yayma Vakfımızın maddi ve manevî desteği ile öğrencilerimizi yukarıda değindiğimiz gibi, vakfımızın misyonu ve vizyonu doğrultusunda ülkemize, milletimize faydalı güzel insan olarak yetiştirmenin çabasında olduk, gayret sarf ettik. Kalplere dokunduk.

Usûl'ün Yeni Sayısı Yaşında

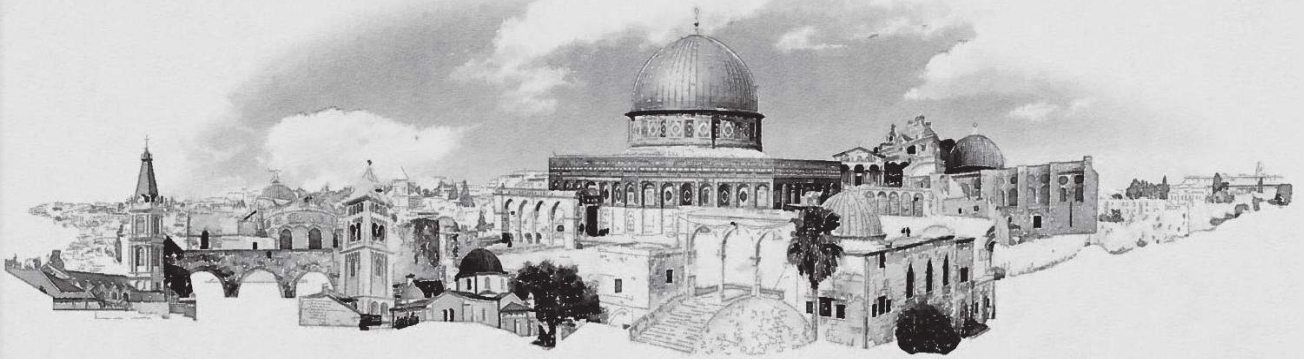
Vakfımız tarafından yayınlanmakta olan akademik dergi Usûl'ün 28. sayısı çıktı. Usûl Türkçe, Arapça ve İngilizce dillerinde yayın yapan uluslararası hakemli bir dergi olup yılda iki kez çıkmaktadır. 28. sayıda yer alan makaleler:

- Kur'an'ı Anlamada Mantık Sorunsalı,
- İstidlâl Biçimlerinin ve Farklı Düşünce Tarzlarının Tefsire Etkisi:
وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ Ayeti Örneği,
- Ye'cûc ve Me'cûc'un Bazı Özelliklerinden Bahseden Rivâyetler Üzerine Bir Değerlendirme,
- “Kırk Hadîs/ Erbaûn” Edebiyatının Rivayetlerdeki Dayanakları ve İbn Asâkir'in “el-Erbaûne'l Büldâniyye” isimli Eseri,
- Serahsî'ye Göre Naslardan Hüküm Çıkarma Ameliyesinde Meskûtun Anha Dair Yapılan İctihad Hataları,
- Bâbürlü Dönemi Fıkıh Çalışmalarının İlk Örneklerinden Biri Olarak Bâbü'r'ün Mübeyyen Der Fıkh'ı,
- Klâsik Döneme Kadar Fıkıh Usûlünde Kur'ân ve Sünnetin Birbirini Neshi Tartışması

رسالة في أسرار الفاتحة لملا خسرو دراسة وتحقيق Molla Hüsrev'in Risâle fî Esrâri'l-Fâtihâ Adlı Eserinin Tahkik ve Değerlendirmesi.

Ulakbim tarafından taranan derginin tüm makalelerini www.usuldergisi.com adlı web sitesinden pdf olarak indirmek mümkün.

Vakıf

AYASOFYA NASIL MÜZE OLDU?

Said NOHUT

Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi/Tarih
Doktora Öğrencisi

Aya (kutsal) sofya (bilgelik) kelimelerinden mürekkep olan Ayasofya ilk kez, Roma İmparatorluğu'nun egemenliği altındaki Konstantinopolis şehrinde merkezî bir noktada 4. yüzyılda kilise olarak inşâ edilmiştir. Yıllar boyunca önemli hasarlar gören ve tamir edilen binayı Justinianos daha önce yapılan çalışmalardan daha büyük ve farklı bir şekilde yaptırarak 537 yılında görkemli bir törenle büyük kilise olarak tekrar açmıştır. Bu son kilise -dönem dönem tamiratlar görse de İstanbul'un fethine kadar ayakta kalmıştır. Günümüze kadar gelen yapı da 537 tarihinde açılan mezkûr bina yapısıdır.

Hz. Peygamber (s.a.v.)'in: "İstanbul bir gün mutlaka fethedilecektir. Onu fetheden komutan ne iyi bir komutan ve o ordu ne iyi bir ordudur" hadisi uğrunda birçok Müslüman kumandan ve asker bu müjdeye nail olmak için yollarına düştüğü İstanbul'un kapılarını açmak ise II. Mehmet'e nasip olmuştur. Fatih Sultan Mehmet, fethin ikinci günü Hristiyanlar için bir dönem dünyanın en büyük kilisesi olan Ayasofya'ya giderek bu kiliseyi camiye çevirmiş, şehri bir İslam şehri haline getirme hedefi doğrultusunda da buraya İslâm-bol adını vermiştir. Ve üç gün sonra şehirdeki ilk Cuma namazını kıldığı ve kendi hayrâtının eseri olan bu camiyi vakfetmiş, yanına bir de medrese yaptırmıştır. Fatih zamanla burada şehrin ulu camisi konumunda olan Ayasofya merkezli bir külliye tesis etmiştir.

Osmanlı padişahları ve devlet adamları başta olmak üzere Osmanlı halkı da hem İslamiyet'in Hristiyanlığa galebesinin bir nişanesi ve fethin sembolü hem de Fatih Sultan Mehmet'in bir mirası olan bu camiye sahip çıkarak ona gereken maddî ve manevî önemi göstermişlerdir. Ancak 481 sene boyunca Müslümanların adeta üzerine titrediği ve "Fetih Camisi" olarak da adlandırılan Ayasofya yakın tarihte bazı değişikliklere maruz kalmıştır. Bu değişimin ardından fizikî olarak mabed görünümünde olsa da işlev olarak müze şeklinde hayatına devam etmiştir/etmektedir.

Peki, bu sürece nasıl gidilmiştir? Yani ne olmuştu da böyle önemli bir cami müzeye dönüştürülmüştü?

Ayasofya, Osmanlı döneminde de bazı tamirler geçirmişti; ancak İsviçreli mimar G. Fossati tarafından 1847-1849 yılları arasında Sultan Abdülmecid'in emriyle geniş ölçüde bir tamir yapılmıştı Ayasofya'da. Fakat bazı uzmanlar, caminin müzeye dönüşmesine giden süreçte ilk adım olarak Fossati'nin arkeolojik yaklaşımını göstermişlerdir. Zira ünlü mimar Ayasofya'ya üçlü bir konum -kilise, cami ve tarihî anıt- getirmiştir.

Konuyla ilgili ilginç bir iddia ise Bulgaristan'da toplanan Bizans Âsarını İhya Kongresi'nde birçok misyonerin ortak fikir olarak Ayasofya'nın müze olması gerektiğini kararlaştırdığı, burada Halk Partisi'nden bir milletvekilinin de -Sebilürreşad'da yer alan bilgiye göre bu zât kendisini

gizlemişti- buraya murahhas olarak iştirak ettiği ve bu zâtin kongre kararını yetkililere iletmesinin ardından mabedin müze yapılmasına karar verildiği şeklindedir.

Dikkat çeken bir diğer durum da, Amerika’da bulunan Bizans Araştırmaları Enstitüsü adına araştırma yapmak ve bilhassa Ayasofya mozaiklerini incelemek üzere 1931 yılında İstanbul’a gelen Thomas Whittemore’un çalışmalarıdır. Aslında bir papaz olan ve ilim adamı olmayan ve mozaikleri ortaya çıkarmak için uyguladığı yanlış yöntemlerle daha çok mozaikleri tahrip eden ve bu konuda denetlenmeyen Whittemore bir Bizantinist de değildir. Ancak güçlü bağlantıları ve ikna kuvvetiyle çalışma izni aldığı görülen bu şahsın ve ekibinin cami ibadete açıkken namaz kılanlardan dolayı rahat çalışamamalarının müzeye dönüştürme kararında bir etken olarak sunulması ise gerçekten şaşırtıcıdır.

Başbakan Celal Bayar’ın bir ziyaret esnasında Yunan başbakanının kendisini Atina’da karşıladığı sırada Balkan Paketi’ne Türkiye’nin kabul edilebilmesi için Ayasofya konusunu açtığını “kamuyuunu memnun edecek bir ortam doğsa, belki bundan yararlanılıp bir şeyler yapılabilir” sözünü Cumhurbaşkanı Mustafa Kemal’e iletildiğini ve Mustafa Kemal’in de Ayasofya’nın bakımsız bir durumda olduğunu da hatırlatarak “Ayasofya’yı müze yap-sak, hem harabiyetten kurtarsak, hem Yunanlılara bir jest yapsak, Balkan Paketi’ni kurtarabilir miyiz? Öyleyse yapalım” dediğini aktarması da mesele-nin farklı ve dikkate değer bir diğer yönüdür.

Ayasofya Camii’nin müzeye dönüştürülmesi kararında asıl etki ise 1934 tarihinde Maarif Vekili olarak görev yapan Aydın milletvekili Abidin Özmen’in Mustafa Kemal’e iletildiği bir taslak ile olmuştur. Özmen bu taslağı hazırlamadan önce İstanbul’a yaptığı bir ziyarette Ayasofya’yı gezmiş, çıkarılan mozaikleri incelemiş, caminin mabed kısımlarının harap halini görmüş ve buranın ihya edilip bir müze haline getirilerek halkın istifadesine sunulması fikrini belirtmiştir. Bu tasarının ardından 24 Kasım 1934 tarihinde Bakanlar Kurulu asırların mabedinin müzeye dönüştürülmesi kararını almış ve 1 Şubat 1935’te de Ayasofya müze olarak açılmıştır.¹

¹ Müze durumundaki caminin ilk defa 8 Ağustos 1980 tarihindeki hünkâr mahfilî ibadete açılmış; ancak kısa bir süre sonra ‘restorasyon gerekçesiyle’ 14 Eylül 1980 tarihinde bu mahfil tekrar kapatılmıştır. 10 Şubat 1991’e gelindiğinde ise bu kısımda tekrar namaz kılınmaya başlanmıştır.

Kısaca ifade etmeye çalıştığımız bu süreçteki son alınan kararın üzerindeki bazı şüpheler ise hala gideril(e)memiştir. Bu şüpheleri tekrar ve silesiyle hem hafızamızı tazeleyelim hem de konunun canlı tutulmasına bir nebze olsun katkıda bulunalım:

Birincisi; Ayasofya’nın müzeye dönüştürülmesi ile ilgili verilen 24 Kasım 1934 tarih ve 1589 sayılı karardan iki gün önce çıkan kararnamelerin numarası nasıl 1590-1606 arasında oluyor?

İkincisi; Ayasofya kararnamesi Resmi Gazete’de ya da Kanunlar ve Kararlar Mecmuası gibi devletin resmi yayınlarında neden yayınlanmadı?

Üçüncüsü; müzeye çevrilmesine dair Bakanlar Kurulu kararının altındaki imza Mustafa Kemal’e mi ait? Değilse neden müdahale edilmedi? Mustafa Kemal’in, Soyadı Kanunu’ndan önce “Gazi Mustafa Kemal” imzasını kullandığı, Ayasofya Kararnamesi’nin de 27 Kasım 1934 tarihli Soyadı Kanunu’ndan üç gün önce çıktığı, ancak kararnamedeki imzada K. Atatürk imzasının bulunması nasıl izah edilebilir?

Son olarak belirtmek gerekirse, İstanbul’u fet-hederek bir çağ açan Fatih Sultan Mehmet’in, Hristiyanlığın adeta bir kalesi konumunda olan Ayasofya’yı camiye çevirmesi bir bakıma İslamiyet’in Hristiyanlığa karşı muzafferiyetinin de bir göstergesidir. Bu bağlamda Ayasofya’nın yeniden cami olarak açılması/açılmaması konusunun salt fizikî değil dinî, siyasî ve kültürel yönlerinin de olduğu unutulmamalıdır.

İstifade edilen kaynaklar:

- Ahmed Akgündüz, Said Öztürk, Yaşar Baş, *Kiliseden Müzeye Ayasofya Camii*, Osmanlı Araştırmaları Vakfı Yayınları, İstanbul 2006.
- Feridun Dirimtekin, “Ayasofya”, İstanbul Ansiklopedisi, c. 3, İstanbul 1960.
- Halil İnalçık, “*İstanbul: Bir İslam Şehri*”, İstanbul Armağanı: Fetih ve Fatih, İBB Kültür İşleri Daire Başkanlığı Yayınları, İstanbul 1995.
- Mustafa Cezar, *Mufassal Osmanlı Tarihi*, Türk Tarih Kurumu Yayınları, c. I, Ankara 2010.
- Semavi Eyice, “Ayasofya”, *DİA*, c. 4, İstanbul 1991.

BABANZADE AHMED NAIM EFENDİ

Fatma AKTAŞ

Yıldız Teknik Üniversitesi, Okul Öncesi Eğitimi
Yüksek Lisans Öğrencisi

“Edebiyat ve musiki dostu, Arapça ve Fransızca bilen, imanda ve inandığında sabit, Doğu ve Batı’yı iyi bilen ve harmanlayan bir fikir adamı, muallim ve mütercim..”

Babanzade Ahmed Naim’in Kronolojik Biyografisi

Ahmed Naim 1872 yılında Baban ailesinden Mustafa Zihni Paşa’nın ilk çocuğu olarak Bağdat’ta dünyaya gelir. İlk öğrenimini Bağdat’ta tamamlayan Babanzade Ahmed Naim Arapça ilmi ve İslami ilimler alır. 1888 yılında İstanbul’a gelir ve Galatasaray Lisesi’nde eğitim görür. Sonrasında siyasal bilimler fakültesinde yükseköğrenimini tamamlar. Bunun yanında Medrese eğitimi de alır. Arapça, Farsça ve Fransızca’yı iyi derecede öğrenir ve aktif olarak kullanır.

1894 yılında Hariciye Nezareti olarak bilinen Dışişleri Bakanlığı’nın Tahrirat-ı Hariciye Kalemi olarak bilinen Yazışma ve Tercüme Bürosu’nda 3. kâtip olarak çalışmaya başlar. 1895 yılında kâtiplik görevinin yanında Galatasaray Lisesi’nde Arapça Öğretmenliği’ne atanır ve 9 yıl bu görevde bulunur. Ayrıca burada Akaid dersleri de verir. 1908 yılında Meclis-i Maarif Daire-i olarak bilinen Eğitim Meclisi Dairesi’nde İlmîye Heyeti Azalığı olarak bilinen Talim Terbiye Kurulu Üyeliği’ne seçilir. Aynı yıl Rüşdiye Mektepleri olarak bilinen Ortaöğretim İdaresi Müdürlüğü’ne getirilir.

1911 yılında Tedrisat-ı Aliye Umum olarak bilinen Yüksek Öğretim Genel Müdürlüğü’ne getirilir; Darülfünun olarak bilinen İstanbul Üniversitesi’ne Felsefe profesörü olarak atanır; İstanbul Üniversitesinde 1933 yılına kadar Felsefe, Psikoloji, Ahlak, Mantık ve Metafizik dersleri verir. 1918 yılında İstanbul Üniversitesi bünyesinde kuru-

lan Tedkikat-ı Lisaniye komisyonu ile Eğitim Bakanlığı bünyesinde kurulan Sarf ile İmla ve Edebiyat komisyonlarında çalışır; Darülfünun’un Umum Müdürlüğü olarak bilinen İstanbul Üniversitesi Rektörlüğü’ne getirilir; karma eğitime karşı çıkarak Rektörlükten istifa eder ve Felsefe dersleri vermeye devam eder. 1919 yılında Ayan Meclisi’ne Hürriyet ve İtilaf Partisi senatörü olarak girer. Bu göreve 1922 yılında İstanbul Hükümetinin dağılmasına kadar devam eder. 1933 yılında üniversite reformuyla birlikte İstanbul Üniversitesi’ndeki kadro dışında bırakılır. 1934 yılı, 13 Ağustos’ta İstanbul’da evinde vefat eder.

Babanzade Ahmed Naim’in Eserleri

Ahmet Naim’in ilk olarak çeşitli dergi ve makalelerde yazı çalışmaları yayınlanır. Genel olarak yazı çalışmaları tercümelere, makale ve eleştiri yazılarından, ders kitaplarından, yazdığı şiirlerden ve çeşitli kitap eserlerinden oluşur. Ahmet Naim yazı hayatına ilk olarak Arap edebiyatından şiirleri çevirerek başlar ve bu şiirler Servet-i Fünun dergisinde yayınlanır. Sonrasında Sırat-ı Müstakim ve Sebilürreşad dergisinde makalelerini yayımlar. İttifak, Tanin, Kelime-i Tayyibe ve Mahfil gazete ve dergilerinde de hem tercüme yapar hem de makalelerini yayımlar.

Terminat, Felsefe Dersleri, İslam’da Dava-yı Kavmiyyet ve İlmü’n Nefs ele aldığı önemli kitaplarındandır. Ayrıca Sebilürreşad dergisinde yayımlanan ve Rıza Tevfik’in Türk Ocağı’ndaki konferans konuşmasına cevap niteliğinde yazdığı “Tevfik Fikret’e Dair-Filozof Dr. Rıza Tevfik Beyefendi’ye” yazısı vardır. Elie Rabier’in Mantık kitabının ilk bölümünü İlm-i Mantık adıyla yayımlar. Sebilürreşad dergisinde 14 bölüm olarak yayınladığı yazıları Ahlak-ı İslamiyye Esasları adıyla kitaplaşır. El-Erba’in adlı kitabı Kırk Hadis olarak tercüme eder. Sahih-i Buhari Muhtarası Tecrid-i Sarih Tercemesi adıyla Sahih-i Buhari’den çeviriler yapar. İslamiyet’in Esasları, Mazisi ve Hali adıyla Sebilürreşad’da yayımlanan yazısı da Genel Çizgileriyle İslam adıyla kitaplaşarak yayınlanır.

Ahmet Naim Dairetü-l Maarif olarak bilinen Eğitim-Öğretim Ansiklopedisi'ne de yaptığı çalışmalarla katkıda bulunur. Son olarak da Mehmet Akif ile birlikte hazırlamaya başladığı ancak tamamlayamadığı Türkçe Sözlük çalışması bulunmaktadır.

Babanzade Ahmed Naim'in Şahsiyeti, Fikirleri ve Eğitimciliği

Babanzade Ahmed Naim Efendi'nin şahsiyetine dair söylenenlerden ve yaptıklarından çıkarımlarda bulunmak mümkündür. Muallim Cevdet İnançalp Ahmet Naim'in alay etmeyen ve kendisine karşı bir küstahlık yapılmışsa da zarif sözlerle intikamını almayı bilen biri olduğunu ifade etmiştir. Ahmet Naim ayrıca hikâye anlatıp dinlemekten hoşlanan ve tasavvufla da alakası olan biriydi. Ahmet Naim'in en belirgin özelliklerinden biri de Doğu ve Batı ilimlerini birlikte bilip bunları harmanlamasıydı. İslami ilimlere hakimiyeti de ön plana çıkan özelliklerinden biriydi.

Ahmet Naim yaşadığı dönemdeki ümmet bilincine ters düşen ırkçılığa ve milliyetçiliğe karşı yazdıkları ile mücadele etmiş ve yönetimin baskılarına aldırmadan hak bildiği yolda ilerlemiştir. Türkçülüğe karşı eleştiriyi kaleme aldığı makalesi "İslam'da Dava-yı Kavmiyyet" adıyla Sebilürreşad dergisinde yayınlanmıştır. Bu yazısı daha sonra kitaplaştırılmıştır. Ahmet Naim İslam gayesinde olup ideolojilere karşı çıkmış ve evrensel İslam inancını benimseyip İslam'a karşı yapılan asılsız ve temelsiz suçlamalara karşı çıkmıştır.

Ahmet Naim bir konuya değinerek ya da bir probleme dair yazılar ele almış ve bu yazıları da genellikle İslam dünyasındaki problemleri çözmeye ve İslam'a karşı saldırıları cevaplamaya yönelik olmuştur. Batılılaşmaya İslam'ın evrenselliği ve yeterliliği ile karşı çıkmıştır. Modernleşme sürecinde dinde yapılmak istenen modern yorumlara karşı çıkmış ve İslam'ın zamanla değişmeyen ve evrensel olduğunu savunmuştur. Ayrıca İslam'ın sadece ibadetlerden ibaret olmadığını, hukuku da kapsadığını belirleterek din ve dünya işlerinin ayrılmasının İslam'a uymadığını belirtmiştir. Ahmet Naim'in dini hassasiyeti, taviz vermeyişi ve modernleşmeye karşı tavrı onun belirgin özellikleri arasındadır. Meselelerdeki delilleri Kur'an ve Sünnete dayandıran Ahmet Naim hiçbir şeyde şüphe ve tereddüt duymamıştır.

Babanzade Ahmed Naim 19 yıl boyunca Galatasaray Lisesi'nde öğretmenlik yapmış ve birçok öğrencinin yetişmesinde rehber olmuştur. Ah-

met Naim aynı zamanda 1911 yılından 1933 yılına kadar İstanbul Üniversitesi'nde Profesör olarak görev yapmıştır. Burada öncelikle felsefe olmak üzere, Psikoloji, Mantık, Ahlak ve Metafizik dersleri vermiştir. Arapçadan birçok tercüme yapmıştır. Felsefe alanında da tercüme yapmıştır. Felsefe ilminin yerli gelişimine katkıda bulunmuştur. Ahmet Naim'in felsefe alanında yaptığı bu tercüme ve çalışmalar onun felsefe alanında akademik başarısını göstermektedir. Ahmet Naim hem İslam felsefesinin dinamiklerini hem de Batı felsefesinin dinamiklerini iyi bilen ve felsefenin kavramlarını iyi analiz eden bir profesördü. Ahmet Naim edebiyat ve musiki dostu, Arapça ve Fransızca bilen, imanda ve inandığında sabit, Doğu ve Batı'yı iyi bilen ve harmanlayan bir fikir adamı, muallim ve mütercimdi.

Ahmet Naim 1934 yılında secdede vefat etmiştir. Ahmet Naim'in vefatı üzerine Mehmet Akif Ersoy "Naim'in vefat haberi, üzerime dağ gibi yıkıldı" demiştir. Mehmet Akif Ahmet Naim için sahabe-den sonra en çok sevdiği kişi olduğunu belirtmiştir. Vefat ederken öğlen namazının ikinci rekâtında secdededir. Ahmet Naim vefat etmeden önce vasiyetinde Mehmet Akif Ersoy ile yan yana defnedilmek istediğini belirtir. Ahmet Naim'in vefatından iki yıl sonra Mehmet Akif vefat etmiş ve Ahmet Naim'in yanına defnedilir.

Kaynakça

- Çakan, İ. L. (1991). Babanzade Ahmed Naim. Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi. s. 375-376.
- Ergin, O. N. (1945). "Ahmed Naim, Şahsiyeti ve Eserleri", Müderris Babanzade Ahmed Naim, hazırlayan Fahrettin Gün, İstanbul 2016, içinde, s. 129.
- Gün, F. (2016). Babanzade Ahmed Naim hayatı ve eserleri. Beyan Yayınları, İstanbul.
- İnançalp, M. C. (1934). "Müderris Ahmet Naim", Müderris Babanzade Ahmed Naim, hazırlayan Fahrettin Gün, İstanbul 2016, içinde, s. 39.
- Kılıç, R. (1994). "Ahmet Naim: Hayatı, eserleri ve fikirleri", İslam Ahlakının Esasları, sadeleştiren Recep Kılıç, Ankara 1995, içinde, s. XIII-XVI.
- Şahin, M. (2015). Birinci kuşak İslamcılarının milliyetçiliğe bakışı. Yüksek Lisans Tezi. s. 100-111.
- Yıldız, F. (2014). Babanzade Ahmed Naim'in "İlmü'n-Nefs" adlı eserinin tahlili ve çeviri yazısı, Yüksek Lisans Tezi, s. 5-10.

Mehmet Akif Aydın

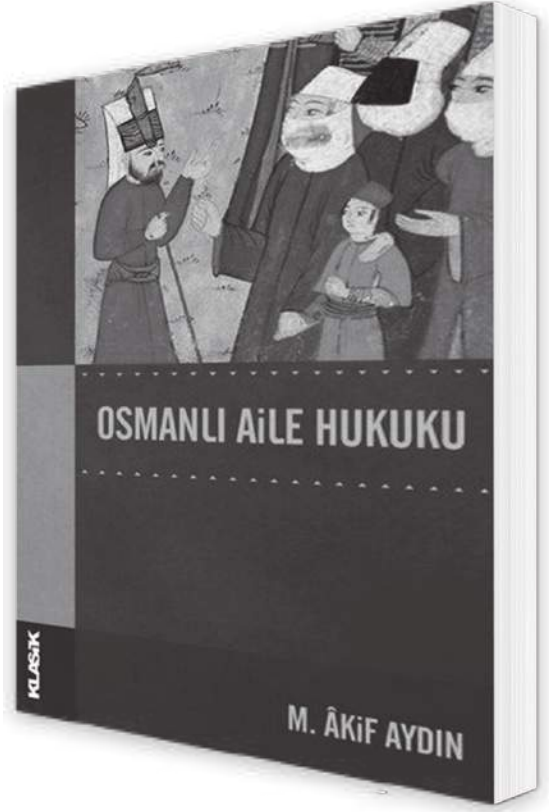
OSMANLI AİLE HUKUKU

Klasik Yayınları

Esmâ Nur DEMİRTAŞ

Marmara Üniversitesi, Kamu Hukuku
Yüksek Lisans Öğrencisi

Mehmet Akif Aydın, Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi ve İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nden mezun olmuştur. Mezun olduğu bu iki bölümün ortak birikimiyle akademik hayatını ve ürünlerini şekillendiren Aydın, hukuk tarihi alanında ülkemizde oldukça önemli bir konuma gelmiştir. Yayınlanan birçok kitap ve makalesi bulunmakta ve bu eserlerin bazıları hem hukuk fakültelerinde hem ilahiyat fakültelerinde ders kitabı olarak okutulmaktadır. Hukuk, ilahiyat ve tarih bölümlerinde Türk Hukuk Tarihi alanına ilginin artmasında ve son yıllarda bu alanda birçok yüksek lisans ve doktora çalışması yapılmasında, Mehmet Akif Aydın'ın yeri yadsınamaz. Çalışmalarına baktığımızda, ağırdal ve ağır bir bilimsel üslup yerine her alandan insanın anlayabileceği basit ve anlaşılır bir yazı üslubunu benimsediğini, yalnızca akademik ve istatistikî bilgi paylaşmayı kendi tespitlerine ve değerlendirmelerine de yer verdiğini, kaynakları ve literatürü çok iyi bildiğini, değerlendirdiğini ve daha fazlasını öğrenmek isteyen okuyucuya sıkça referans gösterdiğini görmekteyiz.

“Osmanlı Aile Hukuku” isimli kitap, giriş bölümünü izleyen iki kısım ve beş bölümden oluşmaktadır. Yazar, giriş bölümünde çok kısa bir şekilde Osmanlı hukuk sistemini incelemiş, şer’i ve örfî hukuk ayrımına değinmiş; aile hukuku, şer’i hukukta oldukça detaylı düzenlenen bir hukuk alanı olduğu için bu alanda yoğun örfî hukuk düzenlemelerine rastlanmadığını belirtmiştir. Dolayısıyla Osmanlı hukuku ve özelde Osmanlı aile hukuku, tarihteki diğer İslam devletlerinden çok farklı bir sistem arz etmektedir. Ancak, elbette kültürel, geleneksel unsurların ve çok uluslu toplum yapısının bu alana tesiri olduğu gibi, mahkemelerin görev dağılımları ve işleyişleri, kadıların ve Divan-ı Hümayun gibi yargıda söz sahibi kurumların uygulamaları, fıkıh kitapları, fetva mecmuaları, kanunnameler gibi devlete has nitelik taşıyan hukuki kaynaklar da bu alanı kendine özgü bir hukuk pratiği alanı haline getirmiştir.

Birinci kısımda Aydın, klasik dönem Osmanlı aile hukukunu ele almıştır. Başlangıçtan Tanzimat’a kadar devam eden yaklaşık beş buçuk asırlık bu dönemi incelerken konuları evlenme

ve evlenmenin sona ermesi olarak iki ana başlık altında toplayarak incelemiştir. Aydın, evlilik aktinin ne Batı hukukundaki anlamıyla dini bir akit, ne de oryantalistlerin deyişiyle satım akdi olmadığını ortaya koymuştur. Nikâh aktinin tarafları ve şartları, izinsiz yapılan nikâhlar, zorla yapılan evlilikler ve bunlara ilişkin cezai tedbirler, evlat edinme, velayet, vesayet ve mal rejimi, mehir ve nafaka başta olmak üzere evliliğin doğurduğu sonuçlar ve evliliğin sona erme şekilleri ile sebepleri gibi hususları zamanın siyasal ve sosyal yapısı ışığında, gerektiğinde mezhepsel farklılıklara değinerek, istatistikler ve resmi kayıtlar üzerinden okuyucuya sunmuştur. Yazara göre Osmanlı uygulaması, kadının ekonomik özgürlüğünü ve geleceğini teminat altına alan birçok hukuki vasıta içerdiği gibi, bu vasıtaları kullanmak amacıyla mahkemeye başvurmalarını da zaman veya şekil şartlarıyla sınırlandırmamıştır.

Kitabın ikinci kısmında Batılılaşma/ Modernleşme Dönemi adı altında 1924 Tarihli Aile Kanunu'na kadar olan tüm gelişmeler ve Mecelle'nin ihdası gibi hukuki değişimin köşe taşları incelenmiştir. Tanzimat sonrası aile hukuku gelişmelerinin son büyük halkası olarak nitelendirildiği Hukuk-ı Aile Kararnamesi'ni oldukça detaylı inceleyen Aydın, kararnameyi doğuran hukukî, siyasî, iktisadî, sosyal ve kültürel sebepleri ortaya koymuş; kararnamenin bütününde o dönemin siyasî akımları arasında en çok İslamcılarının etkili olduğu gerçeğini ifade etmiştir.

Kararname, aile hukuku alanındaki ilk kanun olması, Müslümanlar, Yahudiler ve Hristiyanlar için ayrı hükümler getirmiş olması, Osmanlı hukuk tarihinde ilk defa yalnızca Hanefi mezhebi görüşleri değil, diğer Sünnî mezheplerin görüşlerinin de dikkate alınmış olması, evlenme ve boşanmada devletin kontrolünü artırması gibi nitelikleri itibarıyla çok önemli ve öncü karakterde bir kanundur. Ne yazık ki

siyasî açıdan en namüsaıt şartlar içinde hazırlanan bu kanunname, hazırlayanların hiç beklemedikleri şekilde yürürlükte iki senesini tamamlamadan yürürlükten kaldırılmıştır.

Yazar, son olarak kararname sonrası için görüşülen kanun tasarılarını incelemiş ve daha sonra büyük ölçüde Lozan Antlaşması görüşmelerinin tesiriyle medeni kanunun aldığı son hali üzüntüyle belirtmiştir. Zira Müslümanların değil gayrimüslim azınlıkların beklentilerini karşılamak adına hazırlanan kanunlar, bin yıllık hukuk mirasını terk etmek anlamına gelmektedir.

Okuduğumuz kitap, İslam aile hukukuna ve münakehat ve müfarakat bahislerinin fikhî kaidelerine ilişkin giriş niteliğinde ve derli toplu bilgi içermektedir. Bu itibarla İslam aile hukukuna ilişkin bilgi edinmek isteyen okuyucu, kitaptan bir özet bilgi kaynağı olarak istifade edebilecektir. İslam fıkhi ile ilgili bilgi sahibi olan okuyucu ise, bu hukukun altı yüzyıllık uygulanma ve gelişim sürecini detaylı olarak inceleme imkânı bulacaktır.

Mehmet Akif Aydın, altı asırlık Osmanlı aile hukukunu, tüm önemli detaylarıyla, çok da hacimli olmayan bir çalışmaya sığdırmayı başardığı gibi, anlamayı kolaylaştıracak ve sistematik şekilde öğrenmeyi sağlayacak şekilde sınıflandırmış ve sıralandırmış, alan dışı okuyucuların dahi rahatça anlayacağı bir üslup ve anlatım yolu benimsemiştir. Şer'iyeye ve mahkeme sicilleri, kanunnameler, fetvalar gibi birincil kaynakları çok detaylı incelemiş, hemen hemen her ilgili başlık altında bu kaynaklardan alıntılıdığı somut olayları paylaşmıştır. Ham kitabî ve akademik bilgiyi paylaşmakla yetinmeyen Aydın, özellikle tartışmalı hususlara ilişkin fikirlerini belirtmekten geri durmamış; düzenlemelerin ve bu düzenlemelerin hukuk sistemindeki, halktaki ve uygulamadaki yansımalarını arka planlarını ve neticelerini irdelemiştir.

UNUTULAN NASİHAT: DUR, DÜŞÜN, HADDİNİ BİL!

Melih ARSLAN

Marmara Üniversitesi, Hukuk
Yüksek Lisans Öğrencisi

Dünya daha doğrusu ve bilhassa modern dünya düşünmemize fırsat vermiyor. Ancak işten eve gelebiliyor veya evden işe gidebiliyoruz. Gün içinde gerçekleşen olayların verdiği yorgunlukla yemek yemek ve uzanmaktan başka bir şey de aklımıza gelmiyor. Oysa insan buraya, dünyaya bunun için gönderilmedi. Farkındaysanız insan bunun için gönderilmedi dedim çünkü insan dünyaya atılmamıştır, gönderilmiştir. Gönderildik ve tekrar gönderildiğimiz yere yükselmemiz gerekiyor. Oysa atılmış olsaydık kimsenin umrunda olmayacaktık. Gönderildiğimiz yere dönmek, yükselmek için yapmamız gereken şeyler bize son Nebi ve Resul tarafından bildirildi. Cevap basit: Allah'ın dediklerini yapmak. Allah'ın dediklerini yapmak, yapma dediklerini de yapmamayı içine alır. Bu yolu izleyerek yükselebiliriz.

İnsanın dünyaya yükselmek için geldiğini, düşünmediği için bunun farkına varamadığını, bunu unuttuğunu söylüyorum ve hatırlatıyorum. Dünyaya gelişimizin tek bir amacı var Allah'ı razı etmek. Bunun dışındaki her şey “oyun ve eğlence” ibaret. Müslüman dünyada garip bir yolcu gibidir, bunun sebebi gönderildiği yeri özlüyor olmasıdır, yine dünya müslümanın cehennemidir buradan da gönderildiğimiz yere ancak yükselerek dönebileceğimizi anlıyoruz çünkü orası buradan daha iyi, daha güzel, daha yüksek bir yer... Müslüman dünyada ahiretin kokusunu alıp,

ahireti özleyen adamın adıdır. Koku almak, özlemek bunlar hep durarak gerçekleştirilebilecek filler. Durmak ve düşünmek arasında da bir bağ olduğunu söylemeliyim. Ben bunları söylüyorum ama dünya size bunun tersini dikta eder: Durma, düşünme, çalış! Ahiretin kokusunu alabilmek için durup düşünmemiz ve o güzel kokuyu fark edip içimize çekmemiz lazım. Sonrasında bir iç çekişle özlemimizi aşikâr etmemiz...

Gönderildiğimizi ve yükselmek için Allah'ın dediğini yapmak gerektiğini fark ettikten sonra önümüzde insanın kendisini Allah'ın dediğine hazır hale getirmesi gelir. Bu şu demek: Had bilmek. Haddini bilen insan Allah'ın dediğini kabulde zorluk yaşamaz. Amenna ve saddakna der. Haddini bilen insan mütevazıdır. İnsan mütevazı olması için öncelikle din karşısındaki, Allah ve Resulü -sallallahu aleyhi vesellem- karşısındaki konumu belirleyicidir. Oysa günümüzde böyle mi? Çağdaş şartlanmalar bizi kıstırmış durumda, onlardan kurtulamıyoruz. “Öyle bir zaman gelecek ki faiz yemeyen kimse kalmayacak, faiz yemeyenlere de faizin tozu bulaşacaktır.” buyuyor Resulullah ‘sallallahu aleyhi vesellem’ bu durum çağdaş şartlanmalar için de geçerli. Sözgelimi ikili ilişkilerinde çok alçakgönüllü bir insan Allah'ın bu böyledir dediği bir hususta aykırı görüşlere sahipse bu onun had bilmezliğidir, o adam mütevazı değildir.

Rasulullah -sallallahu aleyhi vesellem- “Kibir gururdan dolayı hakkı kabullenmemek ve insanları hor görmektir.” buyuruyor. Gururdan dolayı hakkı kabul etmemek çağdaş şartlanmalara uyup Allah’ın dediğini kabul etmemek suretinde çıkıyor karşımıza. Onlar en İslamisi budur diyorlar; en İslami diyerek İslam’ın yolunu tıkiyorlar. Burada var olan şey de apaçık bir kibirdir, bu kibir de -ki buna hadsizlik, had bilmezlik de diyebiliriz- insanın kendisini Allah’ın dediğine hazır hale getirmesinin önündeki en büyük engeldir. Bu da modern dünyanın düşünmemiz önüne koyduğu engellerden biri: düşünmesine engel olamıyorsan düşüncesini ifsat et! Kendi kibrinden, had bilmezliğinden kabul edemediğini “en islamisi” diye yuttur veya “en insanisi”!

Bizim, biz müslümanların yapması gereken şey öncelikle yürüyeceğimiz yolları düzeltmek, dikeceğimiz büyük rıza binasının temeli için kazı yapmak ve çevreyi temizlemek. Bunları yapmak da yukarıda bahsettiğim hususları gözönüne almakla değil, çözmekle olur. Hayatın akışına dur demeliyiz, dur biraz! Düşünmeye, tefekküre zaman ayırmamız gerekiyor. Gönderiliş amacımızı her unuttuğumuzda bunu bize tefekkür hatırlatabilir, hatta şöyle söyleyelim: Eğer ki biz tefekkürü aralıksız bir eylem haline getirirsek gönderiliş amacımızı unutmak gibi arızalarla, marazlarla karşılaşmayız. Ama tefekkürü de doğru bir tefekkür, doğru bir düşünme olarak gerçekleştir-

meliyiz. Ancak had bilmezlik, kibir gibi sıkıntıları içinde barındıran bir tefekkür, düşünme hak değil ancak şer doğurur. Bu sadece düşüncede böyle değil hayat boyu böyledir. Bundandır ki dua ibadetin özüdür, bundandır ki secde ulaştığımız en yüksek makamdır. İnsanın fark etmesi gereken ilk şey acziyetidir. İnsan acizdir, kuldur. Rabb olanın da hoşuna onun acziyetini görmek gider; duada, secdede, düşüncede... İmam-ı Azam Ebu Hanife, koskoca bir mezhebin imami, karşısına çıkan bazı fikhî meselelerde susmuştur. Bunlardan biri gayrimüslimlerin çocuklarının cennete mi cehenneme mi gideceğidir. Çünkü -Allah ondan razı olsun ve şefaatine bizi nail eylesin- o büyük imam, delili olmadan böyle bir meselede konuşmanın hadsizlik, konuşmamanın ise had bilirlilik, tevazu olduğunun bilincindeydi. Oysa bugün bu soruyu hangi insana sorarsanız sorun bence diye başlayan bir cevap verecektir. Bunun sebebi insanın kendine duyduğu güven diye yutturulan had bilmezlikten başka nedir? Ebu Hanife’den daha mı bilgiliyiz? Ya da ateşe atılma konusunda daha mı hevesliyiz?

Allah’ın rızasını kazanmak için işe düşüncelerimizi Müslümanlaştırmamız gerektiğinden, mütevazı insanlar olmamız gerektiğinden, haddimizi bilmemiz gerektiğinden bahsediyorum. Çünkü Resulullah -sallallahu aleyhi vesellem- “Ameller niyetlere göredir.” buyuruyor ve müslümanın niyeti amelinin fevkindedir.

Doğan Güneşin Ülkesi JAPONYA

Seyma ÜLGER

İstanbul Üniversitesi, İslam Hukuku
Yüksek Lisans Öğrencisi

Malezya üzeri gideceğimiz Japonya seyahati için arkadaşım ile birlikte Kuala Lumpur'dan yola çıktık. Helal gıda bulmanın zorluğunu tahmin ettiğimiz için yanımıza birtakım yiyecekler almıştık. Japonya saat diliminde 7 saat bir farkla Türkiye'nin ilerisinde, dört mevsimi olan, 127 milyonluk nüfusuyla bir ada ülkesidir. Para birimi Yen (¥)'dir. Japonya da üç farklı alfabe türü kullanılır. Bunlar; Hiragana, yabancı bir kelimelerini yazmak için kullandıkları Katakana ve Çince yazım karakterleri için de Romaji'dir. Çekik gözlü olmaları sebebiyle ilk bakışta Çin ve Korelilere benzettiğimiz bu insanlar görünüş, dil ve kültür itibariyle çok farklılar.

Türkiye ve Japonya arasındaki 30 günlük vizesiz serbest geçiş hakkından yararlanarak sadece verdikleri bir formu doldurarak rahatlıkla gidebilecek bir ülke burası. Tokyo gibi metropol bir şehirden ziyade kültür öğelerini barındıran bir yere gitmeyi tercih edenler için Osaka gayet ideal. Ayrıca Kyoto'ya geçmek de çok kolay buradan. Pasaport kontrolündeki görevli İngilizcesi yeterli olmadığı için o kadar mahcup ve özür dileyerek işlemimizi yaptık ki bunu aramızda tekrar tekrar konuşmaktan kendimizi alamamıştık. Japonya ve Türkiye dil konusunda birbirlerine benziyor. İngilizce konuşan kişi bulmak çok zor olduğu gibi levhalar, talimatlar, duraklar ve daha birçok yerde sadece Japonca vardı. Durum böyleyken yabancıların işi de zorlaşıyor haliyle.

Şehir merkezine gitmek için otobüse bindiğimizde dikkatimizi çeken; şoför, binen ve inen herkese hafif başını eğerek teşekkür ediyordu. Yolcularda ona aynı şekilde başlarını eğerek karşılık veriyorlardı. Kültürdeki saygının önemi hemen fark ediliyordu.

Bizi karşılayacak arkadaşımızla irtibat kuramamıştık. İlk başta can sıkıan bu durum güzel şeylere ve-

sile oldu. Biz otobüs şoförüne farklı bir güzergâh için adres sormaya yeltenirken seksen yaşlarında bir amca otobüsten indi ve çat pat İngilizcesiyle telefonundan bize adresi tarif etmeye çalıştı ve otobüs durağında beklememizi söyledi. Biz de öyle yaptık. Üzerinden çok geçmedi. İçi rahat etmemiş olacak ki geri döndü ve o önde biz arkada önce tanıdıklarının lokantasına götürdü. Yaşlı bir teyze ve oğlu işletiyorlardı burayı. Onlara yaşımızın bu kadar küçük olması ve görüntümüzle çok ilginç geliyorduk. Çünkü daha önce hiçbir Müslümanla karşılaşmamışlardı. Doğal olarak başörtülerimiz onlar için merak konusuydu. Zarif sunumlarıyla bize tadı oldukça lezzetli olan suşi servisi yaptılar. Yemeğin ardından birkaç kelime Japoncamızla teşekkürlerimizi sunup çıktık.

Japonya'ya gitmeden önce internette araştırma yaparken bir cümle gözüme çarpmıştı; "Japonya'da herhangi bir evin kapısını çaldığınızda sizi hemen buyur edeceklerdir." Japonlarla diğer ortak noktamız da kuşkusuz misafirperverlikleriydi. Yaşlı amca bizi bir huzurevine getirmişti. Öğrendik ki kendisi de yıllardır burada kalıyormuş. Oradaki çalışanlar bize büyük bir dinlenme odası hazırlayıp ihtiyaç duyacağımız her şeyi getirdiler. Güzel bir sohbetten sonra odamıza geçtik ve pusula yardımıyla kibleyi bulduk. Burası, yaşları 70 üzeri olan hasta ve yaşlıların kaldığı bir yerdi. Yaşlı teyzeler bizi görünce selamladılar ve gülüşmeye başladılar. Dikkatimizi çeken diğer bir nokta, ne kadar yaşlı olursa olsun insanlar diğer gelince saygı gereği ayağa kalkıyorlardı. Japon kültürü her ne kadar kültürel asimilasyona karşı gençler üzerinde etkisini yitirmeye başlamış olsa da bu yaşlı insanlar Japon kültürünün salt belki de son örneğini oluşturuyorlardı. Günün marşıyla gündelik etkinliklerine başladılar.

Daha sonra bizden kendimizi tanıtmamızı istediler kibarca. İlk olarak herkes yaşımızı soruyordu. Yaş, dünyanın en uzun süre yaşama oranına sahip bu insanlar için önemli bir durumdu şüphesiz. Sırayla kendimizi tanıttık. Bize sordukları en ilginç soru neden başörtüsü taktığımızdı. Biz dini bir gereklilik olduğunu anlatınca dini hassasiyetlerimizi korumaya çalıştığımız için bizi tebrik edip alkışladılar. Ayrılık vakti geldiğinde ne onlar ne de biz gözyaşlarımıza engel olamamıştık.

Osaka'nın en meşhur üniversitelerinden biri olan Kansai Üniversitesini gezdikten sonra ertesi gün Osaka Kalesi'ne doğru yola çıktık. Yer altı ulaşımının çok geliştiği bu ülkede herkes vagonlara birbirini itmeden uzunca sıralara girerek biniyordu. Gürültü yapıp kimseyi rahatsız etmemek için konuşmama ya hatta göz göze gelmemeye büyük özen gösteriyorlardı. Makinist tek tek vagonlara gelip yolcuları başıyla selamladıktan sonra metro hareket etmişti.

Osaka'nın kelime anlamı 'Büyük Tepe' demektir ve Tokyo'dan sonra 17 milyonluk nüfusuyla Japonya'nın en büyük şehridir. Biletimizi aldıktan sonra Osaka Kalesini gezmeye başlıyoruz. Kale 1585- 1598 yılları arasında Japonya'ya hükmeden Toyotomi Hideyoshi tarafından tapınak olarak inşa ettirilmiş ve daha sonraki yıllarda birçok amaç için kullanılmıştır. Kale içinde görsel şovlar, maket samuraylar, tarihi eşyalar oldukça bilgilendirici olabiliyor. Kalenin talihi ise iki defa düşman tarafından yıkılması, yıldırım çarpması sonucu tamamen yanması ve ara ara oluşan hasarlarla hiç de yaver gitmemiş. 1931'de yeniden inşa edilen bu kale 1997'deki restorasyondan sonra oldukça modern bir tarza sahip olmuştur. Bahçesindeki Sakura ağaçları ve çay bahçeleri ile özellikle ilkbaharda birçok turisti çeken bu kale oldukça geniş bir alanda. En tepeye çıkıldığında ise Osaka'nın muhteşem manzarasıyla karşılaşacaksınız.

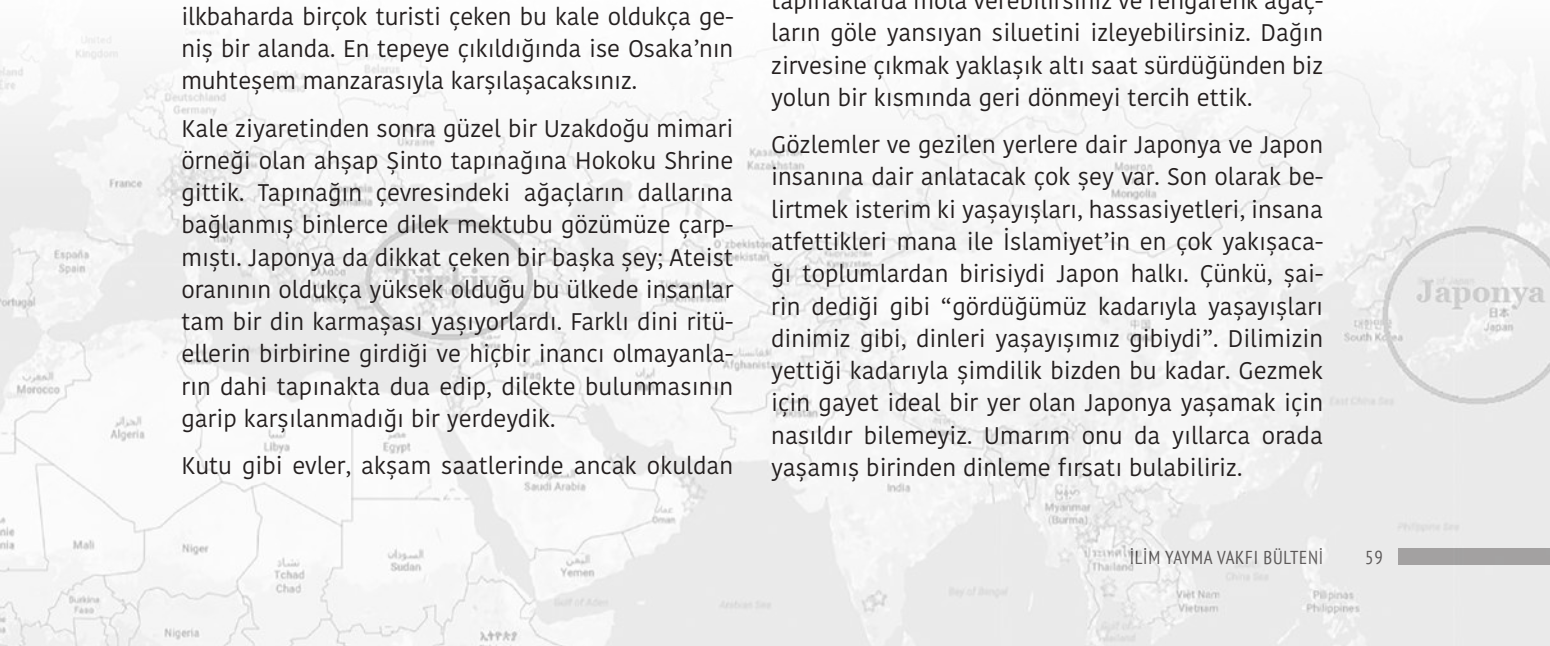
Kale ziyaretinden sonra güzel bir Uzakdoğu mimari örneği olan ahşap Şinto tapınağına Hokoku Shrine gittik. Tapınağın çevresindeki ağaçların dallarına bağlanmış binlerce dilek mektubu gözümüze çarpmıştı. Japonya da dikkat çeken bir başka şey; Ateist oranının oldukça yüksek olduğu bu ülkede insanlar tam bir din karmaşası yaşıyorlardı. Farklı dini ritüellerin birbirine girdiği ve hiçbir inancı olmayanların dahi tapınakta dua edip, dilekte bulunmasının garip karşılanmadığı bir yerdedik.

Kutu gibi evler, akşam saatlerinde ancak okuldan

çıkan ve büyük ihtimal part- time işine yetişmeye çalışan öğrenciler, iş bulmanın hiç de kolay olmadığı, hayatın hızlı ama pahalı olduğu bir yerdi burası. Teknolojinin dehası olan bu ülkede metroların çoğunda internet vardı ve çok azı hariç herkes artık kitap yerine akıllı telefonlarıyla meşgul oluyorlardı. İş çıkışı saatlerinde sokaklar yaşlarına rağmen hala koşturan insanlarla doluydu. Arkadaşın anlattığı kadarıyla bu ülkede dilenci görmek mümkün değilmiş. Çünkü, çalışmayıp dilencilik yapmak insanlar tarafından onur kırıcı bir durum olarak algılanıyormuş. Başarının gurur meselesi haline geldiği bu toplumda herhangi bir başarısızlıkta insanlar çok kolay intihara kalkışıyorlardı. Şunu belirtmeliyim ki, Japonya'da intihar ciddi bir sosyolojik olgudur. İstatistiklere göre yıllık 30 bin insan mali krizler, baskıcı kurallar ve zor olan yaşam şartları sebebiyle intihar ediyor. Fuji Dağı'nın yanında bulunan Aokigahara intihar ormanı durumun ne denli ciddi olduğunu ortaya koymak için yeterlidir.

Ertesi gün Kyota'ya Fushimi Inari Tapınağı'na doğru yola çıktık. Kyoto Japonya'nın ilk başkenti. Tapınağa ulaşmadan önce yoldaki panayırarda deniz ürünlerinin ağırlıkta olduğu Japon geleneksel yiyeceklerine göz gezdirdik. Hala Kimono giymiş bayanları da görmek de ayrı bir güzeldi. 711 yılında yapıldığı söylenen bu tapınakta kapıların girişlerinde Tanrının habercisi olduğu düşünülen tilki heykelleri yer alıyor. Tapınağın en dikkate değer unsurları torii isimli turuncu kapılarıdır. Dileği kabul olan insanlar bu kapılara yüksek miktarlar ödeyerek isimlerini yazdırıyorlar. İnanışlarına göre dağın zirvesine kadar devam eden bu kapıları bitirenler cennete gitme hakkı kazanıyormuş. Ara ara göller ve küçük tapınaklarda mola verebilirsiniz ve rengarenk ağaçların göle yansıyan silüetini izleyebilirsiniz. Dağın zirvesine çıkmak yaklaşık altı saat sürdüğünden biz yolun bir kısmında geri dönmeyi tercih ettik.

Gözlemler ve gezilen yerlere dair Japonya ve Japon insanına dair anlatacak çok şey var. Son olarak belirtmek isterim ki yaşayışları, hassasiyetleri, insana attıkları mana ile İslamiyet'in en çok yakışacağı toplumlardan birisiydi Japon halkı. Çünkü, şairin dediği gibi "gördüğümüz kadarıyla yaşayışları dinimiz gibi, dinleri yaşayışımız gibiydi". Dilimizin yettiği kadarıyla şimdilik bizden bu kadar. Gezmek için gayet ideal bir yer olan Japonya yaşamak için nasıldır bilemeyiz. Umarım onu da yıllarca orada yaşamış birinden dinleme fırsatı bulabiliriz.

Makedonya'nın Direnen Öncü Alimlerinden Biri: **FETTAH EFENDİ** (1911-24.04.1963)

Bujamin BELJA

İstanbul Üniversitesi, İnsan Kaynakları Yönetimi
Doktora Öğrencisi

20. Yüzyılın başları asırlarca kurumlaşmış ve düzen üretebilmiş büyük yapıların tarih sahnesinden çekilmesini içerir. Osmanlı devleti uzun 19. yy boyunca bu dağılmanın önüne geçmek için birçok reforma başvurduysa da 1918 yılı itibariyle hepsinin başarısızlığa uğradığını söylemek mümkündür. II. Abdülhamid döneminin en önemli reform bölgelerinden bir olan Osmanlı Makedonyası (Kosova, Manastır ve Selanik vilayetleri) Jön Türkleri ortaya çıkarmakla beraber Balkan uluslarının tarihinde ulusal kahramanlar olarak tarihe geçecek birçok isminde doğmasını neden olacak zemini üretmiştir. Balkan savaşları Balkanlarda yaşayan Müslümanların Osmanlı Devleti ile ilişkilerini ya koparmıştır ya da göç etmelerine neden olmuştur. 1913 yılı sonrası Balkanlardaki Müslümanlar kurucu öge konumlarını kaybederek azınlık statülerinde yeni kurulan ulus devletlerde konumlarının daha da kötüye gitmemeleri için uğraşmışlar.

Balkanlarda Müslümanların büyük bir çoğunluğu savaş sonrası Sırp, Hırvat ve Sloven Krallığında kendilerini bulmuşlardır. Tito Yugoslavya'sı dönemde birlik ve eşitlik söyleminin büyüdü havasından çıkılmaya başlandığı 1947-1949 yılları arasında baskılar ve yargılamalar üzerinden Müslüman Arnavut, Boşnak ve Türkleri siyasal yapıdan dışlanmış ve uzaklaştırılmıştır. Bu durum Müslüman kanaat önderlerini pasifize ederek yeni bir Müslüman kültür ve anlayışını destekleyecek öncüler üretmiştir. Medrese ve tekkelerin kapatılması, başörtüsü yasağı gibi yeni uygulamalar Tito rejiminin din ve dini gruplar ile ilişkilerinin tehdit algılaması çerçevesinde şekilleneceğinin habercisi olmuştur. Tarihsel materyalist düşüncenin etkisi ve jakoben modernleşme uygulamaları dini kamu-

sal hayattan dışlayıp, minimize etmeyi hedeflemiştir.

Tüm bu süreçlerin ortasında siyasal, kültürel ve dini mücadelenin içerisinde yer almış, bu sürecin büyük değişim, dönüşümlerin sonuçlarını bizzat yaşamış ve derin izler almış birçok Müslüman öncünün varlığından bahsetmek mümkündür. Fettah Efendi, Balkan ve dünya tarihinin bu çalkantılı dönemlerinde Osmanlı Makedonya'sında Balkan Müslümanların öne çıkan önderlerinden biri olarak dikkat çekmektedir. Bu çalışmada Fettah Efendi'yi dönemin şartlarında öne çıkartarak hocasının, arkadaşlarının ve kendisinin verdiği mücadelenin büyük resimde ne ifade ettiğini ortaya koymaya çalışmakla beraber bir öncünün yaşadığı derin yaraları ve direnişini irdelemeye çalışacağız.

Meddah Medresesi

Üsküp'ü fetheden Yiğit Paşanın hocası olan Meddah Baba fetih sırasındaki destekleri ve mücadelesi ile Üsküp'ün önde gelen manevi şahsiyetlerinden biri olur. Fetihden sonra inşa edilen Yiğit Paşa Camii'nin karşısına Meddah medresesi yaptırılarak, Meddah Baba'ya vefa borcu olarak medreseye ismi verilmiştir. Ne zaman yaptırıldığına dair net bilgiler olmamakla birlikte XV. yüzyıla ait bir eser olduğu söylenebilir.

Birinci dünya savaşına dek medresenin açık tutulduğu düşünülmektedir. Birinci Dünya Savaşından sonra Meddah Medresesi resmi adı "Yüksek İslam Okulu" 1920-1921 yılında Üsküplü müderris Ataulah Kurtiş tarafından ihya edilerek tekrar açılmış ve baş müderrisi de Ataulah Efendi olmuştur. Ataulah Kurtiş Fatih Medresesinden mezun olan Mustafa Sabri Efendi, İskilipli Atıf Hoca gibi değerli dostlar edinmiş İstanbul'da tanınan önemli şahsiyetlerden biridir. Osmanlı'nın Balkanlardan çekilmesi ile birlikte kendi vatanında Müslümanların durumunu düşünerek Üsküp'e gelen ve burada Müslümanlara öncülük etmede hiç tereddüt yaşamamış bir isim olarak dikkat çekmektedir. Kısa sürede Makedonya ve bölge Müslümanların önderi konumuna gelerek ekol oluşturabilmiştir.

Yukarıda da ifade edildiği gibi yaptığı ilk çalışma Meddah Medresesini ihya edip medrese eğitimini devam ettirmek olmuştur.

Meddah Medresesi bu anlamda geleneksel din eğitiminin ve yaklaşımının bayraktarlığını yaparak krallık döneminde siyasal ve sosyal değişimin etkilerini karşı bir duruşu ifade etmiştir. Büyük oranda Fatih medresesindeki müfredat temel alınarak, Osmanlı klasik eğitim sistemi çerçevesinde dersler yürütülmüştür. Üsküp ve Makedonya çapında büyük ilgi gören medrese iki dünya savaşı arası dönemde önemli şahsiyetleri ortaya çıkarabilmiştir. Fettah Efendi, Meddah Medresesinin önemli öğrencisi olarak ün yapan Ataullah Kurtiş'in Üsküp Ulema Meclisi Başkanlığına seçilmesi ile birlikte 1938 yılında medresenin başına geçen isimdir. Meddah Medresesi İkinci dünya savaşı arasında eğitime ara vermiş daha sonra da Tito Yugoslavyası döneminde de kapatılmıştır.¹

Fettah Efendi

Abdül Fettah Rauf imzasını da kullanmıştır. Fakat halk tarafından Fettah Efendi ismiyle hitap edilmiştir²) 1911³ yılında Üsküp'te dünyaya gelmiştir. Fettah Efendinin ilköğrenimine dair net bilgiler bulunmamaktadır. Hangi ilköğretimde ve hangi dilde eğitim aldığı belli değildir. 1929-1934 yılları arasında Meddah Medresesinde eğitimini tamamlar. 1938 yılında Ataullah Kurtiş Meddah Medresesindeki görevinden ayrılmak zorunda kalınca yerine en çok güvendiği ve yeteneğiyle ön plana çıkan Fettah Efendiyi getirir. 18 Mayıs 1945 yılında Makedonya Müslümanlarının düzenlediği geniş bir toplantıya katılarak, büyük bir kurultayın yapılması için kararın alınmasını etkiler ve kurultayın hazırlanması için seçilen heyetin üyesi olur.

Tito Yugoslavyası ilk yıllarda özgürlük, hürriyet, kardeşlik söylemi ile siyasal ve toplumsal hayatta olumlu bir hava oluşturmuştur. Fakat 1945-1947 yıllarını kapsayan bu dönem genel devletin tüm grupları tanıması ve istihbarat toplaması için zaman kazandığı yıllar olarak ifade edilebilir. Dini özgürlük, etnik örgütlenme özgürlükleri bir zamandan sonra resmi ideoloji için suç teşkil etmeye başlamıştır. Dini önderlerin ve aydınların bastırılması, pasifiye edilmesi bunun yanında resmi ideolojiye yakın

yeni bir aydın ve dini kadronun oluşturulmasına yönelik adımlar atılmıştır. Fettah Efendi devletin bu politikasının uygulanması için bilerek seçilmiş bir isimdir. Tesettür Kanuna karşı çıkması devletin beklediği ve arzuladığı bir durum olduğu da açıktır.

Yargılamalar halk açısından uydurma, asılsız ve iftiradan başka bir şey değildir. Fakat rejimin baskıları her geçen gün artarak devam ettiği için her hangi bir tepkiye neden olmaz. Fettah Efendi'nin yargılamasından bir kaç gün sonra Yücel Teşkilatı tutuklamaları ve yargılamaları başlar ve idam kararları gelir. 1954⁴ yılına dek hapisanede kalan Fettah Efendi, ilk yıllarında tecrit edilir, 1949 yılının Eylül ayından 1950 yılının sonlarına dek Bosna'ya (Doboy kasabasına) taş kırmaya gönderilir. 1954 yılından sonra her ne kadar serbest kalsa da hiçbir camide vaaz veremez ve halka hitabet edemez. 1963 yılına dek Makedonya Devlet Arşivi'nde çalışır.

Şair Fettah Efendi

Fettah Efendi'yi diğer öncülerden farklı kılan hiç kuşkusuz şairliğidir. Son dönem Balkanlar Osmanlı'sının en önemli şairlerinden olduğu rahatlıkla söylenebilir. Şiirlerini Osmanlı Türkçesiyle yazmıştır. Fettah Efendi siyasal ve toplumsal değişimlerin odağında hayat sürmüştür. Tüm bu değişimler kendisinde büyük izlere neden olmuştur. Osmanlı devletinin Balkanlardan çekilişi Müslümanlar açısından büyük bir travma yaratmış, doğdukları toprakları terk etmeyi göze alamayanlar büyük bir değişime direnerek fakat gün ve gün yaşayarak ızdırap çekmişlerdir. Fettah Efendi bu çalkantılı dönemin ızdırabını ve bedelini bir fikir işçisi olarak şiire dökmüş ve direnmeyi şiirleri üzerinden yapmaya çalışmıştır.

Kaynakça

- Aruçi Muhammed "Fettah Efendi", DİA, c.12
- Engüllü Suat, Abdül Fettah Rauf, Erişim:12.12.2016 <http://www.biyografi.net/kisiyrinti.asp?kisiid=3780>
- Karakuş Ertuğrul, Bir Neo Klasik Balkan Şairinin Vatan Ağıdı: Abdül Fettah Rauf'un şiirinde Üsküp ve Makedonya II, **Hikmet Dergisi**, S.24, 2014
- Kaya Fahri, Makedonya Türklerinden İz Bırakanlar, Köprü Derneği Yay, Üsküp, 2008
- Ömerov Mümin-Musliu Abdulnenteor, Balkanlar'da Din Eğitimi, DEM, İstanbul, 2016
- Radić Radmila, **Drzava i verske zajednice 1945-1970**, C.1:1945-1953, Belgrad, Institut Za Noviju Istorije Srbije, 2002

¹ Ömerov Mümin-Musliu Abdulnenteor, Balkanlar'da Din Eğitimi, DEM, İstanbul, 2016, s.19

² Muhammed Aruçi "Fettah Efendi", DİA, c.12, s.483-484

³ Doğum tarihi ile ilgili kesin bir bilgi mevcut değildir. Resmi kayıtlara göre 05 Şubat 1912 yılında doğmuştur. Fakat Fettah Efendinin çok yakın öğrencileri doğum tarihini genelde 1911 yılı olarak göstermektedirler. Bunun yanında 1910 yılına işaret edenler de mevcuttur.

⁴ Fahri Kaya her ne kadar 1952 yılında aftan yararlanarak hapisten çıktığını iddia etse de gerçekliği konusunda şüpheler bulunmaktadır. Resmi hapisane kayıtlarına göre 1953 yılının Aralık ayında kendisi halen hapisanededir.

NEREDİR BU DİYAR? NEREDEDİR?

Mehmet Yasir CEBECİ

Uluslararası Saraybosna Üniversitesi, Psikoloji
Doktora Öğrencisi

*... O Şehir Bizim Şehrimiz dir, Evlad-ı Fatihandır. Koca
Çınarın bir köküdür.*

Orada bir şehir var uzakta o şehir bizim şehrimiz değildir, gitmezsek de, görmesek de. Evet, o şehir bizim değildir, görmedikçe, gitmedikçe, dertleri ve sevinçleri paylaşmadıkça. Hissin kadar hissen vardır der, şair. Hissedemiyorsak bir hissemiz yoktur o diyarda, hissetmek istiyorsak, dağına, taşına, toprağına, insanına dokunmamız gerek, sofrasına oturmamız, sokağında yürümemiz gerek. Gidip gördüğümüz, her zerre de kendimizi bulduğumuz şehir, bizim şehrimiz, bizden yani Ümmeti Muhammed den bir şehir. Biliyorsunuz siz kim den bahsettiğimi. Desem ki Evlad-ı Fatihan Şehri. Duyar gibi oluyorum. Sanki, oradan biri dedi, Saraybosna, diğeri, Bursa yok yok Buhara, devam edelim heybede ki canla, derken İstanbul işittim, arkalardan biri seslendi Üsküptür efendi!, Üsküp!, benim şehrim ve ekledi. Şair-i azam, vatanımın gururu, Merhum Yahya Kemal buyurur;

*Üsküp ki Yıldırım Beyazıd Han diyarındır
Evlad-ı Fatihân'a onun yadigârıdır*

Söyle efendi, doğru değil midir sualinizin cevabı? Doğrudur elbet azizim, lakin cevaba şunu da ekleyelim. Yahya Kemal dilıyla; Üsküp ki Şar Dağ'ında devamıydı Bursa'nın. Bir lâle bahçesiydi dökülmüş temiz kânın... Buhara'da, Bursa'da, Bosna'da, Üsküp'te buluruz kendimizi. Bir oluruz, bir, doğarız, hepsinde, Evlad-ı Fatihânız.

Üsküp 1392 yılında (Sultan Yıldırım Beyazıd döneminde) Mehmed Yiğit Paşa (Saruhanlı Paşa Yiğit Bey veya Paşa Mehmet Yiğit Bey diye de anılır) tarafından fethedilerek Osmanlı Devleti toprakları arasına dahil edilmiştir. Ardından oğlu "İshak Bey" ve sonrasında evlatları "İsa Bey yönetmiştir. Balkan Harbi'ne kadar 400 yılı aşkın Osmanlı hakimiyetinde kalan Üsküp Şehrinin Fethi, Osmanlı'nın Balkanlar'daki birçok fethinin

de önünün açılmasına vesile olmuş ve fetih sonrası Üsküp, Osmanlı'nın Balkanlar'daki kalesi konumuna gelmiştir. Balkan Savaşları'ndan sonra, Londra Anlaşması ile Sırbistan'a bırakılmıştır. Sonrasında, 1. Dünya Savaşı sonrası Bulgaristan'ın kontrolüne, daha sonra Sırbistan, Hırvatistan, Slovenya hâkimiyetine, Alman işgaliyle birlikte tekrar Bulgarların kontrolüne geçmiştir. Yugoslavya Sosyalist Federal Cumhuriyeti'ne bağlı özerk Makedonya Cumhuriyeti'nin başkenti olmuştur. Son olarak da Yugoslavya Sosyalist Federal Cumhuriyeti'nin dağılması ve Makedonya'nın bağımsızlığını ilan etmesiyle birlikte Makedonya'nın başkenti olarak devam etmektedir. Birçok medeniyete, kültüre, inanca ve millete baş şehirlik yapmıştır.

Üsküp çok dinli, çok dilli ve çok etnik yapısıyla günümüze kadar yaşamını devam ettirmektedir. Bölgede yaygın diller olarak Türkçe, Arnavutça, Makedonca kullanılmaktadır. Hatta Balkan Türkçesini kendi aralarında Üsküp veya Gostivar aksanı diye ayırt ediyorlar. Lakin hepsi aynı duyguların ve özlemlerin dilini konuşuyor. Bu duruma hayretle seyrederken, - Şaşkınlığa gerek yok "Bizde Türk'üz diyorlar ve ekliyorlar, aman ha bize Makedon demeyin. Gurur duydukları, onure oldukları "Aziz Milletin" kimliğine bürünmeyi vazife görüyorlar kendilerine. Giderik yükselen Makedon milliyetçiliğine aldırış etmeden, özlereinden pay vermiyorlar.

Ecdad-ı Osmanlı, 400 yılı aşkın sürede bulunduğu bu şehre pek çok eser inşa etmiştir. Günümüzde hala aktif bir şekilde hizmet veren müesseseler bulunmaktadır. Bu yapılar arasında, camileri, hanları, bedesten ve hamamları ile dolu eski Üsküp mest etmeye devam ediyor insanın hâlet-i ruhiyesini. Üsküp'ün sembolü olan Vardar Nehri'nin üzerinde mücehhez ve münevver bir duruşla, Taş Köprü (Fatih Sultan Mehmed Köprüsü diye de bilinir) görevini yapmaya devam ediyor. Evliya Çelebi'ye göre; Köprü Hicri: 987/ Miladi: 1579 yılında Fatih Sultan Mehmed Han tarafından yaptırılmıştır.

Taş köprüyle şehrin iki yakası bir araya getirmiş. Bir tarafı tamamen Batı'nın silüetinde iken, diğer tarafda Doğu'nun sureti bulunmakta. Taş köprüyle de bu iki farklı medeniyet bir araya geliyor. Hiç de yabancılık çekmediğimiz bir zihniyet değil mi? Mostar Köprüsünü inşa eden Mimar Hayreddin ve onu yetiştiren müstesna mimarların fikri, zikri ne ise, aynı özle Taş Köprüyü inşa eden zatın da fikri birdir.

Taş Köprü ile, Üsküp Kalesinin arasında kalan tarihi "Türk Çarşısı" Üsküp'ün kalbi konumunda. Her karışında, elif minarelerimiz arşa yükselirken, yeryüzün de her sokak bir camiye çıkıyor. Elhamdülillah. Yerden göğe kadar her karışında, Ezan-ı Muhammedi duyuluyor.

Mustafa Paşa Camii, Murat Paşa Cami, İsa Bey Cami ve diğerleri bu diyarlara, şahitlik etmeye devam ediyor.

Eski şehir tüm dokusuyla, her dinden, milletten insana hitap ederken. Taş Köprü'nün diğer ucunda bulunan, Makedon nüfusun ağırlıkta olduğu şehrin diğer kısmı, modernizinin kısılcığında kalmış bir vaziyette. Bir çok mazlum coğrafya gibi, Üsküp'te de yüreğimizi acıtan bir mevzu, hazmedilemeyen, kabullenilemeyen ecdad-ı Osmanlı algısı. Makedon hükümetinin görünürde "milenyum projesi" aslında "silinen tarih" projesi hızlı bir şekilde devam ediyor. Batının, maddi desteğiyle süren proje kapsamında, şehrin bütün karesine kendi mitolojilerindeki heykelleri dikeyyorlar. Tarihi Taşköprü'nün etrafı, ucube Yunan mitolojisi, Roma mimarisi ve kültürüyle dolu. Tarihi köprü'nün hemen yanı başına, sanatkarlar köprüsü diye köprü yapmışlar. Sözde Makedon Sanatkarların ismini taşıyor köprü. Bir tane o topraklar da yetmiş Müslüman sanatkarın ismi bulunmamakta. Öyle bir proje ki, bir zamanlar (en fazla 4 sene geçmiş) Üsküp Kalesi'nden baktığınızda görünen Taş Köprü, şimdi binaların arasında kalmış. Öyle bir proje ki, bir fotoğraf karesinde sadece köprüyü çekmek isterseniz çekemiyorsunuz, beton yığını, sanattan uzak heykeller çıkıyor, muazzam manzarada. Niyet apaçık belli, kendilerince, Evlad-ı Fatih'a'nın eserlerini yok etmek ve evlatlarını bu diyarlarda görmezden gelmek. Batı kabuğunu ne kadar değiştirse de, özü aynı devam ediyor, çağdaşlık, modernizm, medeniyet algısı adında kendi fikirlerini, zorla hipnoz etmeye çalışılıyor. Kendi kişisel menfaatleri yüzünden, birlik, beraberlik, dostluk hissiyatı bu topraklarda kuruyor. Oysa ne kadar da verimli topraklar, idrak edebilseler, Vardar Nehri sular da sular, tükenmez bitmez yeşillikler, Vardar Ovasında. Eğer ki ekilen tohum, barış adındaysa.

'Aslı hu Nesli hu' der eskiler. Her şey aslına çeker elbet, ecdadın fikri, zikri, evlada geçer. Bir tarafta kültür yıkmaya çalışırken, diğer taraftan Evlad-ı Fatih'la birlikte, tekrar kültür inşası, barış inşası Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin destekleriyle devam etmekte. Yunus Emre Kültür Merkeziyle birlikte, kültürel, sanatsal faaliyetler, devam ederken. Uluslararası Balkan Üniversitesiyle, eğitim inşası devam etmekte. Bölgede tahrip olan eserlerin, onarılması ve bölge halkına ekonomik destekte bulunmak üzere, dünyanın bir çoğu yerinde, dindaşlarımıza, soydaşlarımıza en büyük desteği veren TİKA (Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı) hizmetlerini zorlu şartlara rağmen devam ettirmektedir.

Ülke yönetiminin sıkıntılarında, ötürü bazı yatırımları yapmakta zorlansa da, görevine durak vermeden devam etmektedir.

Türkiye, model alınan ülke der isek, tabir çok kısır kalır. Türkiye gurur vesilesi, Türk'e sevda ; sınırlar ötesi, muhteşem bir şan soydaşlarımız nezdinde .O kadar büyük misyonlar var ki dinlerken sevin sekte bir taraftan korkuyoruz. Hilafetin merkezidir Türkiye diyor, Kalkandelenli Yiğit Cumali. Sevinyorsunuz, bu muhteşem algıya. Ama muhasebemizin ağırlığı korkutuyor, dua buyuruyoruz, Ya Rab, ümmetin derdiyle dertlenmeyi, beklentilere hitap edeceğimiz gücü bizlere nasip eyle. Amin. Ne güzel bir mana gizli, dimağlarda, şükür ki, lütfeden Allah'a, müteşekkir olmak gerekir, cümle vesile olanlara.

Ecdadımızdan bize kalan aziz miras, fikirlerimizde kalan iz, eylemlerimizde olan çaba, yardım etmektir, sadece Hz. İnsana. Görüşümüz, ya yaradılıştaki eş, yahut dinde kardeş düsturu üzerine dir. Din, dil, ırk fark etmez, İnsan bu, inceltmeye gelmez. Buyurur Alvarlı Efe Hazretleri bu güzel manaya hitap,

*Hazer kıl! Kıрма kalbin kimsenin cânını incitme!
Esîr-i gurbet-i nâlân olan insanı incitme!
Tarîk-i ışıkda bîçâre-i hicrânı incitme!
Sabır kıl her belâyâ, Hâne-yi Rahman'ı incitme!*

Bu muhteşem eda ile, dinimizin gerekçesi mazlum insanı ne kırmış ne de incitmişiz. Bizi dost belleylene, yar olmuş, yaren olmuş yıllarca geçinmişiz. Dışlamadan her görüşüne destek vermiş, tedrisatımıza buyur etmişiz. Konuşmadan, önce dinlemişiz.

*Ehl-i irfânım deyü, her yerde bendin atma meydâna,
El elden belki üstündür, ne lâzım; uyma şeytâna,
Yakın olmak dilersen Hazret-i Hallâk-ı Ekvâna,
Cihanda tatlı dilli olması lâzımdır insâna,*

Tatlı dil eksik olmamış hiçbir zaman. Ondandır bu gür hitap, Asya'da, Afrika'da, Avrupa'da, ta dünyanın öbür ucunda. Ezmemişiz batıl diyerek insanı, göremeyiz, tarihin hiçbir yerinde kötü olarak ecdadı. Bugünkü miras, hürmet, sevgi, sınırlar ötesi kardeşlik, en büyü kanıttır bize. Bu özü en derun besleyen mana,

*Felekte hâsılı insan isen bir cânı incitme!
Günahkâr olma, Fahr-i Âlem-i Zî-Şânı incitme!*

Ne mutlu bu dustur ile, yola çıkanlara. Ne mutlu bu düstura sahip çıkan evlad-ı Fatihana.

İRAN'DAKİ PROTESTOLARIN RESMİ

Hülya ÖZKAN

Marmara Üniversitesi, Orta Doğu ve İslam Ülkeleri
Araştırmaları Enstitüsü, Doktora Öğrencisi

İran'da gelişen protestolar başta Türkiye basını olmak üzere dünya basınında da önemli ölçüde ses getirdi. Protestolar bir "Acem Baharı" olabilir mi beklentisinin de oluşmasına yol açtı. Sözkonusu protestoların İran'ın iç dinamiklerinden kaynaklandığının ifade edilmesinin yanında yurtdışından provoke edildiği de ileri sürülmekte. Bu noktada gösterilere katılan kesimin kimlerden oluştuğu kadar hangi şehirlerde başladığı da halkı sokağa iten problemleri doğru anlamaya ilişkin önemli ipuçları vermekte.

Protestoların ciddi ölçüde elektrik ve su kesintileri yaşayan Ahvaz'da ya da kısa bir süre önce yaşanan depremde hükümetten yeterince ilgi görmediğinden şikayetçi olan Kermanşah yerine Meşhed gibi ideolojik sembolizmin yüksek olduğu bir şehirde başlayarak ardından Kum ve birkaç diğer şehre yayılması oldukça dikkat çekici. Meşhed ve Kum şehirleri, dini ve ideolojik sembolizminin yanında son cumhurbaşkanlığı seçimlerinde Ruhani'nin rakibi İbrahim Reisi'ye oy vermeleriyle de gündeme gelen şehirlerdir. Hatırlanacağı üzere İbrahim Reisi, son seçimlerde

hem Meşhed'de hem de Kum'da Ruhani'den yüksek oy almıştı. Bu yüzden gösterilerin Meşhed'de başlaması, protestoların 'kendiliğinden' geliştiği iddiasını tartışmalı hale getirebiliyor.

Gösteriler esnasında atılan sloganlar, dile getirilen rahatsızlıklara kulak verildiğinde ise protestoların sebebini işsizlik, yoksulluk gibi ekonomik sorunların oluşturduğu daha nesnel bir tabloyla karşılaşıyor. Gösterilerde dile getirilen sorunları; resmi rakamlara göre ülkedeki işsizlik oranının % 12 civarına yükselmesi, bütçenin büyük oranda küçülmesi, yüksek faiz vaadiyle mevduat toplayan bazı finans kurumlarının iflas etmesi sebebiyle küçük tasarruf sahibi İranlıların paralarını alamamaları, petrol fiyatlarındaki ciddi düşüşle birlikte kamu gelir-giderleri arasındaki dengesizliğin giderek artması şeklinde sıralamak mümkün.

Hal böyleyken ekonomi politikalarını şekillendiren ve uygulayan her ne kadar Cumhurbaşkanı Ruhani olsa da gösteriler esnasında İslam Devrimi Lideri Ayetullah Hamaney ile General Kasım Süleymani'nin posterlerine saldırılar düzenlenmesi oldukça dikkat çekici. Hükümetten ziyade rejime yönelik bir tepkinin sergilenmesi sözkonusu.

Öte yandan gösteri alanlarında atılan sloganlar arasında dikkat çeken bir diğer ifade ise İran'ın dış politikasıyla ilişkili olduğu görülmekte. "Yemen'i Suriye'yi bırakın derdimize çaren bulun" şeklindeki sloganlar İranlıların devletin dış politikasından memnun olmadığı şeklindeki değerlendirmeleri de beraberinde getirmiştir. Sloganlar, halkın eleştirilerinin odağında rejimin olduğuna işaret ediyor. Göstericilerin çoğu kamu büt-

çesinin, Suriye, Yemen ve Irak yerine kendi hayat şartlarının iyileştirilmesi için kullanılması gerektiğini düşünüyor. Protestocular rejimi Yemen’de Şiî Husi milislerine, Irak’ta Haşdi Şabi’ye doğrudan destek vermekle suçluyor ve bu politikayı eleştiriyor. Dolayısıyla dış politikada karar verici olan Ayetullah Hamaney’in ve bu kararları sahada uygulayan isim olan General Süleymani’nin hedef alınması, hedefin hükümet değil rejimin kendisi olduğu görüşünü desteklemektedir.

Gösterilerden farklı kesimlerce değişik anlamlar ve sonuçlar çıkarılıyor olsa da hem hükümet hem de hükümet karşıtları, protestolara hak vermekle birlikte manipülasyonlardan da kaygı duyuyor. Gösteriler dikkatle takip edildiğinde halkın bazı finans çevrelerine yatırdıkları paralarını geri alamaması ve pahalılık gibi konuları gündeme getirmek için toplanırken bu durumun manipüle edilmeye çalışıldığı gözlenmektedir. Hükümet kanadından gelen açıklamalar da dile getirilen sorunların nesnel bir gerçekliğinin olduğu fakat meydanlarda gösterilere katılanların manipüle edildiğini düşünmektedir. İran Resmi Televizyon Kuruluşu’nun (IRIB) aktardığına göre Cumhurbaşkanı Yardımcısı İshak Cihangiri, gösterilerin arkasında muhaliflerin olduğunu belirtmesi, benzer şekilde halihazırda Irak’taki en önemli Şiî dini lider olan Ayetullah Sistani’nin kültürel ve dini değere saygı gösterilmesi konusuna dikkat çekerek göstericileri dışgüçlerden medet umulmaması konusunda uyarması da protestoların başka bir boyuta taşındığına işa-

ret etmektedir. Hükümetin paylaştığı verilerde dikkat çeken bir başka husus ise Twitter’da İran olayları ile ilgili atılan rejim karşıtı tweetlerin % 27’si Suudi Arabistan’dan gönderilirken, sadece % 26’sı İran’dan paylaşılması olmuştur. Öte yandan İran’a ait olduğu ileri sürülen görüntülerden bazılarının yakın tarihte Arjantin’de yapılan protesto gösterilerine ait olduğu bir kısmının ise 2011’de Bahreyn’deki gösterilere ait olduğu fark edilmiştir.

Bütün bunlara rağmen son süreçte İran’da yaşananları yalnızca ‘dış güçlerin müdahalesi’ne bağlamak, protestoları açıklamak için tek başına yeterli değil. Protestoları sadece dış faktörlerle açıklamaya çalışmak aslında gösterileri besleyen ülke içi temel problemleri görmemeye neden olmaktadır. Bu durum kısa vadede başa çıkılabilir bile uzun vadede önü alınamayacak, çözümü güç sorunlara sebep olacaktır.

Protesto eylemlerinden sonra ortaya çıkan tablo Cumhurbaşkanı Ruhani’yi oldukça zorlu bir sürecin beklediğini gösteriyor. Ruhani’nin birçok meselede muhafazakar kesimden farklı bir tutum içerisinde olması ve bunun ötesinde son protesto gösterilerinde Hamenei ile arasındaki gerginlik biraz daha görünürlük kazandı. Bir taraftan ekonomik temelli sorunlar öte yandan rejim ile muhtemel bir çatışmaya girmeden halkın talepleri doğrultusunda birtakım reformlar gerçekleştirmek zorunda.

BAĞIŞLARINIZ İÇİN HESAP NUMARALARIMIZ

VakıfBank
VAKIFBANK

Beyazıt/İstanbul - Şubesi

HESAP TÜRÜ : TL
HESAP NO : 00158017302431134
IBAN NO : TR55 8001 5001 5800 7302 4311 34

HESAP TÜRÜ : USD
HESAP NO : 00158048000950417
IBAN NO : TR51 8001 5001 5804 8000 9504 17

HESAP TÜRÜ : EUR
HESAP NO : 00158048000994433
IBAN NO : TR67 8001 5001 5804 8000 9994 33

Türkiye'nin Finansı
Türkiye Finans

TÜRKİYE FİNANS

Tophaneli/İstanbul - Şubesi

HESAP TÜRÜ : TL
HESAP NO : 371358 - 5
IBAN NO : TR71 0020 6080 5800 3713 5800 05

KUVEYT TÜRK
KABİLİN BAĞIŞÇILIK
KUVEYT TÜRK

İzmir/İstanbul - Şubesi

HESAP TÜRÜ : TL
HESAP NO : 8735485
IBAN NO : TR37 0020 5006 0087 3048 5000 03

alBaraka
ALBARAKA

Fatih/İstanbul - Şubesi

HESAP TÜRÜ : TL
HESAP NO : 376240 - 17
IBAN NO : TR40 0020 3000 0017 6240 0000 17

ONLINE BAĞIŞ İÇİN
OKUTUNUZ

Sağlam Bankacılık

Biz müşterilerimizden koşulsuz şartsız
hesap işletim ücreti almıyoruz.

İnternette EFT ve havale işlemlerinde
koşulsuz şartsız ücret almıyoruz.

Yaptığımız sözleşmelerde
vade, oran ve koşul değişiklikleri yapmıyoruz.

Sunduğumuz ürünlerin maliyet bilgilerini
müşterilerimizle açık ve net olarak paylaşıyoruz.

Müşterilerimizi harcamaya değil,
tasarrufa teşvik etmeye çalışıyoruz.

Detaylı bilgi vermeden ürün ve
hizmet satışı yapmıyoruz.

KUVEYTTÜRK
SAĞLAM BANKACILIK

HAYALLERİNİZİ ERTELEMİYİN!

FuzulEv'e gelin, faiz , kredi , peşinat ödemededen ,
bütçenize uyan taksitlerle ev sahibi olun!

PESİNAT
KREDİ
FAİZ

ödemeyin!

» fuzulev

444 6 313
www.fuzulev.com